

ಅಸ್ತಿ-ಕರ ಕಾಯದೆಯ ರೂಪರೇಷೆ
(OUTLINE OF ESTATE DUTY ACT)

ಶ್ರೀ ವಿ. ಡಿ. ಕುಲಕರ್ಣಿ, ಬಿ. ಎ ಬಿ ಕಾಂ.
ಎಸ್. ಎಸ್. ಎ. ಎ.

ಹೊಂಬಾಳಿ ಬಂಧುಗಳು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.

6477 25

ಬೆಲೆ-]

○ ○ ○ ○ ○

[೧ ರೂ.

ಮು ನ್ನ ಡಿ

ಶ್ರೀ ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರು ಬರೆದ “ ಅಸ್ತಿ ಕ ಕಾಯದೆಯ ರೂಪರೇಷೆಗಳು” ಎಂಬ ಈ ಚಿಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಮುನ್ನುಡಿಯೆಂದು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಸ್ತಿ ಕರವು (Estate Duty) ಭಾರತದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣಕಾಸಿನ (Public Finance) ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಹೆಜ್ಜೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. “ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಭಾರವಾದ ಕರವೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕರವು ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಆಡಳಿತ ಮಾಡುವ ಸರಕಾರವೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸರಕಾರವು” ಎಂದು ಹೇಳುವ ಕಾಲವೂ ಒಂದು ಇತ್ತು. ಆಧುನಿಕ ಸರಕಾರಗಳು ಬರಿ ಶಾಂತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ವೋಲೀಸ ರಾಜ್ಯಗಳಾಗಿರದೆ, ಜನರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವ ವ್ಹೇಲ್‌ವೇಲ್‌ಫೇರ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ (Welfare States) ಯೆಂಬದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅರಿತಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ತತ್ವಗಳೆಲ್ಲಾ ತತ್ವವು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣಕಾಸು ಬರಿ ಸರಕಾರದ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಾಗಿ ಹಣಶೇಖರಿಸುವ ಕೈವಾಡವಾಗಿ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ ಈಗಂತೂ, ಅದು ದೇಶದ ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಚುಕ್ಕಾಣಿಯೆಂದೇ ಬಗೆಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಹೀಗಾಗಿ ಸರಕಾರದ ಕರ, ತೆರಿಗೆ ವೆಚ್ಚಗಳ ಉದ್ದೇಶಗಳೂ ಬದಲಾದವು. ರಾಜಕೀಯ ಸಮಿತಿಯು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಕೆಲ ಮಟ್ಟದ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಿತಿಯೂ ಅವಶ್ಯವೆಂಬದನ್ನು ಮನಗಂಡು ಅದು ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯಗಳು, ದೇಶದಲ್ಲಿಯ ಆರ್ಥಿಕ ವಿಷಮತಗಳನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವಂತೆ, ತಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಹತ್ತಿದ್ದವು. ಈ ಆರ್ಥಿಕ ವಿಷಮತಗಳನ್ನು

ಎರಡು ವಿಧವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು. ಒಂದು-ಆದಾಯದಲ್ಲಿಯ ವಿಷಮತೆ, ಎರಡು-ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿಯ ವಿಷಮತೆ. ಆದಾಯಗಳಲ್ಲಿಯ ವಿಷಮತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು, ಸರಕಾರಗಳು, ಪ್ರಗತಿಪರ ಆದಾಯ ಕರವನ್ನು (Progressive Income-Tax) ಹೇರಿದ್ದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಆಸ್ತಿಕರವು ಎರಡನೆಯ ವಿಧದ ವಿಷಮತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಹೇರಿದ ಕರವು.

ಇಂಥ ಮಹತ್ವದ ಕರದ ರೂಪರೇಷೆಗಳಾದರೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಓದುಗರಿಗೆ ಪರಿಚಿತವಿರಬೇಕಾದದ್ದು ಅವಶ್ಯವೆಂಬ ದನ್ನು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಶ್ರೀ ಕುಲ ಕರ್ಣಿಯವರ ಪುಸ್ತಕವು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾಗಿದೆ.

ಇದು ಲೇಖಕರ ಮೊದಲ ಪುಸ್ತಕವು. ಮೇಲಾಗಿ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳಿದ್ದರೆ, ಅದು ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅನಿವಾರ್ಯವೇ, ಎನ್ನಬಹುದು. ತರುಣ ಲೇಖಕರಾದ ಶ್ರೀ ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರು, ತಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ, ಶೈಲಿ, ವಸ್ತುವಿನ ನಿರ್ದೇಶನ ಪದ್ಧತಿ, ಹಾಗೂ ಬಳಸಲಾದ ಕನ್ನಡ ಶಬ್ದಗಳು— ಇವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಜಿನ್ನಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವರೆಂದು ಆಶಿಸುವೆ.

ಆಸ್ತಿಕರದ ಬಗ್ಗೆ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಲೇಖಕರು ಅಭಿನಂದನೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಓದುಗರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವದೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ಮಲಬಾರಹಿಲ್,

ಮುಂಬಯಿ

ರಾ. ಶ್ರೀ. ಹುಕ್ಕೇರಿಕರ

ಅರಿಕೆ

ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರವು ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೊಸರೂಪ ತಾಳುತ್ತ ನಡೆದಿದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ತತ್ವ ವ್ರಣಾಲಿಯಲ್ಲಿ ನೂತನ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ರೂಪತಾಳುತ್ತ ನಡೆದಂತೆ, ಪ್ರಪಂಚದ ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವು ಬದಲಾಗುತ್ತ ಸಾಗಿದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ, ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕ ರಚನೆಯ ಮೂಲಬೇರಾದರೆ, ಭಂಡ ವಳಶಾಹಿತ್ವ ಇನ್ನೊಂದು ಆರ್ಥಿಕ ಪರಂಪರೆಯಾಗಿದೆ ಭಂಡವಳ ಶಾಹಿತ್ವವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರ್ನಾಮ ಮಾಡಿ, ಸಂಪತ್ತು ಸರ್ವ ರಲ್ಲಿ ಸಮನಾಗಿ ಹಂಚಲ್ಪಡಬೇಕೆಂಬ ವಾದ ಇದೀಗ ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಕ್ರಮಶಃ ಬಂಡವಲಶಾಹಿತ್ವವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡಿ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಇಂದು ಪ್ರಪಂಚ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಸಂಪತ್ತಿನ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಕ್ರಮಶಃ ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ, ಆಸ್ತಿಕರವು ತನ್ನದೇ ಆದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ, ಆಸ್ತಿಕರ ಕಾನೂನಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಮಹತ್ವವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆಸ್ತಿಕರವು ಕಾಯದೆಯ ರಂಗದಲ್ಲಿಯೂ, ಆರ್ಥಿಕ ರಂಗದಲ್ಲಿಯೂ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವದರಿಂದ ಅದರ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆ ಅರಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ ಕಾಯ ದೆಯ ಅಜ್ಞಾನದ ನೆಪವನ್ನು ಮುಂದೆಮಾಡಿ, ಕಾಯದೆಯು ಪಸರಿಸಿದ ಜಾಲದಿಂದ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಪಾರಾಗಿ ಹೋಗಲಾರನು. ಪ್ರತಿ ಯೋರ್ವನಿಗೂ, ಅವನು ಅಜ್ಞಾನಿರಲಿ, ನಿರಕ್ಷರಸ್ಥನಿರಲಿ, ಕಾನೂನಿ ನಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ ಅಂಶಗಳು ಅವನಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೂ ತಿಳಿಯುವಂತೆ, ಗಡುಚಾದ ಈ ಕಾಯದೆಯನ್ನು ಸುಲಭವಾದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲು ಇಲ್ಲಿ ಯತ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವಶ್ಯ

ವಿದ್ವಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಣೆಗಳು, ಕೋರ್ಟ್ ಪ್ರಕರಣಗಳು, ನಕ್ಷೆಗಳು ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಶಕೃವಿದ್ವಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಮಂಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಇದು ಕಾಯದೆಯ ಭಾಷಾಂತರವಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಆ ಕಾಯದೆಯ ಗೈಡೂ ಅಲ್ಲ. ಹತ್ತು-ಹದಿನೈದು ಪುಸ್ತಕಗಳ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಸ್ಥೂಲ ವಿವರಗಳು ಮಾತ್ರ. ಕಾಯದೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಕಲಮುಗಳೂ ಇಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿವೆಯೆಂದು ಎದೆತಟ್ಟಿ ಹೇಳುವದಿಲ್ಲವಾದರೂ, ಇದು ಮಹತ್ವದ ಕಲಮುಗಳ ಸೋದಾಹರಣ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣವೆಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಇದು ಕಾನೂನಿನ ಸ್ಥೂಲ ಸ್ವರೂಪ ಮಾತ್ರ. ಇದು ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯವಾದರೆ, ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿವರಗಳನ್ನು ವಿದೇಶಿ ಆಸ್ತಿಕರಗಳೊಡನೆ ತುಲನಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಭ್ಯಸಿಸಿ, ಒಂದು ಆಧಾರಗ್ರಂಥವನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರವಿದೆ.

ವಿಜ್ಞಾಪುರದ ಕನ್ನಡ ವಾರಪತ್ರಿಕೆ “ಕರ್ನಾಟಕ ವೈಭವ” ದಲ್ಲಿ “ಆಸ್ತಿಕರದ ಬಗೆಗೆ ಕೆಲವು ವಾಸ್ತವಾಂಶಗಳು” ಎಂಬ ಲೇಖನ ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಮುಗಿಸುವಷ್ಟರಯೇ, ಅದೇ ವಿಷಯದಮೇಲೆ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಹೊತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಬರೆದುಕೊಡಲು ಪ್ರಕಾಶಕರು ಕೇಳಿಕೊಂಡಾಗ, ನಾನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೆ ಈ ಲೇಖನ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಬರೆಯಲು ನನಗೆ ಪ್ರಚೋದಿಸಿದ “ಕರ್ನಾಟಕ ವೈಭವ”ದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ನಾಯಕರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೆನೆಸದೆ ಇರಲಾರೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಕೆಲವು ಪಂಡಿತರ ನೆರವನ್ನೂ ಪಡೆದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಚ್. ರಿತ್ತಿ, ಪ್ರೊ. ದಿಕ್ಷಿತ, ಪ್ರೊ. ಸಿ. ಎಂ.

ಕುಲಕರ್ಣಿ, ಪ್ರೊ. ಕೆ. ಜಿ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ನಾನು ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ನಾನು ಮುನ್ನುಡಿ ಬರೆದುಕೊಂಡಿರೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ಸಂತೋಷದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು, ಮುನ್ನುಡಿ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟೆ. ಮುಂಬಯಿ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷ ಮಾನ್ಯ, ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಹುಕ್ಕೇರಿಕರರಿಗೆ ನಾನು ಉಪಕೃತನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದ್ದ ಯಾವದೋ ಗುವ್ವ ಶಕ್ತಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಹುಕ್ಕೇರಿಕರರು ಚಾಲನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪ್ರೀತಿ ಹಾಗೂ ಆಶೀರ್ವಾದಗಳಿದ್ದರೆ, ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಬಲ್ಲೆನೆಂಬ ಆತ್ಮಾಭಿಮಾನವಿದೆ.

ವೃತ್ತಕ ಬರೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ನನ್ನನ್ನು ಹುರಿದುಂಬಿಸಿ, ಬರೆದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಅವಕಾಶ್ಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟು, ಕರ್ನಾಟಕ ವಣಿಕ್ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಶಾಂತಪ್ಪಣ್ಣ ಯಳಮಲಿಯವರು, ನನ್ನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನೋಡಲನಿಂದಲೂ ವಿಶ್ವಾಸತೋರಿಸುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು ಹಿರಿಯರ ಬಲವೇ ದೈವಬಲ !

ಹಸ್ತ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುವಾಗ ನೆರವಾದ ಶ್ರೀ ಚಿದಂಬರ ಹೆಗಡೆ, ಶ್ರೀ ಪಿ ಎಸ್ ದೇಸಾಯಿ, ಮೊದಲಾದವರಿಗೂ ನಾನು ಉಪಕೃತನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ವೃತ್ತಕ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ಹೊಣೆಹೊತ್ತು ಗೆಲೆಯ ಶ್ರೀ ಹೊಂಬಾಳ ಯವರಿಗೆ ನಾನು ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ, ವಂದನೆಗಳು.

ವೋದಾರ ಕಾಮರ್ಸ ಕಾಲೇಜು ಹಾಸ್ಟೆಲು

೧೩೫, ಸಾಯನ್ ಮುಂಬಯಿ

೨೯ ನೆಯ ಜುಲೈ, ೧೯೩೪

ವಿ. ಡಿ. ಕುಲಕರ್ಣಿ

:: ಪ ರಿ ವಿ ಡಿ ::

ಪ್ರಕರಣ ೧. ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ.

೧) ಆಸ್ತಿ ಕರದ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ.	೧
೨) ವಿಶ್ವದ ಇನ್ನಿತರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ-	೪
೩) ಭಾರತ ಹಾಗೂ ಆಸ್ತಿ ಕರ.	೬

ಪ್ರಕರಣ ೨

೧) ಕಾಯದೆ ಹಾಗೂ ಅದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ.	೮
೨) “ಆಸ್ತಿ” ಎಂದರೇನು ?	೮
೩) ವಿದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಗಳು.	೧೫
೪) ಮೃತನ ಸಾಲಗಳು.	೧೫
೫) ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವ ಜನರು.	೧೬
೬) ಕರಾಕರಣೆ.	೧೬
೭) ಮರಣಾನಂತರ ಆಸ್ತಿ
ಲೋಪಹೊಂದುವದು.	೨೪

ಪ್ರಕರಣ ೩.

೧) ಬಕ್ಷೀಸುಗಳು.	೨೭
೨) ಸಾಮಾನ್ಯ ದೇಣಿಗೆಗಳು.	೩೦
೩) ಆಸ್ತಿ ಉಪಭೋಗದ ಹಕ್ಕನ್ನು
ಕಾಯ್ದಿರಿಸುವದು.	೩೬
೪) ನಿಯಮಿತ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು
ಬಿಟ್ಟುಕೊಡೋಣ.	೪೧

ಪ್ರಕರಣ ೪.

೧) ಸಂಯುಕ್ತ ಆಸ್ತಿಗಳು.	೪೩
೨) ಇನ್ನೂರನ್ನ ಪಾಲಿಸಿಗಳು.	೪೫

- ೨) ವರ್ಷಾಶನ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ
ಆಸ್ತಿಗಳು. ೪೯
- ೪) ನಿಯಂತ್ರಿತ ಕಂಪನಿಗಳು. ೫೪

ಪ್ರಕರಣ ೫.

- ೧) ಕರದಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಡಲ್ಪಟ್ಟ
ಆಸ್ತಿಗಳು. ೬೦
- ೨) ಮಿತಕ್ಷರಾ ಪದ್ಧತಿಯ ಕುಟುಂಬ ೬೫
- ೩) ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಮರಣಗಳು. ೭೦
- ೪) ಅಂತ್ಯಸಂಸ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು
ನಾಲಗಳು. ೭೨

ಪ್ರಕರಣ ೬.

- ೧) ಆಸ್ತಿಯ ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟೋಣ. ೭೪
- ೨) ಹಿಂದೂ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದ ಆಸ್ತಿ. ೭೯

ಪ್ರಕರಣ ೭.

- ೧) ಆಸ್ತಿ-ಕರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು. ೮೧
- ೨) ಕರಾಕರಣೆಯ ಪದ್ಧತಿ. ೮೪
- ೩) ಕರವನ್ನು ತುಂಬುವ ಪದ್ಧತಿ. ೮೫
- ೪) ಆಸ್ತಿಕರ ಕಾಯಿದೆಯನ್ವಯ ದಂಡಗಳು. ೮೬
- ೫) ಸರ್ವೆ ಫೀಕೇಟುಗಳು. ೮೮
- ೬) ಅಪೀಲುಗಳು. ೮೮

- ಕರಾಕರಣೆಯ ಧಾರಣೆಯ ಜಂತ್ರಿ. ೮೯
- ಅಪೀಲನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ನಕ್ಷೆ. ೯೩

ಪ್ರಕರಣ ೧.

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

೧. ಆಸ್ತಿಕರದ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ

ಪ್ರಕೃತಿಯು ಮಾನವನಿಗೆ ದುಡಿಯಲು ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನೂ ದಯಪಾಲಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಜೀವಮಾನದಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ತನ್ನ ಜೀವನಾಂತ್ಯದವರೆಗೆ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಭೋಗಿಸಲು, ಪ್ರಕೃತಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೇ ವಿನಃ ತನ್ನ ಮರಣಾನಂತರ, ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಭೋಗಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ನಿಸರ್ಗವು ನೀಡಿಲ್ಲ. ಮೃತ್ತಿಯ ಮರಣದ ನಂತರ, ಆತನ ಸಂಬಂಧಿಕರು ಆಸ್ತಿಯ ಉಪಭೋಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕನ್ನು, ಸರಕಾರವೇ ಕಾಯದೆಯ ಮುಖಾಂತರ ನೀಡಿದ್ದರಿಂದ, ಆ ಆಸ್ತಿಯ ಉಪಭೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಶ್ಚಿತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಸರಕಾರವು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿದೆ.* ಇಂದು ನಾವೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಆಸ್ತಿ

* "Nature gives a man no power of his earthly goods beyond the term of life. What power he possesses is to prolong his will after his death-the right of dead hand to dispose of his property is merely the creation of law and the State has right to prescribe the conditions and limitations under which that power shall be exercised." -ಸರ್. ವಿಲಿಯಮ್ ಹರ್ ಕಾಂಟರು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಆಸ್ತಿ ಕರ ಕಾನೂನಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳಿವು.

“ಫಯಿಸೋಣ” ದರ ಹಕ್ಕನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುತ್ತಿರುವುದು ನಿಸರ್ಗ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿರದೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯರಿಗೆ ಸರಕಾರವು ನೀಡಿದ ಪರಂಪರಾಗತ ಹಕ್ಕಾಗಿದೆ. ವೃತ್ತನು ಗಳಿಸಿದ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ವಶದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು, ಈ ಹಕ್ಕನ್ನು ನೀಡಿದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿ, ವೃತ್ತನು ಗಳಿಸಿದ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಕರವನ್ನು ಕೊಡುವದೇ “ಆಸ್ತಿ ಕರ” ವಾಗಿದೆ. ಯಾರೋ ಗಳಿಸಿಟ್ಟು ಆಸ್ತಿಗೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ವಾರಸದಾರರಾಗಿ, ಆ ಆಸ್ತಿಯ ಉಪಭೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಷಯ ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದಲ್ಲ. “ತಲೆ ತಲಾಂತರಗಳಿಂದ ಈ ಆಸ್ತಿ ಕೈಗಳಿಂದ ಕೈಗೆ ಸಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ದಿನೇ ದಿನೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತ ನಡೆದಿದೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಆಸ್ತಿ ಕರವು ಮೊದಲನೆಯ ಮೆಟ್ಟಿಲಾಗಿದೆ” ಯೆಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು.

ನಾವಿರಾರು ವರುಷಗಳಿಂದ ನಡೆದು ಬಂದ ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಷಮ ಘಟನೆಗಳು ಸಂಭವಿಸಿ, ಮನುಷ್ಯರಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದವ ರೆಲ್ಲರೂ ಎಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಸಮಾನರಾಗಿರದೆ, ಮಾನವ ಮಾನವ ರಲ್ಲಿಯೇ ಬೇಧಭಾವಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿವೆ. ಸೃಷ್ಟಿಯ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಪರಂಪರಾಗತ ಕಾನೂನಿನ ಬೆಂಬಲವೂ ದೊರೆತು ಪ್ರಪಂಚದ ಜನಕೋಟಿ ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಸಂಪತ್ತು ಮಾನವರಲ್ಲಿ ಸಮನಾಗಿ ಹಂಚಲ್ಪಡದೆ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಗೊತ್ತು-ಗುರಿಯಿಲ್ಲದೆ ವಿಂಗಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.* ಅಧಿಕ ಸಂಪತ್ತುಳ್ಳವರದು ಒಂದು ಪಂಗಡ, ತಿಲಮಾತ್ರವೂ ಸಂಪತ್ತಿಲ್ಲವರದು ಇನ್ನೊಂದು ಪಂಗಡ. ಈ ವಿಷಮ ಹಂಚಿಕೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಮೊದಲನೆಯ

* Dalton.

“ ಉಳ್ಳವರ ವರ್ಗ ” ತಲೆತಲಾಂತರದಿಂದ ಸಿರಿವಂತಿಕೆಯ ವೈಭವವನ್ನು ಭೋಗಿಸುತ್ತ, ಜೀವನದ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೂ ಆಗರ್ಭ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮೆರೆಯುವರಾದರೆ, ಮುಂಜಾವಿನಿಂದ ಸಂಜೆಯವರೆಗೂ ದುಡಿದೂ ದುಡಿದೂ, ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಬಡತನದ ಬೇಗೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಗದ ಜನ ಮಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಈ “ ವರ್ಗ ಕಲಹ ” ಸಮಾಜ ಜೀವನದ ರೀತಿ-ನೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿಯೇ “ ಸರ್ವರಿಗೂ ಸಮ ಸಂಪತ್ತು ಇರಬೇಕು ” ಎಂಬ ತತ್ವ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಪ್ರಪಂಚವೂ ಅರಿತುಕೊಂಡಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಆರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವಾಗಲೀ, ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಅಂತಿಮ ಗುರಿಯಾಗಲೀ ಈ ಸಂಪತ್ತಿನ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದೇ ಆಗಿದೆ.* ಈ ಸಂಪತ್ತಿನ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಸಾಧನಗಳಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿಕರವೂ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಸಮಸ್ತ ಜನಕೋಟಿಯ ‘ಶಾಂತಿ ಹಾಗೂ ತೃಪ್ತಿ’ ಇವೇ ಆಸ್ತಿಕರದ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿವೆ.

“ ಆಸ್ತಿಕರ ” ದ ಮೂಲ ಮೂರು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ವಿವರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

೧. ಸಂಪತ್ತಿನ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದು ಆಸ್ತಿಕರದ ಮೊದಲನೆಯ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.

೨. ಈ ಆರ್ಥಿಕ ವಿಷಮತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದರ ಜೊತೆಗೆ, ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗೆ ಪ್ರಚೋದನೆ

* “ The basic principle of economic study or the ultimate aim of economic activities is to reduce the existing inequalities of wealth. ”

ನೀಡಿ ಪರಂಪರಾಗತ ಸಿತ್ರಾರ್ಜಿತ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲೆಯೇ ಅವಲಂಬಿಸದಂತೆ ನೋಡುವದು.

೩. ಎಲ್ಲ ಕರಗಳ ಅಂತಿಮ ಗುರಿಯಂತೆ, ಆಸ್ತಿಕರದ ಗುರಿಯಾದರೂ, ಸಿರಿವಂತರಿಂದ ಶೇಖರಿಸಿದ ಕರವನ್ನು ದೇಶದ ಇತರ ರಚನಾತ್ಮಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಭ್ಯುದಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವದು.*

೨. ವಿಶ್ವದ ಇನ್ನಿತರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ—

ಪ್ರಪಂಚದ ಉಂ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದು ಆಸ್ತಿಕರವು ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ರೂಪದಿಂದ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಂತಹ ಅತ್ಯಂತ ಮುಂದುವರೆದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೂ, ದಕ್ಷಿಣ ಅಫ್ರಿಕೆಯಂತಹ ಅತ್ಯಂತ ಹಿಂದುಳಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೂ ಕೂಡ ಆಸ್ತಿಕರವನ್ನು ವಸೂಲ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡದಲ್ಲಿ ಈ ಆಸ್ತಿಕರ ಕಾನೂನು ೧೮೯೪ ರಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದರೆ, ೧೯೧೯ ರಲ್ಲಿ ಸಿಲೋನದಲ್ಲಿಯೂ, ೧೯೪೯ ರಲ್ಲಿ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಆಸ್ತಿಕರವು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡದಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿಕರವು, ಮರಣ ಕರಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ೧೬೯೪ರಿಂದಲೇ ವಿವಿಧ ರೂಪಗಳಿಂದ ಪ್ರಚಲಿತವಿತ್ತು.† ೧೬೯೪ರಲ್ಲಿ ೫ ಶಿಲಿಂಗಿನ ನಿಶ್ಚಿತ ದರದಂತೆ “ ಸ್ಟಾಂಪ ಕರ ”ದ ರೂಪದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

* Dalton.

† “This, the earliest of the English death duties, originated in 1694 in the form of stamp duty at the fixed rate of 5s. payable on taking out probate or letters of administration of a deceased estate ”

-C. N. Bealtie.

ಮುಂದೆ ಆ ದರವನ್ನು ೧೦ ಶಿಲಿಂಗಿನವರೆಗೆ ಏರಿಸಿ, ೧೯೯೯ರಲ್ಲಿ “ಸ್ವಾಂಸ ಕರ” ಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿಶ್ಚಿತ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಅದು ಅಲ್ಲವೆ ‘ಆ ಕೌಂಟಿ ಡ್ಯೂಟಿ,’ ಟೆಂಪರರಿ ಎಸ್ಟೇಟ ವ್ಯಾಟ ನೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ಕರಗಳೂ ೧೭೭೯ ರಿಂದ ೧೮೯೪ ರ ವರೆಗೆ ಪ್ರಚಲಿತವಿದ್ದವು.

ಕಳೆದ ಒಂದು ಶತಮಾನದಿಂದಲೂ, ಅರ್ಧಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಣಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದರೆ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿಯೇ, ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಉತ್ತರಾರ್ಧದ ವರೆಗೂ ಈ ಅರ್ಥಿಕ ತತ್ವ ಪ್ರಣಾಲಿಕೆಯನ್ನು ಪೌರ್ವಾತ್ಯ ಹಾಗೂ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಬಂದಿವೆ.* ಆಸ್ತಿಕರ ಕಾನೂನಿನ ಇತಿಹಾಸವೆಂದರೆ

* “Why should you not say plainly and frankly this is first and frontline attack on capital and private enterprise. We want to destroy capital because those who have control over capital in the ultimate analysis have control over Government. Equality of opportunity and social justice will be secured through this measure. The title to private property is not because the owner asserts but because of the social and legal recognition given to it. In the creation of private property or accumulation of private capital, the state is silent partner and is entitled to claim its share when the partnership is dissolved by death”

—Sri N. V. Gadgil.

ಕೇವಲ ಕರಾಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಬಂದ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಗಳ ಐತಿಹಾಸಿಕ ವಿಹಂಗಮ ನೋಟವಾಗಿರದೆ, ಆರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಬರುತ್ತಿರುವ ಅನೇಕ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿದೆ. ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಭಂಡವಾಳಶಾಹಿತ್ವ (Capitalism) ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೊಸ ರೂಪ ತಾಳುತ್ತ ನಡೆದಂತೆ, ಆಸ್ತಿಕರದ ಬಗೆಗೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ನಿರೂಪಣೆಗಳು ಪ್ರಚಲಿತವಾಗುತ್ತ ನಡೆದವು.

೩. “ ಭಾರತ ” ಮತ್ತು “ ಆಸ್ತಿಕರ ”

ಆಸ್ತಿಕರ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ವಾಸುಮಾಡಿ, ಹಿಂದುಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಅಮಲು ಬಜಾವಣೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ೧೯೨೫ ರಿಂದಲೂ ನಡೆದುಬಂದಿವೆ. ೧೯೨೫ ರಲ್ಲಿ ಕರ ವಿಚಾರಣಾ ಸಮಿತಿಯು (Taxation Enquiry Committee.) ಆಸ್ತಿಕರದ ಬಗೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ತಾಳಿತು ಆದರೆ ಭಾರತೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಅತೀವ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮುಂದೆ ತಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಭಾರತೀಯ ರಾಜಕಾರಣ ದಲ್ಲಿಯೂ ವಿಷಮತೆ ಉಂಟಾಗಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹತೋಟಿಯನ್ನು ಮೀರಿದ್ದ ರಿಂದ, ಮತ್ತೆ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಲಾಯಿತು ದ್ವಿತೀಯ ಮಹಾಯುದ್ಧ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಅನುಕೂಲ ವಾತಾ

೨೬ ಕಾಕಾಸಾಹೇಬ ಗಾಡಗೀಳರು ಆಸ್ತಿಕರದ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವನ್ನು ಈ ರೀತಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. “ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆಸ್ತಿಗಳ ಸಂಪಾದನೆ ಯಲ್ಲಾಗಲೀ, ಕಲೆಹಾಕುವದರಲ್ಲಾಗಲೀ ಸರಕಾರದ ಪಾಲುಗಾರಿಕೆಯಿದ್ದು, ವ್ಯಕ್ತಿಯ (ಭಾಗೀದಾರನ) ಮರಣದಿಂದ ಭಾಗೀದಾರಿಕೆ ಅಂತ್ಯ ಹೊಂದುವದ ರಿಂದ ಸರಕಾರವು ತನ್ನ ಭಾಗವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹವಾಗಿದೆ ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ.

ವರಣ ಬರಲಾರದೆ ಹೋಯಿತು. ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಆ ಯೋಜನಾ ಮಂಡಲವು ಈ ಕರವನ್ನು ತ್ವರಿತದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತರಲು ಸೂಚಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ಅಗಸ್ಟ ೧೯೫೪ ರಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿಕರ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಭಾರತ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ವಿಧೇಯಕದ ಬಗೆಗೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ತುರುಸಿನ ಚರ್ಚೆಯಾದರೂ, ವಿಧೇಯಕವು ಅನೇಕರಿಂದ ಪ್ರಶಂಸಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

“ಆಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಸಂಪತ್ತಿನ ವಿಷಮ ಹಂಚಿಕೆ ಒಂದೇ ಏಟಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವಾಗದು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಅಧಿಕ ಅವಧಿ ಬೇಕು. ಯಾಕಂದರೆ ಆಸ್ತಿಕರವು ವಿಷಮ ಹಂಚಿಕೆಯ ಪರಿಣಾಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯಪ್ರವರ್ತನಾಗುವದೇ ವಿನಃ ವಿಷಮ ಹಂಚಿಕೆಯ ಕಾರಣಗಳೊಂದಿಗಲ್ಲ”* ಎಂದು ಭಾರತದ ಅರ್ಥಸಚಿವ ಮಾನ್ಯ ಸಿ. ಡಿ. ದೇಶಮುಖರು ಹೇಳಿದ್ದು ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿದೆ.

* ' It is axiomatic that the use of fiscal methods to reduce economic inequality is not effective at a stroke or even over a short period. It is a slow process for the obvious reason that death duties deal with results and not causes of unequal distribution of wealth "

—C. D. Deshmukh

ಪ್ರಕರಣ ೨.

೧. ಕಾಯದೆ ಹಾಗೂ ಅದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ

“ಆಸ್ತಿಕರ ಕಾಯದೆ (೧೯೫೩)” ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಈ ಕಾಯದೆಯು, ಜಮ್ನು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಸಮಸ್ತ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ೧೯೫೩ ಅಕ್ಟೋಬರ ೧೫ ರಿಂದ ಅಮಲಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದು.

೨. “ಆಸ್ತಿ” ಎಂದರೇನು?

“ಆಸ್ತಿ” ಯ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯನ್ನು ಆಸ್ತಿ ಹಸ್ತಾಂತರ ಕಾನೂನಿ (Transfer of Property Act) ನಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಆಸ್ತಿಕರ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಆಸ್ತಿಯ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯ ಬಗೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಸ್ಥಿರ ಹಾಗೂ ಅಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿ, ನಗದು ಹಣ ಅಥವಾ ತತ್ಸಮ ವಸ್ತುಗಳು, ಅಂದರೆ ಸ್ಥಾವರ ಹಾಗೂ ಜಂಗಮ ಆಸ್ತಿಗಳೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳು, ‘ಆಸ್ತಿ’ಯ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶವಾಗುತ್ತವೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

i) ದರ್ಶನಾತ್ಮಕ ಆಸ್ತಿಗಳು ಅಥವಾ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಆಸ್ತಿಗಳು (Tangible).

ii) ದರ್ಶನಾತ್ಮಕವಲ್ಲದ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷ ಆಸ್ತಿಗಳು (Intangible.)

ದರ್ಶನಾತ್ಮಕ ಆಸ್ತಿಗಳೆಂದರೆ, ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಬಹುದಾದ ಆಸ್ತಿಗಳೆಂದು ಕರೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಜಮೀನುಗಳು, ಕಟ್ಟಡಗಳು, ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು, ಚಿನ್ನದ ವಡವೆಗಳು, ನಗದು ಹಣ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ದರ್ಶನಾತ್ಮಕ ಆಸ್ತಿಗಳೆಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಅದರಂತೆಯೇ ಶೇರುಗಳು, ಹೆರವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಸಾಲಗಳು, ಸರಕಾರಿ ಅಥವಾ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿಗಳನ್ನು ದರ್ಶನಾತ್ಮಕವಲ್ಲದ ಆಸ್ತಿಗಳೆಂದು ಕರೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಈ ವಸ್ತುಗಳು ಕಣ್ಣಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಕಾಣದಿದ್ದರೂ ಆಸ್ತಿಯಷ್ಟೇ ಅವಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಇದೆ.

ಆಸ್ತಿಗಳ ಈ ಎರಡು ಗುಂಪನ್ನು ಪುನಃ ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

i) ಅಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಗಳು (Movable Property)

ii) ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಗಳು (Immovable Property.)

ಒಂದು ಸ್ಥಳದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸಲು ಬರಬಹುದಾದ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಅಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಗಳೆಂದೂ, ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯವರಿಗೆ ಉಳಿಯಬಹುದಾದ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಗಳೆಂದೂ ತಿಳಿಯಬಹುದು.

‘ಆಸ್ತಿ’ಯ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶವಾಗುವ ವಸ್ತುಗಳ ಯಾದಿಯ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಅ) ‘ದರ್ಶನಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಿರ’ ಆಸ್ತಿಗಳು.

೧) ಕಾರಖಾನೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಕಟ್ಟಡಗಳು.

೨) ಗುದಾಮುಗಳು ಮತ್ತು ಅಂಗಡಿಗಳು.

- ೩) ಮನೆಗಳು.
- ೪) ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದೆ ಇರುವಂಥ ಪ್ಲಾಟುಗಳು.
- ೫) ಬೇಸಾಯದ ಭೂಮಿಗಳು

ಬ) 'ದರ್ಶನಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ಅಸ್ಥಿರ' ಆಸ್ತಿಗಳು

- ೧) ತಿಜೋರಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಪಾಟುಗಳು
- ೨) ಫರ್ನಿಚರುಗಳು (ಮೇಜು, ಖುರ್ಚಿ, ಇತ್ಯಾದಿ.)
- ೩) ಅಲ್ಟ್ರೀರಾ ಮತ್ತು ರೆಫ್ರಿಜಿಯೇಟರುಗಳು.
- ೪) ಗ್ರಹೋಪಯೋಗಿ ಸಾಮಾನುಗಳು.
- ೫) ಕಾಜಿನ ಸಾಮಾನುಗಳು. (ಕಪ್ಪು, ಬಸಿ
ಸಹಿತವಾಗಿ)
- ೬) ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಉಪಕರಣಗಳು.
- ೭) ಜೈನಾ ಅಥವಾ ಹಳದೀ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿದ
ವಸ್ತುಗಳು.
- ೮) ಮದ್ಯಗಳು
- ೯) ಆಕಳುಗಳು ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಎಲ್ಲತರದ
ದನಕರುಗಳು.
- ೧೦) ಚಿತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ವರ್ಣರಂಜಿತ ಚಿತ್ರಗಳು.
- ೧೧) ಕಲಾತ್ಮಕ ಕೈಕೆಲಸಗಳು.
- ೧೨) ಛಾಯಾ ಚಿತ್ರಗಳು.
- ೧೩) ಫೌಂಟನ್ ಪೆನ್ನುಗಳು.
- ೧೪) ಟ್ಯಾಪರಾಯ್ಪರಗಳು.
- ೧೫) ರಿಸ್ಪನಾಚೆ, ಕ್ಲಾಕ ಮತ್ತು ಟೈಂಪಿಸುಗಳು.

- ೧೬) ರೆಡಿಯೊ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೋಫೋನ್.
 ೧೭) ಮಾರಲಿಕೆ ಇಟ್ಟಂತಹ ವಸ್ತುಕಗಳು.
 ೧೮) ಸಂಗೀತದ ಉಪಕರಣಗಳು. (ತಂಬೂರಿ,
 ತಬಲಾ ಇತ್ಯಾದಿ.)
 ೧೯) ನಗದು ಹಣ.
 ೨೦) ಆಭರಣಗಳು.
 ೨೧) ಕಾರ, ಟ್ರಕ್, ಮೋಟಾರ್‌ಸೈಕಲ್, ಸೈಕಲ್,
 ಸ್ಪೀಶನ ವ್ಯಾಗೇನ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ವಾಹನಗಳು
 ೨೨) ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು.
 ೨೩) ಟಾಂಗಾ, ಕುದುರೆ ಹಾಗೂ ಚಕ್ಕಡಿಗಳು.
 ೨೪) ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು.
 ೨೫) ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ವಸ್ತುಗಳು (Stock in-
 trade.)
 ೨೬) ವೈದ್ಯಕೀಯ ಉಪಕರಣಗಳು.
 ೨೭) ತೋಟಗಳು.
 ೨೮) ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಪೈರುಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ.

ಕ) ದರ್ಶನಾತ್ಮಕವಲ್ಲದ ವಸ್ತುಗಳು ಅಥವಾ ಹಕ್ಕುಗಳು-

೧) ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯ
 ನಿಗೆ ಇದ್ದ ಆಸ್ತಿ (Interest). ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಆ ಎಂಬವನು
 ತನ್ನ ವ್ಯತ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ, ಬ ಎಂಬವನು ತನ್ನ ಜೀವಮಾನದ ವರೆಗೆ
 ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಭೋಗಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ಬನ ಮರಣದ ನಂತರ ಆ
 ಆಸ್ತಿಯು ಕ ನಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ವಿವರಿಸಿದ್ದರೆ, ಬನು ಜೀವಂತವಿ

ರುವ ವರೆಗೆ ಕ ನಿಗೆ ಅವನ ಆಸ್ತಿಯಮೇಲೆ ಆಸ್ತಿ ಇದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕ ನು ಬ ನಿಗಿಂತಲೂ ಮೊದಲು ಮೃತನಾದರೆ ಆಸ್ತಿಯೂ ಕೂಡ “ಆಸ್ತಿ”ಯಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶವಾಗುವದು.

೨) ಮೃತನು ಬೇರೆಯವರಿಂದ ಬರುವ ನಷ್ಟಭರ್ತಿಗೆ ಅರ್ಹ ನಾಗಿದ್ದರೆ, ಆ ನಷ್ಟಭರ್ತಿಯೂ ಕೂಡ ಆಸ್ತಿಯಾಗುವದು. (A right of action for damages or any actionable claim is property.)

೩) ಮೃತನು ಬೇರೆಯವರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸಿದ್ದರೆ, ಅದೂ ಮೃತನ ಆಸ್ತಿಯಾಗುವದು. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಆ ಎಂಬವನು ತಾನು ಸಾಯುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ, ಬ ನ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ, ಬ ನು ಮಾಡಿದ ೨೦,೦೦೦ರೂ. ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸಿದ್ದರೆ, ಈ ೨೦,೦೦೦ ರೂವಾಯಿಗಳು ಆ ನ ಆಸ್ತಿಯೆಂದೇ ಗ್ರಹಿಸಲಾಗುವದು.

೪) ವಿಮಾ ಹಣ ಅಥವಾ ಪ್ರಾವಿಡೆಂಟೆ ಫಂಡ್, ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶವಾಗುವವು.

೫) ಸರಕಾರೀ ಸಾಲಗಳು ಹಾಗೂ ಬಾಂಡುಗಳು (ಮುನ್ಸಿ ಪಲ್ ಸಾಲ ಸಹಿತವಾಗಿ) ಅಂಚೆ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉಳಿತಾಯದ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್, ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟ ಎಲ್ಲ ತರಹದ ಹಣ, ಗುಡ್‌ವಿಲ್ಲ (Goodwill) ಟ್ರೇಡ್‌ಮಾರ್ಕಿನ ಹಕ್ಕು, ಇನ್‌ಕಂಟ್ರಾಕ್ಸ್, ಸೇಲ-ಟ್ರಾಕ್ಸ್ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕರಗಳನ್ನು ಮೊದಲಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಹಣ ಅಪೀಲಿನಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿ ಬರುವದಿದ್ದರೆ (Refundable taxes), ಪೇಟೆಂಟ್ ಮತ್ತು ರಾಯಲಿ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮೃತನ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶವಾಗುವವು.

ಡ) ಒಕ್ಕಲುತನದ ಭೂಮಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ

ಒಕ್ಕಲುತನದ ಭೂಮಿಗಳು ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶವಾಗ
ನೆಂದು ಮೇಲೆಯೇ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರೂ ಕೆಳಗೆ ನಮೂದಿಸಿದ
ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಬೇಸಾಯದ ಭೂಮಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಕರಕ್ಕೆ ವಾತ್ಸ
ವಾಗುವವು. ಉಳಿದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಬೇಸಾಯದ ಭೂಮಿ
ಗಳು ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವದಿಲ್ಲ

ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಭೂಮಿಗಳು
ಮೃತನ ಆಸ್ತಿಗಳಾಗುವವು.

- ೧) ಮುಂಬಯಿ.
- ೨) ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ.
- ೩) ಓಡಿಶಾ.
- ೪) ಪಂಜಾಬ.
- ೫) ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ.
- ೬) ಹೈದರಾಬಾದ.
- ೭) ಮಧ್ಯ ಭಾರತ.
- ೮) ರಾಜಸ್ಥಾನ.
- ೯) ಅಜಮೀರ.
- ೧೦) ಬಿಲಾಸಪುರ.
- ೧೧) ಭೋಪಾಳ.
- ೧೨) ಕೊಡಗು.
- ೧೩) ದಿಲ್ಲಿ.
- ೧೪) ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ.

೧೫) ಕಚ್ಚು.

೧೬) ಮಣೀಪುರ.

೧೭) ಶ್ರೀಪುರಾ.

೧೮) ವಿಂಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಭಾರತೀಯ ಘಟನೆಯ ೫೨ನೇ ಕಲಮಿನನ್ವಯ ಕೇಂದ್ರಸರಕಾರವು ಒಕ್ಕಲುತನದ ಅಸ್ತಿಯನ್ನು ಹೊರ್ತುಪಡಿಸಿ ಇನ್ನುಳಿದ ಅಸ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕರವನ್ನು ಹೇರಲು ಸಮರ್ಥವಿದ್ದು, ಒಕ್ಕಲುತನ ಅಸ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕರವನ್ನು ಹೇರಲು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಗಳಿಗೆ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಅಸ್ತಿಕರ ಕಾಯದೆಯು ಅಖಿಲಭಾರತ ಕಾಯದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೂ ಸಮನಾಗಿ ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಆದೇಶದ ಮೇರೆಗೆ, ಅಸ್ತಿಕರ ಕಾನೂನಿನ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ೧ ರಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದ ರಾಜ್ಯಗಳು (ರಾಜ್ಯಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ) ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ದಯಪಾಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಸುಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಅಂತಹ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಭೂಮಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅಸ್ತಿಕರವು ಅನ್ವಯಿಸುವದು. ಉಳಿದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಭೂಮಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕರವು ಅನ್ವಯಿಸುವದಿಲ್ಲ.

ಮೇಲೆ ನಮೂದಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ತರದ ಅಸ್ತಿಗಳು, 'ಅಸ್ತಿಯ' ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವವು. ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ—

೧) ಎಲ್ಲ ಸ್ಥಿರ ಹಾಗೂ ಅಸ್ಥಿರ ಅಸ್ತಿಯು ಭಾರತದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಸ್ತಿಕರವು ಅನ್ವಯಿಸುವದು.

೨) ಭಾರತದ ಹೊರಗೆ ಆಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯಿದ್ದರೆ, ಮೃತನು ಸಾಯುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಆ ಆಸ್ತಿಯು ಆ ಕರಣೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವದು.

೩) ಭಾರತದ ಹೊರಗೆ ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯಿದ್ದರೆ, ಅದು ಈ ಕಾಯಿದೆಯ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವದಿಲ್ಲ.

೩) ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಗಳು

ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗುವ, (ಮನುಷ್ಯನು), ಸಾಯುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಆ ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯು ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಆ ಎಂಬವನು ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ ೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು ಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಅವನ ಮರಣದ ನಂತರ ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವ ಅವನ ಆಸ್ತಿಗಳ ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮನೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಪಂಚದ ರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಚಲಿತವಿರುವದರಿಂದ, ಈ ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಗಳಿಂದ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉದ್ಭೂತವಾಗುವದರಿಂದ ಇಂತಹ ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಕರಕ್ಕೆ ಗುರಿಮಾಡಲಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪರದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದ ಆಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವವು.

೪. ಮೃತನ ಸಾಲಗಳು.

ಮೃತನು ಸಾಯುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿದಾಗ್ಯೂ, ಸಮಾನವಾದ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಗೃಹಾ, ಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿಯಾಗಲೀ ಆತನು ಸಾಲವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರ

ಬಹುದು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮೃತನು ಸಾಲ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಆತನ ಆಸ್ತಿಯ ಒಟ್ಟು ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಆತನು ಮಾಡಿದ ಸಾಲದ ಒಟ್ಟು ಬೆಲೆಯನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಲಾಗುವದು. ಆದರೆ ಇಂತಹ ಸಾಲಗಳು ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾಗಿಯೂ ಹಾಗೂ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವಂತಹವಾಗಿರಬೇಕು. ಆಸ್ತಿ ಕರದಿಂದ ಮುಕ್ತವೆಂದು ವದಕ್ಕಾಗಿ ಕೃತಕ ಸಾಲಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿರಕೂಡದು. ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾದ ಸಾಲಗಳು ಯಾವದೇ ಬಗೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲಾಗುವದು.

ಮೃತನು ಮಾಡಬಹುದಾದ ಸಾಲಗಳ ವಿವಿಧ ಬಗೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ

ಅ) ಪೂರ್ಣ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಆಡುವಾಗಿಟ್ಟು ತೆಗೆದ ಸಾಲಗಳು. (Secured Loans.)

ಬ) ಸಾಲದ ಬೆಲೆಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಿರುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಆಡುವಾಗಿಟ್ಟು ತೆಗೆದ ಸಾಲಗಳು. (Partly Secured Loans.)

ಕ) ಯಾವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ವತ್ತಿ ಇಡದೆ ಪಡೆದ ಸಾಲಗಳು. (Unsecured Loans) ಪ್ರಾಮಿಸರೀನೋಟು, ಹುಂಡಿ,

ಡ) ಇತರ ಬಗೆಯ ಸಾಲಗಳು ಅಥವಾ ಕೊಡತಕ್ಕ ರಕಮು, ಡಾಕ್ಟರ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಜನರ ಬಿಲ್ಲು, ಕೊಡಬೇಕಾದ ಭಾಡಿಗೆ, ನೌಕರರ ಪಗಾರ, ಸಾಲಗಳ ಮೇಲೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಬಡ್ಡಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳು.

ಇ) ವಿಶೇಷ ಸಾಲಗಳು. (Special Debts.)

೧. ಬರಬಹುದಾದ ವಿಸತ್ತುಗಳಿಗೆ ತೆಗೆದಿಟ್ಟ ಹಣ. ಉದಾ ಹರಣಿಗಾಗಿ ಶೇರಿನ ಒಟ್ಟು ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟು, ಇನ್ನುಳಿದ ಬೆಲೆಗಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಹಣ. ಈ ಹಣವನ್ನು ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಕಂಪನಿಯವರು ಕೇಳಬಹುದು.

೨. ಮುಸ್ಲಿಂ ಕುಟುಂಬ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ, ಗಂಡನು ಹೆಂಡತಿಗೆ ತೆರವು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ (ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರೆ ೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ.)

೫) ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗುವ ಜನರು :—

ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗುವ ಆಸ್ತಿಯ ಒಡೆಯನು ಓರ್ವನಾದರೂ, ಅವನ ಮರಣಾನಂತರ, ಆಸ್ತಿಯ ಉಪಭೋಗದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಅನೇಕ ಜನರು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗುವ ಜನರು ಒಂದು ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೇ ಇದ್ದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಅನೇಕರೂ ಮತ್ತು ದೇಶದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವಂತಹರೂ ಆಗಿರಬಹುದು. ಮೃತನ ಆಸ್ತಿಯ ಉಪಭೋಗದ ಹಕ್ಕು ಯಾರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆಯೋ ಅಂತಹ ಪ್ರತಿಯೋರ್ವನೂ ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗುವನು. (Accountable person)

೬ ಕರಾಕರಣೆ—

ಕಾಯದೆಯ ಹೆಸರೇ ಸೂಚಿಸುವಂತೆ, ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಕರವನ್ನು ಆಕರಣೆ ಮಾಡಲಾಗುವದು. ಕರಭಾರದ ಆಕರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ, ಮೃತನ ಒಟ್ಟು ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲಾಗುವದೇ ಹೊರತು

ಮೃತನ ತರುವಾಯ ಆತನ ವಾರಸದಾರರು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲವೆಂಬುದು ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿಡತಕ್ಕ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆ ಗಾಗಿ ಒಬ್ಬನು ಸಾಯುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆಸ್ತಿಯನ್ನೂ ಐದು ಮಂದಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದರೆ, ಮೃತನ ಒಟ್ಟು ಆಸ್ತಿಯಾದ ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕರವನ್ನು ಹೇರಲಾಗುವದಲ್ಲದೆ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಗನ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯ ವಾಲಿನ ಮೇಲಲ್ಲವೆಂದು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡತಕ್ಕದ್ದು. ಮೃತನ ತರುವಾಯ ಅವನ ಆಸ್ತಿಯು, ಆತನ ವಾರಸದಾರರಲ್ಲಿ ಹಂಚಿ ಹೋಗುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ, ಸರಕಾರವು ತನ್ನ ಹಕ್ಕಿನ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಬಾಧ್ಯಸ್ಥನಾಗಿದೆ. ಮೃತನ ಇಡೀ ಆಸ್ತಿಯಮೇಲೆ ಸರಕಾರದ ಹಕ್ಕು ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿದೆ. ಆಸ್ತಿಕರವನ್ನು, ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ತುಲನಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಉಳಿದ ಕರಗಳೊಡನೆ ನೋಡುವದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ.

ವಾರಸಾಕರ (Succession Duty) ಮತ್ತು ಆಸ್ತಿ ಕರ (Estate Duty) ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಭೇದವೇ ಇದಾಗಿದೆ.

೧) ವಾರಸಾಕರ ಆಕರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಪಾಲಿನ ಮೇಲೆ ಬರುವ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಕರವನ್ನು ಹೇರುವದಾದರೆ ಆಸ್ತಿಕರದ ಆಕರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ಒಟ್ಟು ಆಸ್ತಿಯನ್ನೇ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವದು.

೨) ವಾರಸಾಕರದ ಉದ್ದೇಶವು ಮೃತನ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ತನ್ನ ವಶದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡುವ ಕರವಾಗಿದ್ದು, ಆಸ್ತಿಕರವು ಸರಕಾರ ಹಾಗೂ ಮೃತನೊಡನಿದ್ದ ಭಾಗೀದಾರಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಆಸ್ತಿಕರವು ಪಾಲಾಗೊಳ್ಳುವ ಮುಂದೆ

ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕೊಡುವ 'ಸ್ವಾಂಪ ಹಣ' ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವದೇ ಮರಣ ಕರಗಳಲ್ಲವೆಂಬುದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

೧೫ ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ ೧೯೫೩ ರಂದು ಅಥವಾ ಅನಂತರ ಮರಣ ಹೊಂದಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆಸ್ತಿಯು, ಬೇರೆಯವರಲ್ಲಿ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಈ ಕಾಯಿದೆಯ ಐದನೆಯ ಕಲಮಿನನ್ವಯ ಕರಕ್ಕೆ ವಾತ್ಸವಾಗುವದು.

ಆಸ್ತಿ ಕರ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇದು ಮಹತ್ವದ ಕಲಮಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಈ ಕಲಮಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣವು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ.

೧) “ ಪ್ರತಿಯೋರ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿ”ಯ ಅಂದರೆ ಭಾರತದ ನಿವಾಸಿಯಾದ ಅಥವಾ ನಿವಾಸಿಯಾಗಿರದ “ಪ್ರತಿಯೋರ್ವ ಮನುಷ್ಯನು” ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ.

೨) ಇಂತಹ ಮನುಷ್ಯನು ಕಾಯಿದೆಯ ಅಮಲುಬಜಾವಣೆಯಾದನಂತರ ಅಂದರೆ ಅಕ್ಟೋಬರ ೧೫, ೧೯೫೩ ರಂದು ಅಥವಾ ಅನಂತರ ಮೃತಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಕಾಯಿದೆಯ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವನು.

೩) “ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ ” ಅಂದರೆ ಮೃತನ ಮರಣದ ನಂತರ ತೀವ್ರವಾಗಿಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಾದ ಮೇಲಾಗಲೀ ಆಸ್ತಿಯು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ ' ಎಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ಪಡೆಯುವದು.

ಆಸ್ತಿಯು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎರಡು ವಿಧವಾಗಿ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಡುವದು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ 'ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ವರ್ಗಾಯಿಸೋಣ' ಎರಡನೆಯದಾಗಿ 'ಕಾಲಾಂತರ ವರ್ಗಾಯಿಸೋಣ'

ಉದಾಹರಣೆ ; 'ಅ'ನು ಮರಣ ಹೊಂದಿದ ನಂತರ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಅವನ ಆಸ್ತಿಯು 'ಬ'ನಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿದರೆ, ಈ ವರ್ಗಾಯಿಸೋಣವು, 'ತೀವ್ರ ವರ್ಗಾಯಿಸೋಣ'ವಾಗುವದು. 'ಅ'ನು ತನ್ನ ಮೃತ್ಯುಪತ್ರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮರಣದ ನಂತರ, ಒಂದು ವರುಷದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಆಸ್ತಿಯು 'ಬ'ನಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ವಿಧಿಸಿದ್ದರೆ, ಈ 'ವರ್ಗಾಯಿಸೋಣವು' ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಅಂತರದ ಮೇಲಾಗುವ ವರ್ಗಾಯಿಸೋಣವಾಗುವದು. ಅದು ಕಾಲಾಂತರ ವರ್ಗಾಯಿಸೋಣವಾಗುವದು.

೪. 'ಆಸ್ತಿ' ಎಂದರೆ ಕಲಮು ೨ (೧೫) ರಲ್ಲಿ ವಿಶದೀಕರಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ತರಹದ ಆಸ್ತಿಗಳು.

೫) ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 'ವರ್ಗಾಯಿಸೋಣ'ವೆಂದರೆ ಕೈಯಿಂದ ಕೈಗೆ ಆಸ್ತಿಯು ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಡಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದಾದರೂ, ಈ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಗಾಯಿಸೋಣಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ನನ್ನ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಆಸ್ತಿಯು ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಾದಾಗ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮೂರು ಮಹತ್ವದ ಅಂಶಗಳು ಗಮನಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು.

ಅ) ಆಸ್ತಿಯ ವರ್ಗಾಯಿಸೋಣವು (Passing) ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮರಣದಿಂದಲೇ ಉಂಟಾಗಿರಬೇಕು. (The Passing of Property must have been occasioned by a death after the Commencement of this Act.)

ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ :- 'ಅ' ಎಂಬವನಿಗೆ 'ಬ' ಮತ್ತು 'ಕ' ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ. 'ಅ'ನು ಮೃತಪಟ್ಟನಂತರವೇ 'ಬ' ಮತ್ತು 'ಕ'ರಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿಯು ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಡುವದು. ಈ 'ವರ್ಗಾಯಿಸುವಿಕೆ' 'ಅ'ನ ಮರಣಾನಂತರವೇ ಸಾಧ್ಯ.

ಬ) ಆಸ್ತಿಯು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮರಣದ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಗೂ ಮರಣಾನಂತರವೂ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರಬೇಕು. (The property must have a continuance existence before and after the death) ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ- 'ಅ' ನಿಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ೬೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪಗಾರ ಸಿಗುತ್ತದೆ. 'ಅ'ನು ಮರಣಹೊಂದಿದ ನಂತರ ಈ ಪಗಾರವು ನಿಲ್ಲಿಸಲ್ಪಡುವದರಿಂದ, ಈ ಆಸ್ತಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮರಣಾನಂತರ ಅಸ್ತಿತ್ವವಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಮೃತನ ತರುವಾಯ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಡುವದಿಲ್ಲ.

ಕ) ಆಸ್ತಿ ಉಪಭೋಗದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಕ್ಕು ಮರಣಾನಂತರ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು.

ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ನ ಆರ್ಥಿಕ ಕಾಯಿದೆ (Finance Acts of England)ಯಲ್ಲಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಅದರ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ತಯಾರಿಸಿದ ಭಾರತೀಯ ಆಸ್ತಿಕರ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಾಗಲೀ, ಈ "ವರ್ಗಾಯಿಸೋಣವನ್ನು" ವಿಶದೀಕರಿಸಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೆಲವಾರು ಕೋರ್ಟು ನಿರ್ಣಯಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಮೇಲಿನ ಮೂರು ಅಂಶಗಳು ಮಹತ್ವವಾದವುಗಳೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಎ ಜಿ. ವಿರುದ್ಧ ಮಿಲ್ನೆ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ 'ವರ್ಗಾಯಿಸೋಣವನ್ನು' ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ವಿಶದೀಕರಿಸಿದೆ.. " ಆಸ್ತಿಯ ನೈಜವಾದ ಒಡೆತನವು ಒಬ್ಬನ ಮರಣದ ನಂತರ, ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರವಾಗುವದೇ " ವರ್ಗಾಯಿಸೋಣ " *

A. G. Vs. Milne (1914) A. C. 765.

ಎ ಜಿ. ವಿರುದ್ಧ ಲಾಯಡ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟು 'ವರ್ಗಾಯಿಸೋಣ'ವನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಿದೆ. "ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾದ ಆಸ್ತಿಯ ಒಡೆತನವು ಒಬ್ಬನ ಮರಣದಿಂದ ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಲ್ಪಡದಿದ್ದರೂ, ಆಸ್ತಿ ಉಪಭೋಗದ ಆಸ್ತಿಯು ಮೃತನಿಂದ ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆ, ಅದೂ ಕೂಡ ವರ್ಗಾಯಿಸೋಣವಾಗುತ್ತದೆ. "†

ಅದರಂತೆಯೇ " ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾದ ಆಸ್ತಿಯ ಒಡೆತನವು ಮೃತನಿಂದ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ, ಆಸ್ತಿ ಉಪಭೋಗದ ಆಸ್ತಿಯು (Beneficial Interest) ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಲ್ಪಡದೇ ಇದ್ದರೆ, ಅದು ಆಸ್ತಿಯ ವರ್ಗಾಯಿಸೋಣವಾಗುವದಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಅಡಾಮ್ಸ್ ಸನ್ ವಿರುದ್ಧ ಎ. ಜಿ. ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಿದೆ. ‡

ಈ ಮೇಲಿನ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಾದ ಕೋರ್ಟು ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕುಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ, ಆಸ್ತಿಯ ಉಪಭೋಗದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಕ್ಕು, ಒಬ್ಬರ ಮರಣಾನಂತರ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರವಾಗುವದೇ 'ವರ್ಗಾಯಿಸೋಣ' ವೆಂದು ಕರೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾದ ಆಸ್ತಿಯ ಒಡೆತನಕ್ಕಿಂತಲೂ, ಆಸ್ತಿಯ ಉಪಭೋಗದ ಆಸ್ತಿಯೇ 'ವರ್ಗಾಯಿಸೋಣ'ದ ಮಹತ್ವದ ಅಂಶವೆಂದು ಕರೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ವಿಶ್ವಸ್ತನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಒಬ್ಬಧರ್ಮದರ್ಶಿಯ ಮರಣದಿಂದ ಉಳಿದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅಥವಾ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ

† A. G Vs. Loyds Bank Ltd (1935) A C. 382

‡ Adamson Vs. A. G. [1933] A.C. 251.

ಉಪಭೋಗದ ಹಕ್ಕು ಹಸ್ತಾಂತರವಾದಾಗಲೇ 'ವರ್ಗಾಯಿಸೋಣ' ವಾಗುವದು.

ಯಾವ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ವೃತ್ತನು, ಸಾಯುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲು ಸಮರ್ಥನಾಗಿರುವನೋ (Compleatent to dispose) ಅಂತಹ ಆಸ್ತಿಯು ಮರಣಾನಂತರ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಡುವದು. 'ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಲು ಸಮರ್ಥನಾಗಿರುವ ಮನುಷ್ಯ' ನೆಂದರೆ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿ ಇದೆಯೋ ಅಥವಾ ಆಸ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಸ್ಥೆ ಇದೆಯೋ ಅಂಥವನು ಮಾತ್ರ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಲು ಸಮರ್ಥನಾಗುವನು. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ : 'ಅ' ನು ತನ್ನ ವೃತ್ತಪತ್ರದಲ್ಲಿ, ತನ್ನ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು 'ಬ' ನು ತನ್ನ ಜೀವಮಾನದವರೆಗೆ ಉಪಭೋಗಿಸಬೇಕೆಂದೂ, 'ಬ' ನ ಮರಣದ ನಂತರ 'ಕ' ನಿಗೆ ಆ ಆಸ್ತಿಯು ಸಲ್ಲಬೇಕೆಂದೂ ವಿಧಿಸಿದ್ದರೆ 'ಬ' ನಿಗೆ ಆಸ್ತಿ ಇದೆ, 'ಕ' ನಿಗೆ ಆ ಆಸ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಸ್ಥೆ ಇದೆ. (Interest in property.) 'ಬ' ಮತ್ತು 'ಕ' ಇಬ್ಬರೂ ಆಗನೆಯ ಕಲಮಿನನ್ವಯ, ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಲು ಸಮರ್ಥರಾಗಿರುವರು. "ವರ್ಗಾಯಿಸಲು ಸಮರ್ಥನಾಗು" ಎಂಬುದು ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಮನುಷ್ಯನು ಸಮರ್ಥನಾಗಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಯಾವದಾದರೊಂದು ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲೆ, ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನ ಆಸ್ಥೆ ಕೆಲವು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದರೆ, ಅವನ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಆಸ್ಥೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆಯೋ, ಅಷ್ಟೇ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ 'ಅ' ಎಂಬವನು ತನ್ನ ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು 'ಬ' ಎಂಬವನಿಗೆ ಒಂದು ಕರಾರಿನ ಮೇಲೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿದರೆ ಮತ್ತು ಆ ಕರಾರು 'ಬ' ನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಆಸ್ಥೆ

ಯನ್ನು ನೀಡಿತ್ತೆಂದರೆ, 'ಬ'ನ ಹೆಂಡತಿಯ ತರುವಾಯ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಆಸ್ತಿ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಡುವದು. ಆಸ್ತಿಯ ಒಟ್ಟು ಬೆಲೆಯು ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿದ್ದರೂ, 'ಬ'ನ ಹೆಂಡತಿಯ ಆಸ್ತಿಯು ಮೂರು ಲಕ್ಷವಷ್ಟಿರುವದರಿಂದ, ಅವಳು, ಮೂರು ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ವರ್ಗಾಯಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

೭. ಮರಣಾನಂತರ ಆಸ್ತಿ ಲೋಪ ಹೊಂದುವದು.

(Interest Ceasing on death)

ಯಾವ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ, ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನ ಆಸ್ತಿ ಇದೆಯೋ, ಆ ಮನುಷ್ಯನ ಮರಣದ ನಂತರ ಆ ಆಸ್ತಿಯು ಲೋಪ ಹೊಂದುವದು. ಆಸ್ತಿಯು ಲೋಪ ಹೊಂದಿದ ನಂತರ ಆ ಆಸ್ತಿಯು ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಆಸ್ತಿಕರದ ಏಳನೆಯ ಕಲಮು ಆಸ್ತಿ ಲೋಪ ಹೊಂದುವದರ ಬಗೆಗೂ ಹಾಗೂ ಆಸ್ತಿಯ ವರ್ಗಾಯಿಸುವಿಕೆಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದೆ. ಆಸ್ತಿಕರದ ೫ನೇ ಕಲಮು 'ವರ್ಗಾಯಿಸೋಣ'ಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದೆ. ಆಸ್ತಿ ಲೋಪಹೊಂದಿದ ನಂತರ ಖಂಡಾಗುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗಾಯಿಸೋಣವನ್ನು ಏಳನೆಯ ಕಲಮು ಸೃಷ್ಟಿಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ 'ಅ'ಎಂಬವನು 'ಬ' ಎಂಬವನಿಗೆ ತನ್ನ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಿ 'ಕ' ಎಂಬವನಿಗೆ ಆ ಆಸ್ತಿಯಿಂದ ೧೨೦೦ ರೂ. ವರ್ಷಾಶನವನ್ನು ನೀಡ ಬೇಕೆಂದು ವಿಧಿಸಿದ್ದರೆ, 'ಕ'ನ ಮರಣದ ನಂತರ ಯಾವ ನೈಜಆಸ್ತಿಯೂ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಡುವದಿಲ್ಲ. ಯಾಕಂದರೆ ಆಸ್ತಿಯು 'ಬ'ನಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ಆ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ವರುಷಕ್ಕೆ ೧೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಮಾತ್ರ 'ಕ'ನಿಗೆ ಆಸ್ತಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಏಳನೆಯ ಕಲಮಿನನ್ವಯ 'ಕ'ನ ಮರಣದಿಂದ, 'ಕ'ನ ಈ ಆಸ್ತಿ ಲೋಪ ಹೊಂದುವದರಿಂದ ಹಸ್ತಾಂತರವಾಗುವದು.

‘ಅ’ ಎಂಬುವನು ತನ್ನ ಮೃತ್ಯುಪತ್ರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ‘ಬ’ ಎಂಬುವನಿಗೆ ವರುಷಕ್ಕೆ ೧೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರ್ಷಾಶನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ, ‘ಬ’ನ ಮರಣದನಂತರ ‘ಕ’ ಎಂಬವನಿಗೆ ೮೦೦ರೂ. ವರ್ಷಾಶನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ, ವಿಧಿಸಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ‘ಡ’ ಎಂಬವನಿಗೆ ಕೊಡಮಾಡಿದ್ದರೆ, ‘ಬ’ ಎಂಬವನ ಮರಣದ ನಂತರ ಆ ಆಸ್ತಿಯ ಅಥವಾ ‘ಬ’ನ ಆಸ್ಥೆಯ ಗತಿಯೇನು?

ಮೇಲಿನ ಉದಾಹರಣೆಯು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ‘ಅ’ ಎಂಬವನ ಆಸ್ತಿಯು ‘ಡ’ನಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ‘ಬ’ನಿಗೆ ೧೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರ್ಷಾಶನ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದದರಿಂದ, ‘ಬ’ನಿಗೆ ‘ಡ’ನ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವರುಷಕ್ಕೆ ೧೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಆಸ್ಥೆ ಇದ್ದು, ಅವನ ಮರಣದ ನಂತರ ಆ ಆಸ್ಥೆಯು ಲೋಪಹೊಂದುವದು. ಆದರೆ ಅದೇ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ‘ಬ’ನ ಮರಣದಿಂದಾಗಿ ‘ಕ’ನಿಗೆ ವರುಷಕ್ಕೆ ೮೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಿಗುವದರಿಂದ, ಅವನಿಗೆ ಆಸ್ಥೆಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಆಸ್ತಿಯ ೧೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆಸ್ಥೆ ಲೋಪಹೊಂದಿ, ‘ಕ’ನ ೮೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆಸ್ಥೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ, ಕೇವಲ ೪೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಆಸ್ಥೆ ಲೋಪ ಹೊಂದಿದರೂ ಅಷ್ಟೇ ಆಸ್ತಿಯು ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಯಕೂಡದು ಹೊಸ ಆಸ್ಥೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಹೊಂದುವದನ್ನು ಆಸ್ತಿ ಕರವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವದೇ ಇಲ್ಲ. ಆಸ್ಥೆ ಎಲ್ಲಿ ಲೋಪಹೊಂದುವದೋ ಅಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿಯು ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಡುವದು ಎಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿಯು ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಡುವದೋ ಅಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿ ಕರವು ಅನ್ವಯಿಸಲ್ಪಡುವದು. ಆದ್ದರಿಂದ ‘ಬ’ನ ಮರಣದ ನಂತರ ಅವನ ೧೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರ್ಷಾಶನದ ಆಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ಕರವು ಅನ್ವಯಿಸುವದು.

ಒಬ್ಬ ಮೃತನ ಆಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ಅವನ ಆಸ್ತಿಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವದೂ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. 'ಅ' ಎಂಬವನು ತನ್ನ ಮರಣಪತ್ರದಲ್ಲಿ, ತನ್ನ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲೆ, 'ಬ' ಎಂಬವನಿಗೆ ೧೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರ್ಷಾಶನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿಧಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಆ ಆಸ್ತಿಯ ಒಟ್ಟು ಬೆಲೆಯು ೭೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದೂ ಮತ್ತು ಆಸ್ತಿಯಿಂದ ವರುಷಕ್ಕೆ ೩೬೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಗ್ರಹಿಸೋಣ. ಬನ ಮರಣದ ನಂತರ ಅವನ ೧೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರ್ಷಾಶನದ ಆಸ್ಥೆ ಲೋಪ ಹೊಂದುವದರಿಂದ, ಅಷ್ಟು ಆಸ್ತಿಯ ಭಾಗವು ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟು ಆಸ್ತಿಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಉತ್ಪನ್ನ ೩೬೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದಾಗ ಆ ಆಸ್ತಿಯ ಬೆಲೆ ೭೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿರುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಬನ ಆಸ್ತಿಯು ಅದರಲ್ಲಿ ೨೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

$$\frac{೧೨೦೦ \times ೭೫,೦೦೦}{೩೬೦೦} = ೨೫೦೦$$

ಸ್ವಲ್ಪದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ

$$\frac{\text{ಮೃತನ ಆಸ್ಥೆ} \times \text{ಆಸ್ತಿಯ ಒಟ್ಟು ಬೆಲೆ}}{\text{ಆಸ್ತಿಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಉತ್ಪನ್ನ}}$$

ಈ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಮೃತನ ಆಸ್ತಿಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯ ಬೇಕಾಗುವದು.

ಆದರೆ ಮೃತನು ಬೇರೊಬ್ಬರ ಆಸ್ತಿಯ ಧರ್ಮದರ್ಶಿಯಾಗಿದ್ದರೆ (Trustee) ಅವನ ಮರಣದ ತರುವಾಯ, ಆ ಆಸ್ತಿಯು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರವಾಗುವದಿಲ್ಲವಾದ ಕಾರಣ ಆ ಆಸ್ತಿಯು ಕರಕೃತೃವಾಗಲಾರದು.

ಪ್ರಕರಣ ೩.

೧. ಬಕ್ಷೀಸುಗಳು

“Donatio Mortis Causa” ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಬಕ್ಷೀಸುಗಳು, ಮೃತನು ಮೃತ್ಯುಶಯ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡುವ ಬಕ್ಷೀಸುಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಮೃತ್ಯುಶಯ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡುವ ಬಕ್ಷೀಸುಗಳು ಕರಾಕರಣಿಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿವೆ.

ಭಾರತೀಯ ವಾರಸಾಕರದ (Indian Succession Act) ೧೯೩೮ ಕಲಮಿನನ್ವಯ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳು ಬಕ್ಷೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯವಶ್ಯವಾಗಿ ಇರಬೇಕಾಗುವವು.

೧) ಬಕ್ಷೀಸನ್ನಾಗಿ ಕೊಡುವ ಆಸ್ತಿಗಳು ಅಸ್ಥಿರ (Movable) ಆಸ್ತಿಗಳಿರಬೇಕು. ಮತ್ತು ಬಕ್ಷೀಸನ್ನು ಕೊಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದಲೇ ಕೊಡಬೇಕು.

೨) ಬಕ್ಷೀಸನ್ನು ಕೊಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಮರಣವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಆಲ್ಲದೆ ಮರಣವು ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಬರಬೇಕು. ಅತ್ಯವಶ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡವನು ಬಕ್ಷೀಸು ಪತ್ರ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಲಾರದು.

೩) ಬಕ್ಷೀಸು ಕೊಡುವವನ ಮರಣದ ನಂತರವೇ ಬಕ್ಷೀಸು ಕಾಯ್ದೆಬದ್ಧವಾಗುವದು.

೪) ಬಕ್ಷೀಸು ಕೊಟ್ಟ ಅಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯು ಹಸ್ತಾಂತರವಾಗಿರಬೇಕು. ಆಲ್ಲದೆ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾದ ಒಡೆತನವನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರ

ಮಾಡುವದರ ಜೊತೆಗೆ, ಅದನ್ನು ಬಕ್ಷೀಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡವನ ಸ್ವಾಧೀನ ವಡಿಸಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ: 'ಅ' ಎಂಬವನು ಮರಣ ಶಯ್ಯೆಯಲ್ಲಿ, ತನ್ನ ಕೆಲವು ಅಸ್ತಿರ ಅಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಎರಡು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳ ಮೇಲೆ 'ಬ' ಮತ್ತು 'ಕ' ಎಂದು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದರೆ, ಬ ಮತ್ತು ಕ ನಿಗೆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು ಹಸ್ತಾಂತರವಾಗದೇ ಇರುವದರಿಂದ, ಅವು ಬಕ್ಷೀಸುಗಳಾಗಲಾರವು. ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳ ಮೇಲೆ 'ಬ' ಮತ್ತು 'ಕ' ಎಂದು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದರೂ, ಅದರ ಒಡೆತನವು 'ಬ' ಮತ್ತು 'ಕ' ನಿಗೆ ಸಲ್ಲುವದಿಲ್ಲ. ಯಾಕಂದರೆ 'ಅ' ನು ತನ್ನ ಜೀವಮಾನದಲ್ಲಿ ಆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು 'ಬ' ಮತ್ತು 'ಕ'ನಿಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆ:- ಟೆಲ್‌ಗಾಫ ವಿರುದ್ಧ ಫೀಡರ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದವು. ಓರ್ವ ಹೆಂಗಸು ತಾನು ಸಾಯುವದನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ, ತನ್ನ ಮುತ್ತು, ರತ್ನ, ಹಣ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕ ವಾಸ ಬುಕ್ಕುಗಳುಳ್ಳ ಕೈಚೀಲವನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿದಳು. ಕೋರ್ಟು ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಪನ್ನು ನೀಡುತ್ತ, ಮುತ್ತು, ರತ್ನ ಹಾಗೂ ಹಣ ಇಷ್ಟೇ ಬಕ್ಷೀಸುಗಳೆಂದೂ ಬ್ಯಾಂಕ ವಾಸ ಬುಕ್ಕನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸುವದರಿಂದ, ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿಯ ಹಣ ಹಸ್ತಾಂತರವಾಗುವದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಿತು.

ಉದಾಹರಣೆ:- 'ಅ' ಎಂಬವನು ಅತ್ಯಂತ ಅನಾರೋಗ್ಯದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವಾಗ, ತನ್ನ ಸಾವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ, ತನ್ನ ನಗದುಹಣ, ವಜ್ರವೈಡೂರ್ಯಗಳನ್ನು ಒಂದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಬೀಗಹಾಕಿ, ಆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು 'ಬ' ಎಂಬವನಿಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿದನು. ಅಲ್ಲದೆ ಅದರ ಬೀಗದ ಕೈಯನ್ನು ತನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟನು. 'ಅ'ನ ಮರಣದ ನಂತರ 'ಬ' ನಿಗೆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾದ ಒಡೆತನವಿದ್ದರೂ

ಬೀಗದ ಕೈಯನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಮೃತನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ, ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯು 'ಬ'ನ ಸ್ವಾಧೀನವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯು ಹಸ್ತಾಂತರವಾಗಿದ್ದರೂ, ಅದು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾದ ಬಕ್ಷೀಸಾಗುವದಿಲ್ಲ.

ಹಿಂದೂ ಕಾಯದೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಮೃತ್ಯು-ಶಯ್ಯೆ ಬಕ್ಷೀಸುಗಳಿಗೆ (Donatio Mortis Causa) ಉಳಿದ ಬಕ್ಷೀಸುಗಳೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, ಯಾವ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ ಈ ತರಹದ ಬಹುಮಾನವು ಲೇಖಿಯಿಂದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ತೋಂಡಿಯಿಂದಲಾಗಲೀ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಮೊಹಮ್ಮಡನ್ ಕಾಯದೆಯ ನ್ವಯ, 'ಮರಯುತಮಂತ' ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಮೃತ್ಯು-ಶಯ್ಯೆ ಬಕ್ಷೀಸುಗಳು ಮೃತನ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧ ವಾರಸದಾರರು ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿ ಕೊಡದ ಹೊರತು, ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಲಾರವು.

" Donatio Mortis Causa " ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಬಕ್ಷೀಸುಗಳನ್ನು, ಮೃತನು ಸಾವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ, ಮೃತ್ಯು-ಶಯ್ಯೆಯಮೇಲೆ ನೀಡುವ ಬಕ್ಷೀಸುಗಳಾಗಿವೆ. ಮೃತನು ಅನಾರೋಗ್ಯದಿಂದ ಗುಣಹೊಂದಿ, ಮೃತ್ಯುಶಯ್ಯೆಯಿಂದ ಪಾರಾದರೆ ಈ ಬಕ್ಷೀಸುಗಳು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಲಾರವು. ಅಥವಾ ಬಕ್ಷೀಸನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡವನು ಮೃತನಿಗಿಂತಲೂ ಮೊದಲು ಮೃತಪಟ್ಟರೆ, ಬಕ್ಷೀಸು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಲಾರದು. ಬಕ್ಷೀಸು ಕೊಡುವವನ ಮರಣದ ನಂತರವೇ ಬಕ್ಷೀಸುಗಳು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗುವವು.

ಮರಣಶಯ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಬಕ್ಷೀಸುಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಕ್ಷೀಸುಗಳು ಅಥವಾ ದೇಣಿಗೆಗಳು (Gift) ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಹತ್ವದ ಅಂತರಗಳಿವೆ.

೧) ಮರಣಶಯ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಬಕ್ಷೀಸುಗಳು, ಬಕ್ಷೀಸು ಕೊಡುವವನು ಗುಣಹೊಂದಿದರೆ ಪುನಃ ಅವನಿಗೇ ಸೇರುವವು. ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಕ್ಷೀಸುಗಳು ಹಾಗೆ ದೇಣಿಗೆದಾರನ ಕೈಗೆ ಸೇರಲಾರವು.

೨) ಮೃತನ ಆಸ್ತಿಯು, ಆತನ ಸಾಲಕ್ಷಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದರೆ ಮೃತ್ಯುಶಯ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಬಕ್ಷೀಸುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡವನು ಈ ಕೊಗತೆಯನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಡಬೇಕಾಗುವದು. ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಕ್ಷೀಸುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡವನು ಕೊರತೆಗೆ ಬಾಧ್ಯಸ್ತನಾಗಲಾರನು.

ಈ ಎರಡೂ ಬಹುಮಾನಗಳು (ದೇಣಿಗೆಯು ಮೃತನ ಮರಣದ ಎರಡು ವರುಷಗಳ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿದ್ದರೆ) ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವವು.

೨. ಸಾಮಾನ್ಯ ದೇಣಿಗೆಗಳು

ಸಾಮಾನ್ಯ ದೇಣಿಗೆಗಳೆಂದರೆ, ಯಾವನಾದರೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಎಲ್ಲ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಆಸ್ತಿಯ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಬೇರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಯಾವ ಪ್ರತಿಫಲವೂ ಇಲ್ಲದೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿದರೆ, ಅದು “ ದೇಣಿಗೆ ” ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವದು. ಇದಕ್ಕೆ “ ಬಕ್ಷೀಸು ” ಅಥವಾ “ ಬಹುಮಾನ ” ವೆಂದೂ ಕರೆಯುವದುಂಟು.

ಈ ರೀತಿಯಾದ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧ ದೇಣಿಗೆಗಳು ಅಥವಾ ಬಹುಮಾನಗಳು—

೧) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಮೃತನ ಮರಣದ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿದ್ದರಿಂದ ತಿಂಗಳ ಒಳಗಾಗಿಯೇ ನೀಡಿದ್ದರೆ

೨) ಇತರರಿಗಾಗಿ (ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) ಬಹುಮಾನಗಳು ವೃತ್ತನ ಮರಣ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನೀಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ-

ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವವು. ಅಂದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ದೇಣಿಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ ನಂತರ ಆರು ತಿಂಗಳ ಮೇಲೆ ವೃತ್ತನು ಮರಣ ಹೊಂದಿದರೆ ಮತ್ತು ಇತರರಿಗೆ ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ ನಂತರ, ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲೆ ವೃತ್ತನು ತೀರಿಕೊಂಡರೆ, ಬಕ್ಷೀ ಸೆಂದು ಜಾಹೀರಪಡಿಸಿದ ಈ ಆಸ್ತಿಗಳು ಕರದಿಂದ ಮುಕ್ತ ಮಾಡಲ್ಪಡುವವು.

ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ (೬ ತಿಂಗಳ ಮರಣದ ಮುಂಚೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ, ಎರಡು ವರ್ಷ ಮರಣದ ಮುಂಚೆ ಇತರರಿಗೆ) ಯಾವ ಆಸ್ತಿಯು ಬಹುಮಾನ ಅಥವಾ 'ಬಕ್ಷೀಸ' ಅಥವಾ ದೇಣಿಗೆ ರೂಪದಿಂದ ಹಸ್ತಾಂತರವಾಗಿದೆಯೋ, ಆ ಆಸ್ತಿಯು ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವದು. ಅಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಆಸ್ತಿಯು ಬಹುಮಾನ ಅಥವಾ ಬಕ್ಷೀಸು ಎಂದು ನೀಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದೋ ಆ ಆಸ್ತಿಯು ನ್ಯಾಯ ಬದ್ಧವಾದ ಹಸ್ತಾಂತರ ಹೊಂದಿರಬೇಕು.

ಉದಾಹರಣೆ ೧ — 'ಅ' ಎಂಬವನು 'ಬ' ಎಂಬವನಿಗೆ ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಲು ೧೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಕ್ಷೀಸನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರೆ, 'ಅ'ನು ೧೦,೦೦೦ರೂ ಕೊಟ್ಟದಿನವೇ ಬಕ್ಷೀಸು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವದು. 'ಬ'ನು ಮನೆಯನ್ನು ಎಂದೇ ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿರಲಿ ಅದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವದು.

ಉದಾಹರಣೆ:- 'ಅ' ಎಂಬವನು ೧೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು ಕೊಂಡು ಅದನ್ನು 'ಬ' ನಿಗೆ ಬಕ್ಷೀಸನ್ನಾಗಿ

ಕೊಟ್ಟರೆ, ಮನೆಯ ಒಡೆತನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಬಗ್ಗೆ ಕಾಗದ ಪತ್ರ ಮಾಡಿದ ದಿನದಿಂದ ಬಕ್ಷೀಸು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವದೇ ವಿನಃ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ದಿನದಿಂದಲ್ಲ. ಯಾಕಂದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಬಕ್ಷೀಸು ಹಣದ ಬಕ್ಷೀಸಾಗಿರದೆ ಮನೆಯ ಬಕ್ಷೀಸಾಗಿರುವದು.

ಆಸ್ತಿ ಕರ ಕಾಯಿದೆ ಕಲಮು ೯ ರನ್ವಯ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಿದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಆಸ್ತಿಯು ಬಕ್ಷೀಸೆಂದು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ನೀಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದೋ, ಮೃತನ ಮರಣದ ದಿನದಂದು ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿಯ ಆಸ್ತಿಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಲಾಗುವದು. ಬಕ್ಷೀಸು ನೀಡಿದಂದು ಆಸ್ತಿಯ ಬೆಲೆಯು ಎಷ್ಟೇ ಇದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತಾರದೆ, ಮೃತನ ಮರಣದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಆ ಆಸ್ತಿಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗಣಿಸಲಾಗುವದು. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ 'ಅ' ಎಂಬವನು ತನ್ನ ೨೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು 'ಬ' ಎಂಬವನಿಗೆ ಬಕ್ಷೀಸನ್ನಾಗಿ ಕೊಟ್ಟನು. 'ಅ' ನ ಮರಣದಂದು ಆ ಆಸ್ತಿಯ ಬೆಲೆಯು ೨೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟಿದ್ದರೆ ೨೫೦೦೦ ರೂ. ಗಳು ಆಕರಣೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವವು.

ಆದರೆ ಬಕ್ಷೀಸನ್ನಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಆಸ್ತಿಯು ಮೃತನ ಮರಣದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಾಶವಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಥವಾ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರದಿದ್ದರೆ, ಆ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಕರವನ್ನು ಹೇರಲಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ೧೯೫೨ ಡಿಶಂಬರ ೧೪ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ 'ಅ' ಎಂಬವನು ತನ್ನ ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು 'ಬ' ಎಂಬವನಿಗೆ ಬಕ್ಷೀಸನ್ನಾಗಿ ನೀಡಿದನು. ೧೯೫೩ ಅಗಸ್ಟ ೩೦ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ ಆ ಮನೆಯು ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ನಾಶ ಹೊಂದಿತು. ಮುಂದೆ 'ಅ' ನು ೧೯೫೩ ಅಕ್ಟೋಬರ ೨೦ರಂದು ಮರಣ ಹೊಂದಿದನು. 'ಅ' ನ ಮರಣದ . ಮುಂದೆ, 'ಬ' ನಿಗೆ ಬಕ್ಷೀಸು ಕೊಟ್ಟ ಮನೆಯು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು

ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮನೆಯು ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ನಾಶ ಹೊಂದಿದರೂ, ಮನೆಯ ಜಾಗೆಯು ನಾಶಹೊಂದದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅದರ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕರಕ್ಕೆ ಗುರಿಮಾಡಲಾಗುವದು.

ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿವಾದಾಸ್ಪದ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಉದಾಹರಣೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಮನೆಯು ೧೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವಿಮಾ ಇಳಿಸಲಾಗಿತ್ತೆಂದು ತಿಳಿಯೋಣ. ಮನೆಯು ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ನಾಶಹೊಂದಿದ್ದರಿಂದ, ೧೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಬಕ್ಷೀಸನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡವನಿಗೆ ಬಂದವು. ಅದ್ದರಿಂದ ಮೃತನ ಮರಣದ ತರುವಾಯ, ವಿಮಾ ಕಂಪನಿಯಿಂದ ಬಂದ ಹಣವು ಆಸ್ತಿ ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವದೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ?

ಸಿ.ಎನ್. ಬೆಟ್ಟಿ, ಇವರು ಇಂತಹ ಈನ್ನೂರನ್ನದಿಂದ ಬಂದ ಹಣವು ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗಲಾರದೆಂದು ತಮ್ಮ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.* ಯಾಕಂದರೆ ಬಕ್ಷೀಸು ಮಾಡಿದ ಆಸ್ತಿಯು ಮನೆಯು ಇತ್ತೀವಿನಹ ವಿಮಾಹಣವಿರಲಿಲ್ಲ. ಮೃತನ ಮರಣದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಕ್ಷೀಸಿನ ಆಸ್ತಿಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಬಕ್ಷೀಸಿನ ಆಸ್ತಿಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ರೂಪಾಂತರಗಳನ್ನು ಆಸ್ತಿಕರ ಕಾಯದೆಯು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ವಿಮಾ ಹಣವು ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗಲಾರದೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮೃತನು ಪೂರ್ಣವಿಮೆ ಇಳಿಸಿದ ಮನೆಯನ್ನು ಬಕ್ಷೀಸನ್ನಾಗಿ ನೀಡಿದ್ದರೆ, ಮನೆ ಹಾಗೂ ವಿಮಾ ಬಕ್ಷೀಸಾಗುವದರಿಂದ ಮನೆ ನಾಶಹೊಂದಿರುವದರಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಬಂದ ವಿಮಾಹಣವೂ ಕರಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುವದು.

* 'The Elements of Estate Duty'-- by C. N. Beattie

ಆಸ್ತಿಕರದ ಆಕರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ, ಬಕ್ಷೀಸನ್ನಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಗಣಿಸಲಾಗುವದೇ ಹೊರತು ಆಸ್ತಿಯಿಂದಂಟಾದ ರೂಪಾಂತರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಲಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ, ೧೯೫೨ ನವೆಂಬರ ೧೩ ರಂದು 'ಅ' ಎಂಬವನು 'ಬ' ಎಂಬವನಿಗೆ ೧೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಕ್ಷೀಸನ್ನು ನೀಡಿದನು. ೧೯೫೩ ಜನವರಿ ೨೪ ರಂದು 'ಬ' ನು ಆ ಹಣದಿಂದ ಒಂದು ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಕಂಪನಿಯ ಶೇರುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡನು. ೧೯೫೩ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ ೨೨ ರಂದು ಆ ಕಂಪನಿಯು ದಿವಾಳಿಯನ್ನು ತೆಗೆದದ್ದರಿಂದ 'ಬ'ನ ಶೇರುಗಳೆಲ್ಲವೂ ನಿರ್ನಾಮವಾಗಿ ಹೋದವು. ೧೯೫೩ ಅಕ್ಟೋಬರ ೧೬ ರಂದು 'ಅ' ನು ತೀರಿಕೊಂಡನು. 'ಅ'ನು ಬಕ್ಷೀಸು ಕೊಟ್ಟ ೧೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಶೇರುಗಳಾಗಿ ರೂಪಾಂತರ ಹೊಂದಿ, 'ಅ' ನು ಮರಣ ಹೊಂದಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಿರ್ನಾಮವಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದವು. ಆದರೆ 'ಅ' ನು ೧,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಕ್ಷೀಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆಯೇ ವಿನಃ ಶೇರುಗಳ ಬಕ್ಷೀಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ, ಈ ಆಸ್ತಿಯ ರೂಪಾಂತರವನ್ನು ಕಾಯದೆಯು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡದೆ, ೧೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯ ಬಕ್ಷೀಸಿನಮೇಲೆ ಆಕರಣೆಮಾಡಲಾಗುವದು.

ಪರದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದ ಆಸ್ತಿಯ ಬಗೆಗೂ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಿವೇಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಕ್ಷೀಸು ಕೊಟ್ಟ ಆಸ್ತಿಯು ಬಕ್ಷೀಸುಕೊಟ್ಟ ದಿನದಂದು ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದೆಯೆಂದು ನೋಡಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಮೃತನ ಮರಣದಂದು ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕೋ ಎಂಬುದು ಗಮನಿಸತಕ್ಕ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ - ೧೯೫೧ ಡಿಸೆಂಬರ ೨೦ ರಂದು 'ಅ' ಎಂಬವನು ಪ್ಯಾರಿಸಿನಲ್ಲಿದ್ದ ತನ್ನ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು 'ಬ' ಎಂಬವನಿಗೆ ಬಕ್ಷೀ

ಸನ್ನಾಗಿ ಕೊಟ್ಟನು. ೧೯೫೨ ಡಿಶಂಬರ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ 'ಬ'ನು ಪ್ಯಾರಿ ಸಿನಲ್ಲಿಯ ಆಸ್ತಿಯನ್ನುಮಾರಿ ಮುಂಬೈಯಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿಯನ್ನುಕೊಂಡನು ೧೯೫೩ ಅಕ್ಟೋಬರ ೧೫ ರಂದು 'ಅ'ನು ಮರಣ ಹೊಂದಿದನು. ಈ ಬಕ್ಷೀಸುಕೊಟ್ಟ ಆಸ್ತಿಯು ಅಕರಣೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವದೇಹೇಗೆ ?

ಆಸ್ತಿಕರ ಕಾಯದೆಯ ಕಲಮು ೨೧ (೧) ರನ್ವಯ, ಪರದೇಶ ದಲ್ಲಿದ್ದ ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಅಕರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುವದಿಲ್ಲ. 'ಅ'ನು ಪರದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದ ಆಸ್ತಿಯ ಬಕ್ಷೀಸು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ವೃತನು ಸಾಯುವ ಮುಂದೆ ಆ ಆಸ್ತಿಯು ಭಾರತೀಯ ಆಸ್ತಿಯಾಗಿತ್ತು, ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ 'ಅ'ನು ಪರದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದ ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಬಕ್ಷೀ ಸನ್ನಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಆಸ್ತಿಕರವು ಬಕ್ಷೀಸನ್ನಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದೇ ಹೊರ್ತು ಅದರ ರೂಪಾಂತರ ವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ರೂಪಾಂತರಗಳು ಏನೇ ಆಗಿರಲಿ. ಅವು ಈ ಕಾಯದೆಯ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರಲಾರವು ಎಂದು ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆಸ್ತಿಕರ ಕಾನೂನು ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟೀ ಕರಿಸಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಕೆಲವು ಕೋರ್ಟ್ ನಿರ್ಣಯಗಳು—

ಆಸ್ತಿಕರದಿಂದ ಮುಕ್ತತೆ ಹೊಂದುವದಕ್ಕಾಗಿ ಬಕ್ಷೀಸು—

- ೧) ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು. (Bonafide)
- ೨) ವೃತನು ಸಾಯುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಷ ಮುಂಚಿ ತವಾಗಿ (ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ದೇಣಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದರಿ ಅರು ತಿಂಗಳು) ಬಕ್ಷೀಸುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಬೇಕು.

ಮೇಲೆ ನಮೂದಿಸಿದ ಎರಡು ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ, ಎರಡನೆಯದನ್ನು ಮೇಲೆ ವಿವರವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿದೆ. ನ್ಯಾಯಬದ್ಧ ಭಕ್ಷೀಸನ್ನು (Gift) ಕುರಿತು ಎ. ಜಿ. ವಿರುದ್ಧ ರಿಚಮಂಡ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ† “ಯಾವದೇ ಖಾಸಗಿ ಅಥವಾ ಗುಪ್ತ ಕರಾರುಗಳನ್ನೊಳಗೊಳ್ಳದ, ದೇಣಿಗೆದಾರನು ಆಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಅಥವಾ ಹಕ್ಕನ್ನೂ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿರದಂಥ, ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾದ ಬಕ್ಷೀಸು” ಎಂದು ಕೋರ್ಟು ವಿಶದೀಕರಿಸಿದೆ. ಎ. ಜಿ. ವಿರುದ್ಧ ಫ್ಯಾರಲ* ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿಯೂ* ಕೋರ್ಟು ಇಂತಹದೇ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನೀಡಿದೆ.

೩. ಆಸ್ತಿ ಉಪಭೋಗದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸುವದು.

ಆಸ್ತಿಕರವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಆಸ್ತಿಯ ಉಪಭೋಗದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡದೆ, ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಬಕ್ಷೀಸುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮೃತನು ನೀಡಿದ್ದರೆ, ಆ ಆಸ್ತಿಯು ಕರಾಕರಣೆಗೆ ವಾತ್ರವಾಗುವದು. ಮೃತನು ತನ್ನ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಬಕ್ಷೀಸನ್ನಾಗಿ ಕೊಡಲು ಸಮರ್ಥನಿದ್ದು, ಬಕ್ಷೀಸು ಕೊಟ್ಟ ಎರಡು ವರುಷಗಳ ನಂತರ ಅವನು ಮೃತಪಟ್ಟರೆ, ಆ ಭಕ್ಷೀಸುಗಳು ಕರಕ್ಕೆ ವಾತ್ರವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂತಹ ಬಕ್ಷೀಸುಗಳು ಈ ಮೊದಲೇ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ-

೧) ಬಕ್ಷೀಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡವನಿಂದ ತೀವೃವಾಗಿ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು.

೨) ಬಕ್ಷೀಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟವನು ಇಂತಹ ಆಸ್ತಿಗಳ ಒಡೆತನದಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗಿರಬೇಕು.

† A. G. Vs. Richmond (1907) 2, k. B. 1940.

* A. G. Vs. Farrel (1931) I. K. B. 81 [C. A]

೩) ಬಕ್ಷೀಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟವನು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಬಕ್ಷೀಸನ್ನು ನೀಡಿದ ಆಸ್ತಿಗಳ ಉಪಭೋಗಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗಲಾರನು. ಅಲ್ಲದೆ ಬಕ್ಷೀಸನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡವನು ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕೇವಲ ತನ್ನ ವಶದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸಾಲದು. ಅದರ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾದ ಒಡೆತನವು ಬಕ್ಷೀಸನ್ನು ನೀಡಿದನಂತರ ಬಕ್ಷೀಸನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡವನಿಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರವಾಗಬೇಕು. ಹೊಲ-ಮನೆಗಳನ್ನು ಬಹುಮಾನವೆಂದು ನೀಡಿದ್ದರೆ ತಕ್ಕ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳು ಬಕ್ಷೀಸನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡವನ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾಡಲ್ಪಡಬೇಕು. ಶೇರುಗಳನ್ನು ಬಹುಮಾನಗಳೆಂದು ನೀಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಶೇರ-ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟಗಳು ಮತ್ತು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ ಕಾಗದ-ಪತ್ರಗಳು ತೆಗೆದುಕೊಂಡವನ ಹೆಸರಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು. ನಗದು ಹಣವನ್ನು ಬಕ್ಷೀಸನ್ನಾಗಿ ನೀಡಿದ್ದರೆ, ನಗದುಹಣವನ್ನು, ಬಕ್ಷೀಸನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ದಿನ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಬೇಕು. ಮಿಲ್‌ರಾಯ್ ವಿರುದ್ಧ ಲಾರ್ಡ್ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ, ಕೆಲವು ಶೇರುಗಳು ಬಕ್ಷೀಸಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಶೇರುಗಳನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರ ಮಾಡುವಾಗ, ತಪ್ಪು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ ಪತ್ರಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಬಕ್ಷೀಸಿನ ನಾಯಬದ್ಧವಾದ ಒಡೆತನವು ಬಕ್ಷೀಸನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡವನಿಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೋರ್ಟು ನಿರ್ಣಯಿಸಿತು. ‡ ಅದರಂತೆಯೇ ರೀ ಓವ್ಡೆನ್ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ, ಓರ್ವನು ಕೆಲವು ಹಣವನ್ನು ಬಕ್ಷೀಸನ್ನಾಗಿ ನೀಡಿ ಅಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಒಂದು ಚೆಕ್‌ನ್ನು ಬರೆದು ಬಕ್ಷೀಸನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟನು. ಆದರೆ ಕೇವಲ ಚೆಕ್‌ನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರ ಮಾಡುವದು ಹಣವನ್ನು ಬಕ್ಷೀಸನ್ನಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಂತೆಗಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಆ ಚೆಕ್‌ನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ

‡ Milroy Vs. Lord (1862) 4, De G. F. & J. 264.

ಚಲಾವಣೆಯಾಗಿ ಬಕ್ಷೀಸನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡವನು ಮಾಲೀಕನಾಗುವವರೆಗೆ 'ಬಕ್ಷೀಸು' ಕ್ರಮಬದ್ಧವಲ್ಲವೆಂದು ಕೋರ್ಟು ನಿರ್ಣಯಿಸಿತು. *

ಆದರೆ ವ್ಯತನು ಬಕ್ಷೀಸನ್ನು ನೀಡುವಾಗ, ಬಕ್ಷೀಸನ್ನು ನೀಡಿದ ಆಸ್ತಿಯ ಉಪಭೋಗದ ಹಕ್ಕನ್ನು ತನಗಾಗಿ ಕಾದಿರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಆ ಆಸ್ತಿಯು ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವದು. ಆ ಬಕ್ಷೀಸುಎಂದೇ ಮಾಡಿರಲಿ ಕಾಯದೆಯು ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸುವದಿಲ್ಲ.

ಉದಾಹರಣೆಗಳು— ೧) 'ಅ' ಎಂಬುವನು ತನ್ನ ಮನೆಯನ್ನು 'ಬ' ಎಂಬುವನಿಗೆ ಬಕ್ಷೀಸನ್ನಾಗಿ ನೀಡಿ, ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅತಿಥಿಯಾಗಿ ಇರಹತ್ತಿದನು. ಮುಂದೆ ಎರಡು ವರುಷಗಳನಂತರ 'ಅ' ನು ಮರಣ ಹೊಂದಿದನು. ಈ ಬಕ್ಷೀಸು ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ 'ಅ' ನು ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಕೊಡುವ ಮುಂದೆ, ತಾನು ತನ್ನ ಜೀವಮಾನದವರೆಗೆ ಅಥವಾ ಕೆಲವು ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ತಾನು ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಆ ಬಕ್ಷೀಸು ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವದು.

೨) 'ಕ' ಎಂಬವನು 'ಡ' ಎಂಬವನಿಗೆ ತನ್ನ ಹೊಲವನ್ನು ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು, ತಾನು ಜೀವದಿಂದಿರುವವರೆಗೆ, ಲಾವಣಿಯ ಹಣವನ್ನು ತಾನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ವಿಧಿಸಿದ್ದರೆ, ಆ ಬಕ್ಷೀಸು ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವದು.

೩) 'ಅ' ಎಂಬವನು 'ಬ' ಎಂಬವನಿಗೆ ತನ್ನ ಆಸ್ತಿಯ ಕೆಲವು ಭಾಗವನ್ನು ಬಕ್ಷೀಸನ್ನಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು, ಅದರ ಬದಲಾಗಿ 'ಬ' ನು 'ಅ'

* Re; Oven Vs C. I. R (1949) All E. R. 901.

ನಿಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಕೆಲವೊಂದು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿಧಿಸಿದ್ದರೆ, ಬಕ್ಷೀಸು ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವದು.

೪) ಎ. ಜಿ. ವಿರುದ್ಧ ಗ್ರೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ, ಮೃತನು ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ನೀಡಿ, ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದವನು ಬಹುಮಾನ ನೀಡಿದವನ ಮನೆತನದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು, ಕೆಲವು ವರುಷಗಳವರೆಗಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಅವನ ಜೀವಮಾನದವರೆಗಾಗಲೀ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿಧಿಸಿದ್ದನು. ಬಹುಮಾನವು ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವದೆಂದು ಕೋರ್ಟು ನಿರ್ಣಯಿಸಿತು. *

೫) ಎ. ಜಿ. ವಿರುದ್ಧ ಜಾನಸನ್ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ, 'ಅ'ನು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ೨೫ ಪೌಂಡು ಹಣವನ್ನು ತನಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಕರಾರಿನಿಂದ ೫೦೦ ಪೌಂಡು ಹಣವನ್ನು ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟನು. ಈ ಹಣವು ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವದೆಂದು ಕೋರ್ಟು ನಿರ್ಣಯಿಸಿತು†

ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋರ್ಟು ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ, ಆಸ್ತಿಯ ಯಾವದೇ ಉಪಭೋಗದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಬಕ್ಷೀಸನ್ನು ನೀಡಿದವನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿದ್ದರೆ, ಆ ಬಕ್ಷೀಸಿನ ಆಸ್ತಿಯು ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವದೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿಯ ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿ ಎರಡು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರ್ಪಡೆಯಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆಯೋ, ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವದೊಂದು ಆಸ್ತಿಯ ವಿಭಾಗದ ಉಪಭೋಗದ ಹಕ್ಕನ್ನು, ಬಹುಮಾನವನ್ನು ನೀಡಿದವನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿದ್ದರೆ, ಸಂಪೂರ್ಣ ಆಸ್ತಿಯು

* A. G. V. Gray (1900) A. C. 124.

† A. G. V. Johnson [1909] I. K. B. 167 [C A.]

ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗದೇ, ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿದ ವಿಭಾಗವಿಷ್ಟೇ ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವದು. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ 'ಅ' ಎಂಬುವವನು ತನ್ನ ಹೊಲವನ್ನು 'ಬ' ಎಂಬುವವನಿಗೆ ಬಕ್ಷೀಸನ್ನಾಗಿ ನೀಡಿ, ಆ ಹೊಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಮನೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ತನ್ನ ವಶದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಹೊಲದ ಬಹುಮಾನವು ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಉದಾಹರಣೆಯಲ್ಲಿ 'ಹೊಲ ಹಾಗೂ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಮನೆ' ಇವು 'ಹೊಲ' ಹಾಗೂ 'ಮನೆ' ಎಂದು ವಿಂಗಡಿಸಲು ಬರಬಹುದಾಗಿದ್ದು, ಹೊಲದ ಬಕ್ಷೀಸಿನಲ್ಲಿ ಉಪಭೋಗದ ಹಕ್ಕು, ಬಕ್ಷೀಸು ನೀಡುವವನಿಂದ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅದು ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವದಿಲ್ಲ.

ಎ. ಜಿ. ವಿರುದ್ಧ ಸೆಂ. ಆವಬಿನ್ ವ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ " ಉಪಭೋಗದ ಹಕ್ಕನ್ನು ದಾನಿಯು ಕರಾರಿನ ಮೂಲಕವಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಾಗಲಿ ಮಾಡಬಹುದಾದರೂ, ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾಗಿ ಚಲಾಯಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ದಾನಿಯೇ ಪಡೆದಿರಬೇಕೆಂದು" ಕೋರ್ಟು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಟ್ಟಿದೆ.* ಕೇವಲ ಬಕ್ಷೀಸು ಕೊಟ್ಟ ಆಸ್ತಿಯ ಉಪಭೋಗವನ್ನು ದಾನಿಯು ತೆಗೆದುಕೊಂಡನೆಂದು ಆ ಆಸ್ತಿಯು ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗದು. ಈ ಹಕ್ಕು ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾಗಿ ಚಲಾಯಿಸಲ್ಪಡುವದೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗುವದು.

ವಿ. ಜಿ. ವಿರುದ್ಧ ಸೆಕ್ಯೂಂಬೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮುಸ್ಲಿಮ ಒಕ್ಕಲಿಗನು ತನ್ನ ಮನೆಯನ್ನೂ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲ ಆಸ್ತಿಯನ್ನೂ ತನ್ನ ಸಂಬಂಧಿಕನಿಗೆ ಬಕ್ಷೀಸನ್ನಾಗಿ ಕೊಟ್ಟನು. ಆ ಸಂಬಂಧಿಕನ, ಆ ಒಕ್ಕಲಿಗನನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವನ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದನು. ಒಕ್ಕಲಿಗನು ತನ್ನ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಹೊಣೆ

* A. G. V. St. Aubyn (1950) 2. K. B. 249 (C. A.).

ಯನ್ನು ತನ್ನ ಸಂಬಂಧಿಕನು ಹೊರಬೇಕೆಂದು ವಿಧಿಸಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಆ ಹಕ್ಕನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಲು ಆತನು ಅರ್ಹನಾಗಿರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಆ ಆಸ್ತಿಯು ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗಲಾರದೆಂದು ಕೋರ್ಟ್ ನಿರ್ಣಯಿಸಿತು †

ಆದರೆ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಅಂಶವನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗುವದು. ಓರ್ವನು ಆಸ್ತಿ ಉಪಭೋಗದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿ ಬಕ್ಷೀಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಮುಂದೆ ತನ್ನ ಉಪಭೋಗದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಉಪಭೋಗದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟನಂತರ ಎರಡು ವರುಷಗಳು ಸಂದಿದ್ದರೆ, ಆ ಬಕ್ಷೀಸು ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ: 'ಆ' ಎಂಬುವನು ೧೯೪೯ ರಲ್ಲಿ 'ಬ' ಎಂಬವನಿಗೆ ತನ್ನ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು, ತನ್ನ ಜೀವಮಾನದವರೆಗೆ 'ಬ' ನು ತನಗೆ ವರ್ಷಾಶನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿಧಿಸಿದ್ದನು. ಮುಂದೆ ೧೯೫೧ ಅಕ್ಟೋಬರ ೧೦ ರಂದು, ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿದ ಈ ತನ್ನ ಉಪಭೋಗದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟನು. ಮುಂದೆ ೧೯೫೩ ಅಕ್ಟೋಬರ ೨೦ ರಂದು 'ಆ' ನು ಮರಣ ಹೊಂದಿದನು. ಬಕ್ಷೀಸನ್ನಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಆಸ್ತಿಯು ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲಿಗೆ ಮೃತನು ಉಪಭೋಗದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿದ್ದರೂ, ಮುಂದೆ ತನ್ನ ಮರಣದ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರುಷಗಳ ಮುಂಚೆ ತನ್ನ ಹಕ್ಕನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ, ಈ ಬಕ್ಷೀಸು ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವದಿಲ್ಲ.

೪. ನಿರಯಮಿತ ಆಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡೋಣ.

ಮೃತನ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಆಸ್ಥೆ ಇದ್ದರೆ, ಅವನ ಮರಣಾನಂತರ ಆ ಆಸ್ಥೆಯು ಜನೇ ಕಲಮಿನನ್ವಯ ಕರಕ್ಕೆಗುರಿಯಾಗುವದು. ಮೃತನ

† A. G. V. Seccombe [1911] 2. K. B. 688.

ಮರಣಾನಂತರ ಆಸ್ಥೆಯು ಲೋಪ ಹೊಂದಿದರೆ, ಕಲಮು ೭ರನ್ವಯ ಕರಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುವದು. ಆದರೆ ನಿಯಮಿತ ಆಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಪ್ರಕರಣಗಳು ೧೧ನೇ ಕಲಮಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗುವವು. ಕಲಮು ೫ ಅಥವಾ ೭ ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ ಅಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿದ್ದ ಆಸ್ಥೆಯನ್ನು ವೃತನು ತನ್ನ ಮರಣದ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಷ ಮೊದಲಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಆ ಆಸ್ಥೆಯು ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವದಿಲ್ಲ ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ 'ಅ' ಎಂಬುವವನು ಒಂದು ಅಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿದ್ದ ೫೦೦ ರೂ ವರ್ಷಾಶನದ ಆಸ್ಥೆಯನ್ನು, ಇನ್ನೊಂದು ಅಸ್ತಿಯ ವರ್ಷಾಶನಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿ, ಎರಡು ವರುಷಗಳನಂತರ ತೀರಿಕೊಂಡರೆ, ಮೊದಲನೆಯ ಅಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿದ್ದ ಆಸ್ಥೆಯು ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವದಿಲ್ಲ

ಪ್ರಕರಣ ೪.

೧) ಸಂಯುಕ್ತ ಆಸ್ತಿಗಳು

ವ್ಯತನಿಂದ ಅಥವಾ ವ್ಯತನ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಬೇರೆಯವರಿಂದ, ವ್ಯತನ ಸಹಿತವಾಗಿ ಒಂದಕ್ಕೊಂದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಸರಿನಮೇಲೆ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು “ಸಂಯುಕ್ತ ಆಸ್ತಿ” ಅಥವಾ “ಸಂಯುಕ್ತ ಭಂಡವಲ” (Joint Investment) ವೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವುದು.

ಉದಾಹರಣೆ:- ‘ಅ’ ಎಂಬುವವನು ತನ್ನ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ‘ಅ’ ಮತ್ತು ‘ಬ’ ಇವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು, ಆ ಆಸ್ತಿಯ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ‘ಅ’ನು ತನ್ನ ಜೀವಮಾನದವರೆಗೆ ಉಪಭೋಗಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ಮತ್ತು ಅವನ ಮರಣದ ನಂತರ ಆ ಉತ್ಪನ್ನವು ೭೫% ‘ಅ’ ನ ವಾರಸದಾರರಿಗೂ ೨೫% ‘ಬ’ನಿಗೂ ಸಿಗಬೇಕೆಂದು ವಿಧಿಸಿದ್ದರೆ

i) ‘ಅ’ನ ಮರಣದನಂತರ ಎಲ್ಲ ಆಸ್ತಿಗೂ ಕರವು ಅನ್ವಯಿಸುವುದು.

ii) ‘ಬ’ನು ‘ಅ’ನಿಗಿಂತಲೂ ಮೊದಲು ತೀರಿಕೊಂಡರೆ ಕರವು ಅನ್ವಯಿಸುವದಿಲ್ಲ.

ಯಾಕಂದರೆ ಆಸ್ತಿಯು ಕೇವಲ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರ ನಾನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ‘ಅ’ನ ಜೀವಮಾನದವರೆಗೆ ಅದು ‘ಅ’ನ ಆಸ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು, ‘ಬ’ನು ಕೇವಲ ಹೆಸರಿಗೆ ಭಾಗೀದಾರನಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಉದಾಹರಣೆ ೨ :- 'ಅ'ನು ತನ್ನ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು 'ಅ' ಮತ್ತು 'ಬ' ಇವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು, ಅದರ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಶೇಕಡಾ ೭೫ ರಷ್ಟು 'ಅ'ನೂ, ಶೇಕಡಾ ೨೫ ರಷ್ಟು 'ಬ'ನೂ ಉಪಭೋಗಿ ಸಬೇಕೆಂದು ವಿಧಿಸಿದ್ದರೆ -

i) 'ಅ'ನು ಮರಣ ಹೊಂದಿದರೆ, ಸಂಪೂರ್ಣ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಕರವನ್ನು ಹೇರಲಾಗುವದು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಆ ಆಸ್ತಿಯು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ 'ಅ' ನದಿದ್ದು ಕೇವಲ ಇಬ್ಬರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ.

ii) 'ಅ'ನಿಗಿಂತಲೂ 'ಬ'ನು ಮೊದಲು ಮರಣ ಹೊಂದಿದರೆ, 'ಬ'ನ ಶೇಕಡ ೨೫ ಅಸ್ಥೆಯಮೇಲೆ ಕರವನ್ನು ಹೇರಲಾಗುವದು.

ಉದಾಹರಣೆ ೩ :- 'ಅ' ಮತ್ತು 'ಬ' ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದು ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಂಡು, ಅದರ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು 'ಅ'ನು ಶೇಕಡಾ ೭೫ ರಷ್ಟು, 'ಬ'ನೂ ಶೇಕಡಾ ೨೫ ರಷ್ಟು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ-

i) 'ಅ'ನು ಮರಣಹೊಂದಿದರೆ, ಶೇಕಡಾ ೭೫ ರಷ್ಟು ಆಸ್ತಿಯಮೇಲೆ ಕರವನ್ನು ಹೇರಲಾಗುವದು.

ii) 'ಬ'ನು ಮರಣಹೊಂದಿದರೆ ಶೇಕಡಾ ೨೫ ರಷ್ಟು ಆಸ್ತಿಯಮೇಲೆ ಕರಹೇರಲಾಗುವದು.

ಉದಾಹರಣೆ ೪ :- 'ಅ' ಎಂಬುವವನು ತನ್ನ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಹಾಗೂ 'ಬ'ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು, 'ಅ'ನ ಮರಣದನಂತರ ತನ್ನ ಹಿಸೆಯೂ 'ಬ'ನಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದೂ ಅಥವಾ 'ಬ'ನ ಮರಣದ ನಂತರ ಅವನ ಆಸ್ತಿಯು ತನಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದೂ ವಿಧಿಸಿದ್ದರೆ-

i) 'ಅ'ನ ಮರಣದ ತರುವಾಯ ಎಲ್ಲ ಆಸ್ತಿಯು ಕರಕ್ಕೆ ಸಾತ್ರವದು.

ii) 'ಅ'ನಿಗಿಂತಲೂ 'ಬ'ನು ಮೊದಲಿಗೆ ಮರಣಹೊಂದಿ ದರೆ ಎಲ್ಲ ಆಸ್ತಿಯೂ ಕರಕ್ಕೆ ಸಾತ್ರವಾಗುವದು.

ಯಾಕಂದರೆ ಇಂತಹ ಸಂಯುಕ್ತ ಆಸ್ತಿಗಳು (Jus - accrescendi) ಒಬ್ಬ ಭಾಗೀದಾರನಿಂದ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರವಾಗುವದು.

೨) ಇನ್ನೂರನ್ನ ಪಾಲಿಸಿ (ವಿಮಾ ಪಾಲಿಸಿ)

ಆಸ್ತಿಕರ ಕಾನೂನಿನ ೧೪ ನೇ ಕಲಮು, ವಿಮಾ ಪಾಲಿಸಿ ಯನ್ನು ಮೃತನು ಹಸ್ತಾಂತರ ಮಾಡುವದರಿಂದಂಟಾಗಬಹುದಾದ ಆಸ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಮಾ ಪಾಲಿಸಿಯು-

i) ಮೃತನ ಜೀವವಿಮೆಯಾಗಿರಬೇಕು.

ii) ಪಾಲಿಸಿಯು ಅವನಿಂದಲೇ ರೂಪಗೊಂಡಿರಬೇಕು. (Effected)

iii) ಈ ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು, ಬಕ್ಷೀಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವನ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ತೆಗೆದಿಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನು, ವಿಮಾ ಕಂಪೆನಿಯ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳಿಗೆ (Proposal Form of the Insurance Company) ಸಹಿ ಮಾಡುವನೋ, ಆ ವಿಮಾ ಪಾಲಿಸಿಯು ಅವನಿಂದ ರೂಪಗೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅವನು ವಿಮಾ ಹಣದ ಮೊದಲನೆಯ ಕಂತನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಲಿ ಅಥವಾ ಕೊಡದಿರಲಿ ಅದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತರಲಾಗುವದಿಲ್ಲ.

ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನು, ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ವಿಮಾ ಹಣದ ಕಂತುಗಳನ್ನು ಸ್ವತಃ ತಾನೇ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ತನ್ನ ಎಜಂಟಿನ ಮೂಲ

ಕವಾಗಲಿ (ಬ್ಯಾಂಕರ ಇತ್ಯಾದಿ) ಮುಟ್ಟಿಸುತ್ತಾನೋ, ಅವನು ವಾಲಿಸಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡವನೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವದು (Kept up by the person)

ಇನ್ನೂರನ್ ವಾಲಿಸಿಗಳನ್ನು ಎರಡು ವಿಧಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಂಗಡಿ ಸಬಹುದಾಗಿದೆ :-

i) ವಾಲಿಸಿಯನ್ನು ವೃತನ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿ ರಬಹುದು.

ii) ವಾಲಿಸಿಯನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಬಕ್ಷೀಸನ್ನಾಗಿ ನೀಡುವ ದಕ್ಕಾಗಿ (Donee) ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು.

ಮೊದಲಿಗೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ವಾಲಿಸಿಯನ್ನು ವೃತನ ಹೆಸರಿನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಅರನೇ ಕಲಮಿನನ್ವಯ, ಅದು ವೃತನ ಆಸ್ತಿಯಾಗಿ ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವದು. ಆದರೆ ಬೇರೆಯವರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ವಾಲಿಸಿಯನ್ನು ವೃತನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಅದು ಈ ಕಲಮಿನ ನ್ವಯ ಆಕರಣೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವದು.

೧) ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಲೇ ವೃತನು ಬೇರೆಯವರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ವಾಲಿಸಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಒಟ್ಟು ವಿಮಾ ಹಣದಲ್ಲಿ, ವೃತನು ಒಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟ ವಿಮಾ ಕಂತುಗಳ ಪ್ರಮಾಣದನ್ವಯ ಆಕರಣೆ ಮಾಡ ಲಾಗುವದು.

ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ: 'ಅ' ಎಂಬವನು 'ಬ'ನಿಗಾಗಿ ವಿಮೆ ಇಳಿಸಿ, ಒಟ್ಟು ಇದ್ದ ೨೫ ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ೧೦ ಕಂತುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮರಣ ಹೊಂದಿದನು. ಒಟ್ಟು ವಿಮಾ ಹಣದ ೨೫ ಭಾಗವನ್ನು 'ಅ'ನ ಆಸ್ತಿಯೆಂದು ಗ್ರಹಿಸಲಾಗುವದು.

ಅದರಂತೆಯೇ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ವೃತನು ತನ್ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ವಿಮೆ ಇಳಿಸಿ, ಮುಂದೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದರೆ, ಬದಲಾವಣೆಯಾದಂದಿನಿಂದ ವೃತನು ಕೊಟ್ಟ ಕಂತುಗಳ ಪ್ರಮಾಣದ ಮೇಲೆ ಆಸ್ತಿಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯಲಾಗುವದು.

ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ: 'ಅ' ಎಂಬವನು ತನ್ನ ಹೆಸರಿನ ಮೇಲೆ ರೂ. ೩೦,೦೦೦ಕ್ಕೆ ಜೀವ ವಿಮೆ ಇಳಿಸಿ ೧೦ ಕಂತುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ತದನಂತರ ಅದನ್ನು 'ಬ' ನ ಹೆಸರಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಮುಂದೆ ಉಳಿದ ೧೨ ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ೪ ಕಂತುಗಳನ್ನು 'ಅ' ನು ತುಂಬಿದನು. ಅಂದರೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾದನಂತರ 'ಅ' ನು ಉಳಿದ ಒಟ್ಟು ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ೩ ಕಂತುಗಳನ್ನು ತುಂಬಿದ್ದರಿಂದ ವಿಮಾ ಹಣದ ೩ ಭಾಗವು 'ಅ' ನ ಮರಣದಂದು ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವದು.

ಅದರಂತೆಯೇ, 'ಅ' ಎಂಬವನು ತನ್ನ ಹೆಸರಿನ ಮೇಲೆ ರೂ. ೧೦,೦೦೦ ಗಳಿಗೆ ಜೀವ ವಿಮೆಯನ್ನು ಇಳಿಸಿ ಒಟ್ಟು ಇದ್ದ ೨೦ ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ೧೦ ಕಂತುಗಳನ್ನು ತುಂಬಿ ಆ ವಿಮಾ ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು 'ಬ' ನ ಹೆಸರಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿದನು. ಮುಂದೆ ೫ ಕಂತುಗಳನ್ನು 'ಅ' ನು ತುಂಬಿ ಮರಣಾಂಶವಾದನು. ಬದಲಾವಣೆಯಾದ ನಂತರ ಉಳಿದ ೧೦ ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ೫ ಕಂತುಗಳನ್ನು 'ಅ' ನು ತುಂಬಿದ್ದರಿಂದ ಒಟ್ಟು ವಿಮಾ ಹಣದ ೫/೧೦ ದಷ್ಟು ಅಂದರೆ ೫,೦೦೦ ರೂ. ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವವು. ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಕಂತುಗಳನ್ನು ತುಂಬಿರಲಿ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವದಿಲ್ಲ.

ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. 'ಅ' ಎಂಬವನು ೨೦,೦೦೦ ರೂ. ತನ್ನ ಜೀವವಿಮೆಯನ್ನು ಇಳಿಸಿ ೧೦ ಕಂತುಗಳನ್ನು ತುಂಬಿದನು. ತದನಂತರ ತನ್ನ ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು 'ಬ' ನ

ಹೆಸರಿನಿಂದ ಬದಲಾಯಿಸಿದನು. ಈ ಬದಲಾವಣೆ ಅದ ನಂತರ 'ಬ'ನು ವಿಮಾ ಕಂಪನಿಯಿಂದ ಹಿಂದೆ ತುಂಬಿದ ಕಂತುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ೨,೦೦೦ ಮುಂಗಡ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಉಳಿದ ಹತ್ತು ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ೨ ಕಂತುಗಳನ್ನು ತುಂಬಿದನು. ಮುಂದೆ ಮತ್ತೆ 'ಅ'ನು ೪ ಕಂತುಗಳನ್ನು ತುಂಬಿ ವೃತ್ತಪಟ್ಟನು. ಪಾಲಿಸಿ ಮೇಲಿನ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವದು.

'ಅ'ನು ೧೦ ಕಂತುಗಳನ್ನು ತುಂಬಿದ ನಂತರ ಅದನ್ನು 'ಬ'ನ ಹೆಸರಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿದನು. ಉಳಿದ ೧೦ ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ

೧) ೨ ಕಂತುಗಳನ್ನು ಕಂಪನಿಯಿಂದ ಮುಂಗಡ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು 'ಬ'ನು ತುಂಬಿದನು.

೨) 'ಅ'ನು ೪ ಕಂತುಗಳನ್ನು ತುಂಬಿದನು.

೩) ೪ ಕಂತುಗಳನ್ನು 'ಬ'ನು ತುಂಬಿದನು.

೧) ಒಂದು ವೇಳೆ ಕಂಪನಿಯಿಂದ ಮುಂಗಡ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹಣವನ್ನು 'ಅ'ನು ಮುಟ್ಟಿಸಿದರೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾದಂದಿನಿಂದ 'ಅ'ನು ೬ ಕಂತುಗಳನ್ನೂ, 'ಬ'ನು ೪ ಕಂತುಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುವದು. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿಮಾ ಹಣದ ಗ್ಲೆ ಭಾಗವು 'ಅ'ನ ಮರಣಾನಂತರ ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವದು.

೨) ಒಂದು ವೇಳೆ ಕಂಪನಿಯಿಂದ ಎಡ್ವಾನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹಣವನ್ನು 'ಬ'ನು ಮುಟ್ಟಿಸಿದರೆ, ಬದಲಾವಣೆಯಾದಂದಿನಿಂದ 'ಅ'ನು ೪ ಕಂತುಗಳನ್ನೂ, 'ಬ'ನು ೬ ಕಂತುಗಳನ್ನೂ ತುಂಬಿದಂತಾಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ 'ಅ'ನ ಮರಣಾನಂತರ ವಿಮಾ ಹಣದ ಗ್ಲೆ ಭಾಗವು ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವದು.

೩) ಒಂದು ವೇಳೆ ಕಂಪನಿಯಿಂದ ಎಡ್ವಾನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹಣವನ್ನು 'ಅ'ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ 'ಬ'ನಾಗಲಿ ತಿರುಗಿ ಕಂಪನಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ ಒಟ್ಟು ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ೨೦,೦೦೦ ರೂ. ಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಎಡ್ವಾನ್ಸ್ ಹಣವನ್ನೂ, ಹಾಗೂ ಅದರ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನೂ ಕಳೆದು 'ಅ' ಹಾಗೂ 'ಬ' ಇವರು ಬದಲಾವಣೆಯಾದ ನಂತರ ತುಂಬಿದ ಕಂತುಗಳ ಪ್ರಮಾಣದ ಮೇಲೆ ಹಂಚಲಾಗುವದು. ಅಂದರೆ 'ಅ'ನ ಮರಣಾನಂತರ (೨೦,೦೦೦-೨೦೦೦+ಅದರ ಬಡ್ಡಿ) ಇದರ ೪ ಭಾಗವು ಕರಕೈ ಪಾತ್ರವಾಗುವದು.

೩. ವರ್ಷಾಶನ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಆಸ್ಥೆಗಳು— (Other interests)

ಭಾರತೀಯ ಆಸ್ತಿ ಕರದ ಗಣಿ ಮತ್ತು ಗೃಹ ಕಲಮುಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಷಾಶನ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಆಸ್ಥೆಗಳ ಬಗೆಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಆಸ್ತಿ ಕರವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಅನೇಕ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ, ವರ್ಷಾಶನಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವದೂ ಇದ್ದು, ಇಂತಹ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು, ಗಣಿ ಹಾಗೂ ಗೃಹ ಕಲಮುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಆಸ್ತಿ ಕರ ಕಾನೂನು (೧೯೫೩) ನೆಯ ಕಲಮು ೧೫ರ ನ್ವಯ ಯಾವದೇ ವರ್ಷಾಶನ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಆಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮೃತನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಅವನ ಮರಣಾನಂತರ ಅವು ಕರಕೈ ಪಾತ್ರವಾಗುವವು.

ಇಂತಹ ವರ್ಷಾಶನ ಅಥವಾ ಆಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿದ ಎರಡು ಅಂಶಗಳು ಇರಬೇಕಾಗುವವು.

i) ಮೃತನು ತಾನೊಬ್ಬನೇ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡಾಗಲೀ, ವರುಷಾಶನ ಅಥವಾ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಅಥವಾ ಅವಕ್ಕಾಗಿ ಮೃತನಿಗೆ ಮಾಡಿರಬೇಕು

ii) ಈ ವರ್ಷಾಶನ ಅಥವಾ ಆಸ್ತಿಗಳ ಉಪಭೋಗದ ಹಕ್ಕು ಮೃತನ ಮರಣದಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರಬೇಕು ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ 'ಅ' ಎಂಬ ವವನು 'ಬ' ಮತ್ತು 'ರ' ನನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಪಾಲುದಾರಿಕೆ (Partnership) ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವನೊಬ್ಬ ಭಾಗೀದಾರನು ತೀರಿಕೊಂಡರೆ, ಮೃತನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ವರುಷಕ್ಕೆ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ವರ್ಷಾಶನವನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಕರಾರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟಿತು. 'ಅ' ನು ತೀರಿಕೊಂಡನಂತರ ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯು ಈ ವರ್ಷಾಶನಕ್ಕೆ ಅರ್ಹಳಾಗುವಳು.

ಅದರಂತೆಯೇ 'ರ' ಎಂಬವನು 'ಜ' ಎಂಬ ತನ್ನ ಜವಾನನಿಗೆ, ತನ್ನ ಮರಣದ ನಂತರ ೧೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಇನ್ಸೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪನಿಯೊಂದಿಗೆ ಕರಾರು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ.

ಮೇಲಿನ ಎರಡೂ ಉದಾಹರಣೆಗಳಲ್ಲಿ, ಮೇಲೆ ನಮೂದಿಸಿದ ಎರಡು ಮಹತ್ವದ ಅಂಶಗಳಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ವರ್ಷಾಶನ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಮೃತನು ತಾನೊಬ್ಬನೇ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಕೆಲವು ಜನರನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡಾಗಲೀ, ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಈ ವರುಷಾಶನ ಮತ್ತು ಆಸ್ತಿಯು ಮೃತನ ಮರಣದಿಂದಲೇ ಉಂಟಾಗಿವೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಮೇಲಿನ ಎರಡೂ ಉದಾಹರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವು ಕರವನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವವು. ಆದರೆ ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದ ವರ್ಷಾಶನ ಅಥವಾ

ಆಸ್ತಿಗಳ ಉಪಭೋಗದ ಹಕ್ಕು ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಚಲಾವಣೆಯಾಗುವಂತಹದಿರಬೇಕು. ಅಂದರೆ ವ್ಯಕ್ತನು ಇಂತಹ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗಾಗಿ ಲೇಖಿಯಿಂದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ತೋಂಡಿಯಿಂದಾಗಲಿ ಕರಾರನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿರಬೇಕು ಉಪಭೋಗದ ಹಕ್ಕು (Beneficial Interest) ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಚಲಾವಣೆಯಾಗದ (Legally enforceable) ಹೊರತು ಆಸ್ತಿಕರದ ೧೫ ನೇ ಕಲಮು ಅನ್ವಯಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಆ ಎಂಬುವವನು, 'ಬ' ಎಂಬ ತನ್ನ ಸೇವಕನು ಮರಣ ಹೊಂದಿದ್ದರಿಂದ ಅವನು ತನಗೆ ಹಿಂದೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸೇವೆಯಿಂದ ಪ್ರೇರಿತನಾಗಿ, 'ಬ'ನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ಈ ಆಸ್ತಿಯು 'ಬ'ನ ಮರಣದಿಂದ ಉಂಟಾದರೂ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನಿನ ಚಲಾವಣೆ ಇಲ್ಲದಿರುವದರಿಂದ ಇದು ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವದಿಲ್ಲ.

೬೬೬೬೬೬

೧೬ ನೇ ಕಲಮಿನಲ್ಲಿಯೂ ಆಸ್ತಿಕರವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದ ವರ್ಷಾಶನ ಅಥವಾ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತನು ಸ್ವತಃ ತಾನು ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ವಹಿಸಿ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡದೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಅವುಗಳ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ತಾನು ಲಾಭ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ 'ಆ' ಎಂಬುವವನು ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ೨೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು, ಕೊಟ್ಟನು. ಅವನ ಮೂರು ಮಂದಿ ಮಕ್ಕಳು ಒಂದು ಖಾಸಗಿ ನಿಯಮಿತ ಕಂಪನಿಯನ್ನು (Private Limited Company) ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ತನ್ಮುಖೇನ 'ಆ'ನಿಗೆ ೨೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಮತ್ತು 'ಆ'ನು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಆ ಸಾಲದ ಮೇಲೆ ಕೊಡುವ ಬಡ್ಡಿಯಿಂದ ವಿಮಾಕೊತನ್ನು ತುಂಬುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ 'ಆ'ನ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಜೀವ ವಿಮೆ ಇಳಿಸಿದರು.

ಮೇಲಿನ ವಿಮಾ ಹಣವು ಕರಕ್ಕೆ ವಾತ್ಸವಾಗುವದೇ ಹೇಗೆ ? ಆಸ್ತಿ ಕರ ಕಾನೂನಿನ ಕಲಮು ಅರರನ್ನಯ, ಮೃತನು ಯಾವ ಆಸ್ತಿಯ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಲು ಅರ್ಹನಾಗುವನೋ ಆ ಆಸ್ತಿಯು ಕರಕ್ಕೆ ವಾತ್ಸವಾಗುವದಿದ್ದು, ಆರನೇ ಕಲಮು ಇದಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ದಿಲ್ಲ. ೧೪ ಹಾಗೂ ೧೫ ನೇ ಕಲಮಗಳೂ ಕೂಡ ಇದಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿ ಸುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹದಿನಾರನೆಯ ಕಲಮಿನನ್ವಯ ಈ ಆಸ್ತಿಯು ಕರಕ್ಕೆ ವಾತ್ಸವಾಗುವದು. ಯಾಕಂದರೆ ವಿಮಾ ಇಳಿಸಿದವರು, ವಿಮಾ ಕಂಪನಿಗಳನ್ನು, ಮೃತನ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಮೊದಲಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರಿಂದ ತುಂಬಿದ್ದರಿಂದ, ಮೃತನು ಸ್ವತಃ ವಿಮಾ ಕಂಪನಿಗಳನ್ನು ತುಂಬಿದಷ್ಟೇ ಸರಿ ಸಮಾನತೆ, ವಿಮಾ ಹಣಕ್ಕೆ ಬರು ವದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಮಾ ಹಣದ ಮೇಲೆ ಕರವು ಅನ್ವಯಿಸುವದು.

‘ಅ’ ಎಂಬುವವನು ೨೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಮಶನರಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ‘ಬ’ ಎಂಬುವವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟನು. ‘ಬ’ ನು ಆ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಮಾರಿ ೩೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ‘ಅ’ನ ಹೆಸರಿನಿಂದ ವಿಮಾ ಇಳಿಸಿ, ಹದಿನೈದು ಸಾವಿರರೂಪಾಯಿ ಗಳ ಕಂತುಗಳನ್ನು ತುಂಬಿದಾಗ ‘ಅ’ನು ತೀರಿಕೊಂಡನು.

i) ‘ಬ’ನು, ಮಶನರಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಮಾರಿ ಬಂದ ಹಣದಿಂದ ಇನ್ನೊರನ್ನನ್ನು ತುಂಬಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿ ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ ೩೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಮೇಲೆ ಕರಾಕರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡ ಲಾಗುವದು.

ii) ಮೃತನಿಂದ ಎಷ್ಟೇ ಬೆಲೆಯ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ತನ್ನೆಡೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಷ್ಟೇ ವರ್ಷಗಳ ಅಥವಾ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿರಲಿ, ಆ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು, ಆ ಅಂತರವನ್ನು ಕಾಯಿದೆಯು ಗಮ

ನಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಮೇಲಿನ ಉದಾಹರಣೆಯಲ್ಲಿ 'ಅ'ನಿಂದ 'ಬ'ನು ಪಡೆದ ಆಸ್ತಿಯು ರೂ. ೨೫,೦೦೦ ಇದ್ದು, ವಿಮಾ ಹಣವು ರೂ. ೩೦,೦೦೦ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ, ರೂ. ೩೦,೦೦೦ ವನ್ನೇ ಕರಕ್ಕೆ ಗುರಿಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

'ಅ' ಎಂಬವನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಮನೆಯ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆಂದು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ ರೂ. ೩೦೦ ರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅದಲ್ಲದೆ ಹೆಂಡತಿಯೂ ನವಕರಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ ರೂ. ೨೦೦ ನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. 'ಅ'ನ ಹೆಂಡತಿಯು 'ಅ'ನ ಜೀವವಿಮೆಯನ್ನು ರೂ. ೨,೦೦೦ ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿ, ಪ್ರತಿವರ್ಷ ೧ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಂತನ್ನು ತಾನು ತುಂಬುತ್ತಿದ್ದಳು. 'ಅ'ನ ಮರಣಾನಂತರ ಈ ೨೦,೦೦೦ ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವದೋ, ಹೇಗೆ ?

i) 'ಅ'ನ ಹೆಂಡತಿಯು ಪ್ರತೀತಿಗಳ 'ಅ' ನಿಂದ ರೂ. ೩೦೦ ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಅವಳಿಗೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ವರಮಾನವಿತ್ತು.

ii) ಅಲ್ಲದೆ ಅವಳು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ ರೂ. ೩೦೦ ಗಳನ್ನು ಮನೆಯ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆಂದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು.

iii) 'ಅ'ನ ಹೆಂಡತಿಯು, ತಾನು ತನ್ನ ಗಂಡನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹಣವನ್ನು ಮನೆಯ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ತನ್ನ ವರಮಾನದಿಂದಲೇ ಇನ್ನುರನ್ನ ಕಂತುಗಳನ್ನು ತುಂಬುತ್ತಿದ್ದಳೆಂದು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ, ಆ ವಿಮಾ ಹಣದಮೇಲೆ ಕರವು ಆಕರಿಸುವದಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ ಮೇಲಿನ ಉದಾಹರಣೆಯಲ್ಲಿ 'ಅ'ನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಬೇರೆ ತನ್ನದೇ ವರಮಾನವಿರದಿದ್ದರೆ, ಆ ವಿಮಾಹಣವು ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವದು.

ಮಾನಗಲೆಂದು ಗಣಿಸಲ್ಪಡುವವು. 'ಅ'ನು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ೫೦,೦೦೦ ರೂ. ಪಗಾರವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಅದಕ್ಕೆ ಮರಣಾನಂತರ ಅಸ್ತಿತ್ವವಿಲ್ಲದಿರುವದರಿಂದ, ಅದು ಕರಕ್ಕೆ ವಾತ್ಸವಾಗಲಿಲ್ಲ ಇದರಿಂದ ೧೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅಸ್ತಿಯುಳ್ಳ 'ಅ'ನು ೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿ, ಕೇವಲ ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕರವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಆದರೆ ಈ ಕಲಮುಗಳಲ್ಲಿ, ಇಂತಹ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ಅಸ್ತಿಗಳನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಿ, ಅವುಗಳಿಂದ ಉಪಭೋಗದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪಡೆಯುವದರಿಂದಂಟಾಗುವ ಘಟನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮೇಲಿನ ಉದಾಹರಣೆಯಲ್ಲಿ 'ಅ'ನು ಅಸ್ತಿಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು, ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಲಾಗುವದು.

$$\text{ಅಸ್ತಿಯ ಬೆಲೆ} = \frac{\text{ಕಳೆದ ಮೂರು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಮೃತನು ಕಂಪನಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಒಟ್ಟು ಹಣ}}{\text{ಕಳೆದ ಮೂರು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಪನಿಯು ಮಾಡಿದ ಒಟ್ಟು ಲಾಭ.}} \times \text{ಕಂಪನಿಯ ಒಟ್ಟು ಅಸ್ತಿಯ ಬೆಲೆ.}$$

ಮೇಲಿನ ಉದಾಹರಣೆಯಲ್ಲಿ, ಕಂಪನಿಯು ಪ್ರತಿವರುಷ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯ ಲಾಭ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಗ್ರಹಿಸೋಣ.

ಕಳೆದ ಮೂರು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಮೃತನು ಕಂಪನಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹಣ.

i) ಪಗಾರ (೫೦,೦೦೦ × ೩) ೧, ೫೦,೦೦೦—೦—೦

ii) ಮನೆ (೪,೦೦೦ × ೩) ೧೨,೦೦೦—೦—೦

(ಮನೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಭಾಡಿಗೆ ೫,೦೦೦
ಇದ್ದು, 'ಅ'ನು ಒಂದು ಸಾವಿರವನ್ನು
ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನು)

iii) ಉಳಿದ ರೀತಿಯಿಂದ

ಕಂಪನಿಯು ಕೊಟ್ಟ ಹಣ,

೩೦,೦೦೦— ೦—೦

೧, ೯೭, ೦೦೦—೦—೦

೧,೯೭,೬೦೦

ಆಸ್ತಿಯ ಬೆಲೆ = $\frac{1,97,600}{2,10,000} \times 20,00,000$
೨,೧೦,೦೦೦

= ೧೨,೪೦,೦೦೦ ಮೃತನ ಕರಪಾತ್ರವಾಗುವ ಆಸ್ತಿ.

ಮೇಲಿನ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೂಲಂಕುಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ
ದರೆ, ಮೃತನು ನಿಯಂತ್ರಿತ ಕಂಪನಿಯಿಂದ ಮೂರು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ
ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಲಾಭ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿಯು ಮೂರು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ
ಮಾಡಿದ ಲಾಭ ಇವುಗಳನ್ನು, ಮೃತನ ಆಸ್ತಿಯ ಬೆಲೆಕಟ್ಟುವ
ಕಾಲಕ್ಕೆ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವದು. ಆದರೆ ಇಂತಹ ಕಂಪನಿ
ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಎರಡು ಅಥವಾ ಒಂದು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮೃತನು
ತೀರಿಕೊಂಡರೆ, ಮೂರು ವರುಷಗಳ ಅಂಶ ಹಾಗೂ ಮೃತನ ಉಪ
ಭೋಗದ ಲೆಕ್ಕವು ದೊರಕಲಾರದು. ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು
ವರುಷಗಳವರೆಗಿನ ಲೆಕ್ಕ ಸಿಗುವದೋ ಅಷ್ಟನ್ನೇ ಗ್ರಹಿಸಲಾಗುವದು.

ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ 'ಅ' ಎಂಬವನು ಒಂದು ಅಧಿಕೃತ ಕಂಪನಿ
ಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ತನ್ನ ೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಆ
ಕಂಪನಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುತ್ತಾನೆ. ತದನಂತರ ಒಂದು ವರುಷದಲ್ಲಿಯೇ
ಮರಣಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಆ ವರುಷ ಆ ಕಂಪನಿಯು ೧,೫೦,೦೦೦ರೂ.

ಲಾಭವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿತ್ತಲ್ಲದೆ, 'ಅ'ನಿಗೆ ವಿವಿಧ ರೂಪದಿಂದ ೧,೦೦,೦೦೦ ರೂ. ಕಂಪನಿಯು ಆ ವರ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿತು. ಕಂಪನಿಯ ಒಟ್ಟು ಆಸ್ತಿಯ ಬೆಲೆ ೬,೦೦,೦೦೦ರೂ. ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದಿತು.

$$\begin{aligned} \text{'ಅ' ನ ಆಸ್ತಿಯ ಬೆಲೆ} &= \frac{೧,೦೦,೦೦೦}{೧,೫೦,೦೦೦} \times ೬,೦೦,೦೦೦ \\ &= ೪,೦೦,೦೦೦ \end{aligned}$$

ಮೃತನು ಮರಣ ಹೊಂದಿದ ವರುಷದಿಂದ ಹಿಂದಿನ ಮೂರು ವರುಷಗಳ ಕಂಪನಿಯ ಲಾಭವನ್ನು ಹಾಗೂ ಮೃತನ ಲಾಭವನ್ನು ಗಣಿಸಲಾಗುವದೆಂದು ಮೇಲೆಯೇ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಮೂರು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಪನಿಯು ಯಾವದೇ ವರ್ಷ ಹಾನಿಯನ್ನು ಸೋಸಿದ್ದರೆ, ಕಂಪನಿಯ ಮೂರು ವರುಷದ ಲಾಭದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕಳೆಯಲಾಗುವದು. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ 'ಅ' ಎಂಬುವವನು ತನ್ನ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಒಂದು ಅಧಿಕೃತ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಕಂಪನಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿ ಮರಣದ ಪೂರ್ವದ ಮೂರು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ರೂ. ೨,೦೦೦, ೪,೦೦೦, ೬,೦೦೦ ಹೀಗೆ ೧೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಕಂಪನಿಯು ಮೊದಲನೆಯ ವರ್ಷ ೧೫,೦೦೦ ಎರಡನೆಯ ವರ್ಷ ೧೫,೦೦೦ ಲಾಭ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮೂರನೆಯ ವರ್ಷ ೬,೦೦೦ ರೂ. ಹಾನಿಯನ್ನು ಸೋಸುತ್ತದೆ. ಕಂಪನಿಯ ಒಟ್ಟು ಆಸ್ತಿಯ ಬೆಲೆ ರೂ. ೫೦,೦೦೦ ಇದೆ.

$$\begin{aligned} \text{ಅನ ಆಸ್ತಿಯ ಬೆಲೆ} &= \frac{೨೦೦೦+೪೦೦೦+೬೦೦೦}{(೧೫,೦೦೦+೧೫,೦೦೦)-(೬೦೦೦)} \times ೫೦,೦೦೦ \\ &= \frac{೧೨,೦೦೦}{೨೪,೦೦೦} \times ೫೦,೦೦೦ \\ &= ೨೫,೦೦೦ \text{ ರೂ.} \end{aligned}$$

ಇದೇ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೀಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

‘ಅ’ ನು ಮರಣದ ಪೂರ್ವದ ಮೂರು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ರೂ. ೨,೦೦೦, ೪,೦೦೦ ಹಾಗೂ ೬,೦೦೦ ಹೀಗೆ ರೂ. ೧೫೦೦೦ ಲಾಭ ವನ್ನು ಕಂಪನಿಯಿಂದ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಕಂಪನಿಯು ಈ ಮೂರು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಹಾಗೂ ಎರಡನೆಯ ವರುಷ ಅನುಕ್ರಮ ವಾಗಿ ರೂ. ೧೫,೦೦೦ ಹಾಗೂ ೧೫,೦೦೦ ಲಾಭ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮೂರನೆಯ ವರ್ಷ ರೂ. ೩೫,೦೦೦ ಹಾನಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತದೆ.

ಈ ಉದಾಹರಣೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮೂರು ವರುಷಗಳ ಉತ್ಪನ್ನವು, ಕಂಪನಿಯ ಮೂರು ವರುಷಗಳ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿದರೆ, ಕಂಪನಿಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಆಸ್ತಿ (ಅಂದರೆ ೫೦,೦೦೦ ರೂ.) ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವದು.

ಪ್ರಕರಣ ೫.

೧. ಕರದಿಂದ ಮುಕ್ತಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಆಸ್ತಿಗಳು—

ಆಸ್ತಿ ಕರವು ಎಲ್ಲ ತರದ ಆಸ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಾದರೂ ಕೆಲವು ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಈ ಕರದಿಂದ ಮುಕ್ತ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ

೧) ಮಿತಕ್ಷರಾ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಹಿಂದೂ ಕುಟುಂಬವು 'ಕರ್ತಾ' ನಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯನು ಅಲ್ಪವಯಿ ಇದ್ದಾಗಲೇ ಮರಣ ಹೊಂದಿದರೆ, ಮೃತನ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಕರವನ್ನು ಹೇರಲಾಗುವದಿಲ್ಲ.†

೨) ಮುರುಮಕಲಾಯಮ್ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಕುಟುಂಬವು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಮೃತನು ಅಲ್ಪವಯಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಮೃತನ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಕರವು ಆಕರಿಸುವದಿಲ್ಲ.

೩) ಅಳಿಯ ಸಂತಾನ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಕುಟುಂಬವು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಮೃತನು ಅಲ್ಪವಯಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಅವನ ಆಸ್ತಿಯಮೇಲೆ ಕರವು ಬೀಳುವದಿಲ್ಲ.

೪) ಮೃತನು ಯಾವದೇ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಬೇರೊಬ್ಬರ ಟ್ರಸ್ಟಿಯಾಗಿ ಧಾರಣ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಆ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಕರವು ಅನ್ವಯಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ 'ಅ' ಎಂಬವನು 'ಬ' ಎಂಬವನ ೧ ಲಕ್ಷ ರೂ ಆಸ್ತಿಗೆ ಟ್ರಸ್ಟಿಯಾಗಿ ನಿಯಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು, 'ಅ' ನು ತೀರಿ

† ವಿವರಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೊಂಡರೆ, ಈ ೧ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಕರವು ಅನ್ವಯಿಸುವದಿಲ್ಲ.

೫) ಭಾರತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಇರುವ ಅಂದರೆ ಪರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಗೂ ಕರವು ಅನ್ವಯಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ 'ಅ' ಎಂಬವನು ಡಬ್ಲಿನ್ನಿನಲ್ಲಿ ೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಮನೆಯನ್ನು ಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಈ ಆಸ್ತಿಯು ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವದಿಲ್ಲ.

೬) ಮೃತನು ಮರಣಹೊಂದುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಭಾರತದ ಗಡಿ ರೇಖೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಇರುವ ಅಂದರೆ ಪರದೇಶದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ವಾಸ್ತವ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದರೆ (Domiciled).

ಭಾರತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಇರುವ ಅಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಕರವು ಆಕರಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ, 'ಅ' ಎಂಬ ಮೂಲ ಭಾರತೀಯನು ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ವಾಸ್ತವ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಅವನು ೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದರೆ ಅವನ ೨ ಲಕ್ಷ ರೂ. ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕೆಯ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಕರವು ಅನ್ವಯಿಸುವದಿಲ್ಲ.

೭) ಗಂಡ-ಹೆಂಡರಿಬ್ಬರು, ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಯಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಸಂಯುಕ್ತವಾಗಿಯಾಗಲಿ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು, ಈ ಕಾಯಿದೆ ಅಮಲಿನಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮೊದಲೇ ಅಂದರೆ ೧೫ ಅಕ್ಟೋಬರ್, ೧೯೫೩ ರ ಮೊದಲೇ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಗೊಳಿಸಿ (Settlement of Property) ಮತ್ತು ಅದರ ಉಪಭೋಗವನ್ನು ಗಂಡನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಹೆಂಡತಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಇಬ್ಬರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಗಂಡ ಅಥವಾ ಹೆಂಡತಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದಲ್ಲಿ ಈ ಆಸ್ತಿಯಮೇಲೆ ಕಲಮು ೨೫ ರನ್ವಯ:

ಕರವು ಆಕರಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ, 'ಅ' ಎಂಬವನು ೧, ಜನವರಿ ೧೯೫೦ ರಂದು ತನ್ನ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ಹೆಸರಿ ನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಗೊಳಿಸಿ (Settlement) ಅವಳ ಮರಣದ ನಂತರ ಆ ಆಸ್ತಿಯು ತನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ವಿಧಿಸಿದ್ದಾನೆ. 'ಅ'ನ ಹೆಂಡತಿ ತೀರಿಕೊಂಡರೆ ಅವಳ ಈ ಆಸ್ತಿಯು ಅವಳ ಮಗ ನಿಗೆ ಹೋಗುವದಾದರೂ, ಅದು ಕರಕ್ಕೆ ಸಾತ್ರವಾಗುವದಿಲ್ಲ.

ಅದರಂತೆಯೇ 'ಅ' ಮತ್ತು ಅವನ ಹೆಂಡತಿ, ೧೯೫೫ ರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತಗೊಳಿಸಿ (Settlement) 'ಅ'ನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗಿಂತಲೂ ಮೊದಲು ಮರಣಹೊಂದಿದರೆ, ಆ ಆಸ್ತಿಯು ಹೆಂಡತಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕೆಂದೂ, ಹೆಂಡತಿಯು ಮೊದಲು ಮರಣಹೊಂದಿ ದರೆ, ಎಲ್ಲ ಆಸ್ತಿಯು ತನಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕೆಂದು, ವಿಧಿಸಿದ್ದಾನೆ 'ಅ'ನು ಮರಣಹೊಂದಿದರೆ ಆಸ್ತಿ ಕರವು ಅನ್ವಯಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಅದರಂತೆಯೇ 'ಅ'ನು ಜೀವದಿಂದಿದ್ದು 'ಅ'ನ ಹೆಂಡತಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಕರವು ಅನ್ವಯಿಸುವದಿಲ್ಲ.

೮) ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಹಣಕಾಸುಗಲಿ ಅಥವಾ ತತ್ಸಮ ವಸ್ತು ಗಳಿಗಾಗಲಿ ಮಾರಿದ್ದರೆ, ಮಾರಿದ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲಾಗುವದಿಲ್ಲ

೯) ಬೇಸಾಯದ ಸಾಮಾನುಗಳು, ಇನ್ನಿತರ ಗ್ರಹೋಪ ಯೋಗಿ ವಸ್ತುಗಳು ಅಂದರೆ ಮೃತನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತ ಹವುಗಳ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ ೨೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೆ ಕರದಿಂದ ಮುಕ್ತಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

೧೦) ಮಾರಲಿಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿರದಂತಹ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಎಷ್ಟೇ ಬೆಲೆ ಯದಿದ್ದಿರಲಿ ಅದನ್ನು ಮುಕ್ತಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

೧೧) ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದ ಬಟ್ಟೆಗಳು ಅದರೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಮಾಡಲಾಗುವದಿಲ್ಲ.

೧೨) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ, ಐತಿಹಾಸಿಕ, ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಮಹತ್ವದ ರೇಖಾಚಿತ್ರಗಳು, ವರ್ಣರಂಜಿತ ಚಿತ್ರಗಳು, ಹಸ್ತ ಪುತಿಗಳು ಇನ್ನಿತರ ಕಲಾತ್ಮಕ ಅಥವಾ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಕೆಲಸಗಳು.

i) ಮನೆತನದಲ್ಲಿಯೇ ಇಟ್ಟರೆ, ಅಥವಾ ಮೃತನ ತರುವಾಯ ಕೇಂದ್ರ ಮಂಡಳ (ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬೋರ್ಡ್) ನಿರ್ಣಯಿಸಿದಂತೆ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದರೆ

ii) ಸರಕಾರಕ್ಕಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಯಾವದೇ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಾಗಲಿ, ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದೇಣಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವು ಕರದಿಂದ ಮುಕ್ತ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವವು.

೧೩) ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿದ ರೇಖಾಚಿತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಕಲಾತ್ಮಕ ಕೆಲಸಗಳು ಮಾರಲಿಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿರದಂತಹಗಳಿದ್ದರೆ

೧೪) ಮಿತಕ್ಷರಾ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವದೇ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಕುಟುಂಬವು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಗಂಡನು ಮರಣ ಹೊಂದಿದ ೭ ವರುಷಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಆತನ ವಿಧವೆಯು ಮೃತಪಟ್ಟರೆ, ಅವಳ ಆಸ್ತಿಯಮೇಲೆ ಕರವನ್ನು ಹೇರಲಾಗುವದಿಲ್ಲ.

೨೧ ನೇ ಈ ಕಲಮಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣವು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ.

i) ಗಂಡನ ಮರಣದಿಂದ, ಅವನ ಆಸ್ತಿಯು ಆತನ ವಿಧವೆಯಾದ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಸಲ್ಲಿರಬೇಕು.

ii) ಗಂಡನ ಮರಣದಂದು, ಅವನ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಕರವು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರಬೇಕು.

iii) ಮೃತನ ವಿಧವೆಯು ಮೃತನು ಮರಣ ಹೊಂದಿದ ದಿವಸ ದಿಂದ ಏಳು ವರುಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಮರಣ ಹೊಂದಿರಬೇಕು.

iv) ವಿಧವೆಯ ಮರಣದಿಂದ, ಅವಳ ಆಸ್ತಿಯು ಹಸ್ತಾಂತರವಾಗಬೇಕು

v) ಹಿಂದೂ ಕುಟುಂಬವು ಯಾವದೇ ವರ್ಧತಿಯಿಂದ ಸಡೆಯಲಿ, ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

೧೫) ಮೃತನು ತನ್ನ ಮರಣ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರುಷಗಳ ಮೊದಲು ವಾಟಣಿ ಅದ ಆಸ್ತಿಗಳು

೧೬) ಮೃತನ ಆಸ್ತಿಯು ೧ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೆ, ಹಿಂದೂ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯನ ವಾಲು ೫೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೆ ಆ ಆಸ್ತಿಯಮೇಲೆ ಕರವನ್ನು ಹೇರಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಒಟ್ಟು ಆಸ್ತಿಯ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೂ, ಹಿಂದೂ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬವಿದ್ದರೆ ೫೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೂ ಕರವಿಲ್ಲ.

ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ :- 'ಅ' ಎಂಬವನ ಆಸ್ತಿಯು ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ.

'ಅ'ನ ಮನೆ	೪೦,೦೦೦—೦—೦
ಬಂಗಾರದ ಒಡವೆಗಳು	೨೬,೦೦೦—೦—೦
ಟಾಟಾ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ 'ಅ'ನಶೇರುಳಬೆಲೆ	೨೫,೦೦೦—೦—೦
ಮಾರಲಿಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿರದ ಹಣ ಪುಸ್ತಕಗಳು	೫೦೦—೦—೦
'ಅ' ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ' ಎಂಬ ಭಾಗೀ	
ದಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ 'ಅ'ನ ಭಾಗ	೨೦,೦೦೦—೦—೦
'ಅ'ನ ಒಟ್ಟು ಆಸ್ತಿ	೧೨೨,೫೦೦—೦—೦
ಈ ಕಲಮಿನನ್ವಯ ರಿಯಾಯತ	೧,೦೦,೦೦೦—೦—೦
∴ ಕರಕ್ಕೆ ಸಾತ್ರವಾಗುವ ಆಸ್ತಿ	೨೧,೫೦೦—೦—೦

ಹಿಂದೂ ಏಕತ್ರ ಕುಟುಂಬದ ಬಗೆಗೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. 'ಮಿತಕ್ಷರಾ' ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ, ಒಂದು ಹಿಂದೂ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬವು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ 'ಅ' 'ಬ' 'ಕ' ಮತ್ತು 'ಡ' ಎಂಬ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾರೆ. 'ಡ'ನು ಮೃತ ಪಟ್ಟಾಗ, ಆ ಕುಟುಂಬದ ಒಟ್ಟು ಆಸ್ತಿ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿತ್ತು.

ಕುಟುಂಬದ ಮನೆಯ ಬೆಲೆ	೬೦,೦೦೦—೦—೦
ಕುಟುಂಬವು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ		
ತೊಡಗಿಸಿದ ಒಟ್ಟು ರಕಮು	೧,೨೦,೦೦೦—೦—೦
ಕುಟುಂಬದ ಇತರ ಆಸ್ತಿಗಳ ಬೆಲೆ....		೪೦,೦೦೦—೦—೦
ಕರಕ್ಕೆ ವಾತ್ರವಾಗುವ		
ಭೂಮಿಗಳು	೨,೦೦,೦೦೦—೦—೦
ಕುಟುಂಬದ ಒಟ್ಟು ಆಸ್ತಿ	೪,೨೦,೦೦೦—೦—೦
ಇದರಲ್ಲಿ 'ಡ'ನ ಪಾಲು	೧,೦೫,೦೦೦—೦—೦
ಈ ಕಲಮಿನನ್ವಯ ರಿಯಾಯತಿ	೫೦,೦೦೦—೦—೦
ಕರಕ್ಕೆ ವಾತ್ರವಾಗುವ ಆಸ್ತಿ	೫೫,೦೦೦—೦—೦

ಮಿತಕ್ಷರಾ ಪದ್ಧತಿಯ ಕುಟುಂಬ

ಆಸ್ತಿ ಕರ ಕಾನೂನಿನ ೭ (೨) ಕಲಮಿನನ್ವಯ ಮಿತಕ್ಷರಾ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಹಿಂದೂ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬವು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಕುಟುಂಬದ ಓರ್ವ ಸದಸ್ಯನು ೧೮ ವರ್ಷ ತುಂಬುವ ಮೊದಲೇ ಅಂದರೆ ಅಲ್ಪವಯಸ್ಸಿನ ಇದ್ದಾಗಲೇ ಮರಣ ಹೊಂದಿದರೆ ಅವನ ಪಾಲಿನ ಮೇಲೆ ಕರವು ಅಕರಿಸಬ್ಬಡುವದಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ ವೃತ್ತನ ತಂದೆ ಅಥವಾ ಅಜ್ಜ ಮೊದಲಾದವರು ಜೀವಂತರಿರದಿದ್ದರೆ ಕರವು ಆಕರಿಸಲ್ಪಡುವದು. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ, 'ಅ' 'ಬ' 'ಕ' ಮತ್ತು 'ಡ' ಎಂಬವರು ಮಿತಕ್ಷರಾ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುವ ಒಂದು ಏಕತ್ರ ಘರಾಣೆಯ (ಅನಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದ) ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 'ಅ' 'ಬ' 'ಕ' ಎಂಬವರು ಬಂಧುಗಳಿದ್ದು, 'ಡ' ಎಂಬವನು 'ಕ'ನ ಮಗನಿದ್ದಾನೆ. 'ಡ'ನು ಅಲ್ಪವಯಿಇದ್ದಾಗಲೇ ಮರಣ ಹೊಂದಿದರೆ ಕರವು ಆಕರಿಸಲ್ಪಡುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ 'ಕ'ನು ಮರಣ ಹೊಂದಿದ ನಂತರ 'ಡ'ನು ಮರಣ ಹೊಂದಿದರೆ 'ಡ'ನು ಅಲ್ಪವಯಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಏಕತ್ರ ಕುಟುಂಬದ ಆತನ ವಾಲು ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವದು.

೨) ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿದ ಆಸ್ತಿಗಳು, ಕರದಿಂದ ಮುಕ್ತ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಆಸ್ತಿಕರದ ಧಾರಣೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವದಕ್ಕಾಗಿ (For rate purpose) ಮಾತ್ರ ಒಟ್ಟು ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ

೧) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ, ವೃತ್ತನು ತನ್ನ ಮರಣದ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಆರು ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ದೇಣಿಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿಂದರೆ ರೂ. ೨,೫೦೦ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ.

೨) ಇತರರಿಗೆ ವೃತ್ತನು ತನ್ನ ಮರಣದ ಮುಂಚೆ ಎರಡು ವರುಷಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ಬಕ್ಷೀಸನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರೆ, ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿಂದರೆ ರೂಪಾಯಿ ೧೫೦೦ ವರೆಗೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ 'ಅ' ಎಂಬವನು ೨೬ ಫೆಬ್ರವರಿ, ೧೯೫೨ ರಂದು 'ಬ' ಎಂಬವನಿಗೆ ೩೫೦೦ ರೂ. ಗಳ ಬಕ್ಷೀಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ಆಗಸ್ಟ್ ೧೬, ೧೯೫೩ ರಂದು ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ ೫೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ದೇಣಿಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿ, ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೯, ೧೯೫೩ರಂದು

ಮರಣ ಹೊಂದಿದನು. ಆಗ ಅವನ ಉಳಿದ ಆಸ್ತಿಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿ
ದ್ದವು.

ಸ್ವರ ಆಸ್ತಿಗಳು	೧,೨೦,೦೦೦—೦—೦
ಅಸ್ವರ ಆಸ್ತಿಗಳು	೭೫,೦೦೦—೦—೦
		<hr/>
		೧,೯೫,೦೦೦—೦—೦
‘ಬ’ ನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಬಕ್ಷೀಸು (೨೬-೨-೫೨)		೩,೫೦೦—೦—೦
ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ದೇಣಿಗೆ		
(೧೬-೮-೧೯೫೩)	೫೦೦೦—೦—೦
		<hr/>
ಒಟ್ಟು ಕರ ಪಾತ್ರವಾಗುವ ಆಸ್ತಿ	೨,೦೩,೫೦೦—೦—೦
ಹೀಗೆ ಲೆಕ್ಕಮಾಡಿ ೨,೦೩,೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕರ		
ವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ, ಒಟ್ಟುಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಸರಾಸರಿ ಕರವನ್ನು ತೆಗೆದು,		
‘ಬ’ ನಿಗೆ ಬಕ್ಷೀಸು		೧೫೦೦—೦—೦
ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ ದೇಣಿಗೆ		೨೫೦೦—೦—೦
		<hr/>
		೪೦೦೦—೦—೦

ನಾಲ್ಕುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಮೇಲೆ ಬೀಳಬಹುದಾದ ಸರಾ
ಸರಿ ಕರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕರದಿಂದ ವಜಾಮಾಡಲಾಗುವದು.

೩) ವೃತ್ತನು ಒಂದು ಅಥವಾ ಅನೇಕ ಪಾಲಿಸಿಗಳಿಂದ
ತನ್ನ ಜೀವವಿಮೆಯನ್ನು ಇಳಿಸಿದ್ದರೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿಂದರೆ ೫,೦೦೦ ರೂ.
ಗಳ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ.

೪) ಆಸ್ತಿ ಕರವನ್ನು ಕೊಡುವದಕ್ಕಿಂದು ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಣ
ವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅತಿಹೆಚ್ಚಿಂದರೆ ರೂ. ೫೦,೦೦೦ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ.

೫) ಇನ್ನೂರನ್ನ ಪಾಲಿಸಿಯಿಂದಾಗಲಿ, ಟ್ರಸ್ಟದಿಂದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಅಸ್ತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸುವದರಿಂದಾಗಲಿ, (Settlement of property) ತಂದೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ತಾಯಿಯಿಂದ ಅಥವಾ “ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪಾಲಕನಿಂದ” (Natural Guardian) ತನ್ನ ಮನೆತನದಲ್ಲಿಯ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ವಿನಾಹಕ್ಕೆಂದು ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದಿ ಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅತಿ ಚೆಚ್ಚಿಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೋರ್ವ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳ ವಿನಾಹ ಕ್ಕೆಂದು ೫೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ)

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣವು ಅವಶ್ಯವಿದೆ.

i) ಈ ಹಣವನ್ನು ಇನ್ನೂರನ್ನ ಪಾಲಿಸಿಯಲ್ಲಾಗಲೀ ಅಥವಾ ವಿಶ್ವಸ್ಥನಿಧಿಯಿಂದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಅಸ್ತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಸುವಿಕೆ ಯಲ್ಲಾಗಲಿ, (Settlement) ತೊಡಗಿಸಿರಬೇಕು.

ii) ಈ ಹಣವು ತಂದೆ ಅಥವಾ ತಾಯಿ ಅಥವಾ “ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪಾಲಕರಿಂದ ” (Natural guardian) ತೊಡಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರಬೇಕು.

“ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪಾಲಕ”ರು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಿಲ್ಲವಾದರೂ, ಮೃತನ ಹಾಗೂ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ಸಂಬಂಧ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ‘ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪಾಲಕರು ಯಾರು’ ಎಂಬುದು ನಿರ್ಧರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

iii) ಈ ರೀತಿಯಾಗಿರುವ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಮೃತನ ಆಶ್ರಿತರಿರಬೇಕು-

ಅಂದರೆ ಅಂತಹ ಹಣವನ್ನು ಧಾರಣಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿ, ಕರದಿಂದ ಮುಕ್ತಮಾಡಲಾಗುವದು.

೬) ಮೃತನ ಒಟ್ಟು ಆಸ್ತಿಯು ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ
ಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ, ಆ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿಯ ಬೇಸಾಯದ ಆಸ್ತಿಯ
ಮೇಲೆ ಶೇಕಡಾ ೨೫ರಷ್ಟು ರಿಯಾಯತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಲಾಗುವದು.
ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ 'ಅ' ಎಂಬವನಲ್ಲಿ,

ಸ್ಥಿರ (ಬೇಸಾಯದ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಹೊರ್ತುಪಡಿಸಿ) ಆಸ್ತಿ	ರೂ. ೧,೦೦,೦೦೦
ಬೇಸಾಯದ ಆಸ್ತಿ	೫೦,೦೦೦

ಕರಪಾತ್ರವಾಗುವ ಆಸ್ತಿ	೧,೫೦,೦೦೦
--------------------	----------

ಈ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಮತ್ತು ೫೦ (ಐವತ್ತು) ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ
ಗಳ ಆಸ್ತಿಯಮೇಲೆ ರೂ. ೩,೭೫೦ ಕರವು ಆಕರಿಸಲ್ಪಡುವದು.
ಮೃತನ ಆಸ್ತಿಯು ಎರಡು ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ
ಅವನ ಒಕ್ಕಲುತನದ ಆಸ್ತಿಯಾದ ರೂ. ೫೦,೦೦೦ ದ ಮೇಲೆ
ಬೀಳುವ ಆಸ್ತಿಕರದ ಶೇಕಡಾ ೨೫ ರಷ್ಟು ರಿಯಾಯತಿಯನ್ನು
ತೋರಿಸಲಾಗುವದು ಅಂದರೆ—

ಕರ ಪಾತ್ರವಾಗುವ ಆಸ್ತಿ	೧,೫೦,೦೦೦—೦—೦
ಒಟ್ಟು ಆಸ್ತಿಕರ	೩,೭೫೦—೦—೦
ಬೇಸಾಯದ ಆಸ್ತಿ	೫೦,೦೦೦—೦—೦

ಬೇಸಾಯದ ಆಸ್ತಿಯಮೇಲೆ
ಸರಾಸರಿಯಾಗಿ ಬೀಳಬಹು
ದಾದ ಕರ ಅಂದರೆ —

೧,೫೦,೦೦೦ ರೂ. ೩೭೫೦	
ರೂ. ಕರವು ಬೀಳಬಹುದಾದರೆ	
೫೦,೦೦೦ ರೂ.	೧೨೫೦—೦—೦

ರೂ. ೧೨೫೦ ರ ಮೇಲೆ
ಶೇಕಡಾ ೨೫ ರಂತೆ
ರಿಯಾಯತಿ.

೩,೧೨—೮—೦

ರಿಯಾಯತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಬೇಕಾದ ಒಟ್ಟುಕರ ೩,೪೩೭-೮-೦ .

ಈ ಬಗೆಯ ರಿಯಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಡಬೇಕು.

i) ಮೃತನ ಒಟ್ಟು ಆಸ್ತಿಯು ಎರಡು ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಬಾರದು.

ii) ರಿಯಾಯತಿಯು ಕೇವಲ ವಕ್ಫುತನದ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಅನ್ವಯಿಸುವದಲ್ಲದೆ, ಒಕ್ಕಲುತನದ ಆಸ್ತಿಗಳಮೇಲೆ ಸರಾಸರಿ ಬೀಳುವ ಕರದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೨೫ ರಷ್ಟು ಕಳೆಯಲಾಗುವದು.

೩. ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಮರಣಗಳು

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯ ಒಟ್ಟು ಆಸ್ತಿಗಳು, ಕೆಲವು ನಿಯಮಕೈಗಳವಟ್ಟು, ಮೇಲಿಂದಮೇಲೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತಿರುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆಸ್ತಿಯು ಕೈಗಳಿಂದ ಕೈಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರವಾಗುತ್ತಲೇ ಹೋಗುವದು. ಆಸ್ತಿಯು ಮರಣಾನಂತರ ಹಸ್ತಾಂತರವಾದಾಗೊಮ್ಮೆ ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವದು. ಒಂದೇ ಆಸ್ತಿಯು ಕೆಲವು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅನೇಕಸಲ ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಐದುವರುಷಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ಹಸ್ತಾಂತರವಾದಾಗ ಕಾಯದೆಯು ಸ್ವಲ್ಪ ರಿಯಾಯತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ, ಒಬ್ಬನ ತರುವಾಯ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ಮಡಿದರೆ, ಆಸ್ತಿ ಕರ ಕಾಯದೆ, ೩೫ನೇ ಕಲಮಿನನ್ವಯ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ರಿಯಾಯತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕಾಗುವದು.

೧) ಮೊದಲನೆಯ ಮರಣವು ಸಂಭವಿಸಿದ ಮೂರು ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿಯೇ ಇನ್ನೊಂದು ಮರಣವು ಸಂಭವಿಸಿದರೆ.... ಕರವಿಲ್ಲ.

೨) ಮೊದಲನೆಯ ಮರಣವು ಸಂಭವಿಸಿದ ಒಂದು ವರುಷದೊಳಗಾಗಿಯೇ ಇನ್ನೊಂದು ಮರಣವು ಸಂಭವಿಸಿದರೆ.... ಶೇಕಡ ೫೦ರಷ್ಟು ರಿಯಾಯತಿ.

೩) ಮೊದಲನೆಯ ಮರಣವು ಸಂಭವಿಸಿದ ಒಂದು ವರುಷದ ನಂತರ ಅದರ ಎರಡು ವರುಷಗಳ ಒಳಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮರಣವು ಸಂಭವಿಸಿದರೆ.... ಶೇಕಡ ೪೦ರಷ್ಟು ರಿಯಾಯತಿ.

೪) ಮೊದಲನೆಯ ಮರಣವು ಸಂಭವಿಸಿದ ಎರಡು ವರುಷಗಳ ನಂತರ ಅದರ ಮೂರು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮರಣವು ಸಂಭವಿಸಿದರೆ.... ಶೇಕಡಾ ೩೦ರಷ್ಟು

೫) ಮೊದಲನೆಯ ಮರಣವು ಸಂಭವಿಸಿದ ಮೂರು ವರುಷಗಳ ನಂತರ ಅದರ ನಾಲ್ಕು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮರಣವು ಸಂಭವಿಸಿದರೆ.... ಶೇಕಡಾ ೨೦ರಷ್ಟು.

೬) ಮೊದಲನೆಯ ಮರಣವು ಸಂಭವಿಸಿದ ನಾಲ್ಕು ವರುಷಗಳ ನಂತರ ಅದರ ಐದು ವರುಷಗಳ ಒಳಗಾಗಿಯೇ ಇನ್ನೊಂದು ಮರಣವು ಸಂಭವಿಸಿದರೆ ಶೇಕಡ ೧೦ರಷ್ಟು ರಿಯಾಯತಿ.

ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ 'ಅ' ಎಂಬವನು ೧,೨೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮರಣ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ವಾರಸಾಧಾರನಾದ 'ಬ' ನು ಆಸ್ತಿ ಕರವನ್ನು ಆ ಆಸ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟು, 'ಅ' ನು ತೀರಿಕೊಂಡ ಒಂದು ವರ್ಷಗಳೊಳಗಾಗಿಯೇ ಮರಣ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. 'ಬ' ನ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಆಕರಿಸಬಹುದಾದ ಕರದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೫೦ ರಷ್ಟು ಕಡಿತ ಮಾಡಲಾಗುವದು.

ಈ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಮರಣಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳು ಗಮನಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು.

ಪ್ರಕರಣ ೬

೧) ಆಸ್ತಿಯ ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟೋಣ

ವೃತ್ತನು ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಯಾವದೇ ಬೆಲೆಗೆ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಂಡಿರಲಿ, ಆ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಆಸ್ತಿಕರ ಕಾನೂನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡದೆ, ವೃತ್ತನ ಮರಣದ ದಿನದಂದು ವೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಿರುವ ಬೆಲೆಯನ್ನೇ ಗಣಿಸುವದು. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ, ವೃತ್ತನು ೧೮ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮಠನರಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ವೃತ್ತನ ಮರಣದಂದು ಆ ಮಠನರಿ ಸಾಮಾನುಗಳ ಬೆಲೆಯು ೧೨,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿದ್ದರೆ ಆ ಆಸ್ತಿಯ ಬೆಲೆಯು ೧೨ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದೇ ಗ್ರಹಿಸಲಾಗುವದು.

ವೃತ್ತನ ಮರಣದಂದು ವೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಿರುವ ಬೆಲೆಯನ್ನೇ ಆಸ್ತಿಯ ಬೆಲೆಯನ್ನಾಗಿ ಹಿಡಿಯಲಾಗುವದು. ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿದ ಆಸ್ತಿಗಳ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ಇದೇ ತತ್ವದಮೇಲೆ, ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟಲಾಗುವದು.

೧) ನಗದು ಹಣ— ನೋಟುಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ.

(ಅ) ಭಾರತೀಯ ಹಣ - ಹಣದ ಮುಖಬೆಲೆಯು ಆಸ್ತಿಯ ಬೆಲೆಯಾಗುವದು.

(ಬ) ಪರದೇಶದ ಹಣ (Foreign Currency)
ವೃತ್ತನ ದಿನದಂದು, ಪರದೇಶೀ ಹಣಕ್ಕೆ ಭಾರತದ ವಿಸಮದ ಹಣ.

(ಕ) ಹುಂಡಿಗಳು— ವೃತ್ತನ ದಿನದಂದು ಮುಖ್ಯ ಬೆಲೆ.

೨) ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟ ಹಣ :- ಬ್ಯಾಂಕ ರಿಕನ್ಸಿಲೇಶನ್ ಸ್ಟೇಟಮೆಂಟಿನನ್ವಯ (Bank Reconciliation Statement) ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಹಣದ ಬೆಲೆ (ಮೃತನ ದಿನದಂದು)

೩) ಇನ್ಸೂರನ್ಸ್ ಹಣ :- ಮೃತನು ಇನ್ಸೂರನ್ಸ್ ಇಳಿಸಿದ್ದರೆ, ಮೃತನಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಇನ್ಸೂರನ್ಸಿನ ಒಟ್ಟುಹಣ. (ಬೋನಸ್ ಸಹಿತವಾಗಿ)

೪) ಭಾಗೀದಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ (Partnership) ಯ ಹಿಸೆ-ಮೃತನು ಭಾಗೀದಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲುಗಾರನಾಗಿದ್ದರೆ, ಭಾಗೀದಾರಿಕೆಯ ಅಂದಾಜ ಪತ್ರ ಹಾಗೂ ಭಾಗೀದಾರಿಕೆಯ ಕಾಗದ ಪತ್ರದ ಮೂಲಕ, ಭಾಗೀದಾರನ ಹಿಸೆಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲಾಗುವದು.

೫) ಮೃತನಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಸಾಲಗಳು :- ಮೃತನಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಒಟ್ಟು ಸಾಲದ ಬೆಲೆ- ಸಾಲಗಳು ಮುಳಗುವ ಸಂಭವವಿದ್ದರೆ (Bad Debts) ಅವುಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟು ಸಾಲದ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆಯಗುವದು.

೬) ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಶೇರುಗಳು :-

(ಅ) ಸ್ವಾಕ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜದಲ್ಲಿಯ ಶೇರುಗಳು :-

ಮೃತನು ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಕಂಪನಿಯ ಶೇರುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಆ ಶೇರುಗಳು ಸ್ವಾಕ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ (Stock Exchange) ದಿಂದ ಮಾರಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಮೃತನ ಮರಣದ ದಿನದಂದು ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಶೇರುಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಗಣಿಸಲಾಗುವದು. ಆ ದಿನ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬೆಲೆಗಳು ನಮೂದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಎರಡೂ ಬೆಲೆಗಳ ಅಂತರದ ಒಂದು

ನಾಲ್ಕಾಂಶ ಭಾಗವನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ, ಶೇರುಗಳ ಒಟ್ಟು ಬೆಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯಲಾಗುವದು.

ಉದಾಹರಣೆ:- ವೃತನು ಒಂದು ಕಂಪನಿಯ ಶೇಕಡಾ ೭೫ ಡಿವಿಡೆಂಡ್ ಶೇರುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ಮರಣದಂದು ಎಕ್ಸಚೇಂಜ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ೧೨೪೬ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮತ್ತು ೧೨೩೮ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಈ ಮಧ್ಯೆ ಆ ಶೇರಿನ ಬೆಲೆಯಿದ್ದರೆ.

ಶೇರಿನ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆ ೧೨೩೮—೦—೦

ಕಡಿಮೆ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿಯ

ಅಂತರದ ಒಂದು ನಾಲ್ಕಾಂಶ ಭಾಗ

(೧೨೪೬-೧೨೩೮ = ೮ ÷ ೪ = ೨) ೨—೦—೦

೧೨೪೦—೦—೦

ಒಂದು ವೇಳೆ, ವೃತನ ಮರಣದಂದು ಎಕ್ಸಚೇಂಜ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಭಾನುವಾರ ಅಥವಾ ರಜಾದಿನವಿದ್ದ ಮೂಲಕ ಬೆಲೆಗಳು ದೊರೆಯದಿದ್ದರೆ, ಅದರ ಮರುದಿನದ ಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಲಾಗುವದು.

ಬ) ಸ್ವಾಕ ಎಕ್ಸಚೇಂಜದಲ್ಲಿರದ ಶೇರುಗಳು :-

ವೃತನ ದಿನದಂದು ಶೇರಿನ ಬೆಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಂಪನಿಯ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಅಧಿಕೃತ ಎಜಂಟಿನಿಂದ ಪಡೆದ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲಾಗುವದು.

೭) ಚೆಕ್ ಪುಟ್ಟ ಅಸ್ತಿಗಳು :-

ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಚೆಕ್ ಪುಟ್ಟ ಅಸ್ತಿಗಳು. ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಸಾಮಾನುಗಳು ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಗ್ರಹೋಪಯೋಗಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪೇಟೆಯ ಧಾರಣೆಯ ಮೇಲೆಯೇ ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟಲಾಗುವದು.

೮) ಮೃತನ ಅಸ್ಥೆಯ ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟೋಣ :-

ಮೃತನ ಅಸ್ಥೆ ಇದ್ದರೆ, ಅದೂ ಕೂಡ ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವ ದೆಂದು ಮೊದಲೇ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ 'ಅ' ಎಂಬವನು ತನ್ನ ಮೃತ್ಯುಪತ್ರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಅಸ್ತಿಯನ್ನು 'ಬ' ನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು 'ಬ' ನ ಮರಣದ ನಂತರ, ಆ ಅಸ್ತಿಯು 'ಕ'ನಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ವಿವರಿಸಿದ್ದರೆ, 'ಅ'ನು ತೀರಿಕೊಂಡನಂತರ

i) 'ಬ' ನಿಗೆ ಅಸ್ತಿಯಿದೆ.

ii) 'ಕ' ನಿಗೆ ಅಸ್ತಿಯಿಲ್ಲ ('ಬ' ನ ಜೀವಮಾನದವರೆಗೆ) ಅಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಇಂತಹ ಅಸ್ಥೆಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅದನ್ನು ಕರಕ್ಕೆ ಗುರಿ ಮಾಡಲಾಗುವದು. ಯಾವ ಅಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮೃತನ ಅಸ್ಥೆ ಇದೆಯೋ, ಆ ಅಸ್ತಿಯ ಪೇಟೆಯ ಬೆಲೆಯು, ಮೃತನ ಅಸ್ಥೆಯ ಬೆಲೆಯಾಗುವದು. ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದ ಉದಾಹರಣೆಯಲ್ಲಿ 'ಅ' ನಿಂದ ' ಬ ' ನಿಗೆ ಬಂದ ಅಸ್ತಿಯ ಬೆಲೆ 'ಕ' ನು ಮರಣ ಹೊಂದಿದ ದಿನದಂದು ೭೫,೦೦೦ ರೂ. ಗಳಿಸಿದ್ದರೆ, 'ಕ' ಅಸ್ಥೆಯ ಬೆಲೆ ೭೫,೦೦೦ ರೂ. ಗ್ರಹಿಸಲಾಗುವದು.

ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಅಂಶವನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೃತನ ಮರಣದನಂತರ ಅವನ ವಾರಸಾದಾರನು ಅವನ ಅಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ಕರವನ್ನು,

i) ಮೃತನ ನಂತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗುವ ಉಳಿದ ಅಸ್ತಿಕರಗ ಳೊಂದಿಗೆ ಈ ಅಸ್ಥೆಯ ಮೇಲಿರುವ ಕರವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು.

ii) ಅಥವಾ ಮೃತನ ಮರಣಾನಂತರ ಉಳಿದ ಅಸ್ತಿಗಳ ಮೇಲಿಷ್ಟೇ ಕರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಆ ಅಸ್ಥೆಯು ಅಸ್ತಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಹೊಂದುವವರೆಗೂ ತಡೆದು, ಪರಿವರ್ತನೆ ಹೊಂದಿದಂದು ಕರವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು.

ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ, 'ಅ'ನ ೫೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲೆ 'ಬ'ನ ಅಸ್ಥಿ ಇದೆ. ಅಂದರೆ 'ಅ'ನು ಮರಣ ಹೊಂದಿದ ನಂತರ ಆ ಆಸ್ತಿಯು 'ಬ'ನಿಗೆ ಸಲ್ಲುವದು. ಆದರೆ 'ಅ'ನು ಮರಣ ಹೊಂದುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ 'ಬ'ನು ಮರಣ ಹೊಂದಿದರೆ, 'ಬ'ನ ಈ ಇಸ್ಥೆಯಮೇಲೆ, 'ಬ' ನ ವಾರಸಾದಾರರು

i) 'ಬ'ನ್ನು ಮರಣ ಹೊಂದಿದಂದು ಕರವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು.

ii) ಅಥವಾ 'ಬ' ನ ಅಸ್ಥಿಯು ಆಸ್ತಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಹೊಂದುವವರೆಗೆ ತಡೆದು, ಪರಿವರ್ತನೆ ಹೊಂದಿದನಂತರ 'ಬ' ನ ಅಸ್ಥಿಯು ಕರವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಅಂದರೆ 'ಅ' ನು ಮರಣ ಹೊಂದಿದ ನಂತರ 'ಬ' ಅಸ್ಥಿಯು, ಆಸ್ತಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಹೊಂದು ವದು.

ಆದರೆ 'ಬ' ನ ವಾರಸಾದಾರರು ಎರಡನೆಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಕರಿಸಿದರೆ ಅಂದರೆ 'ಬ' ನ ಅಸ್ಥಿಯ ಮೇಲಿನ ಕರವನ್ನು, ಆಸ್ತಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಹೊಂದಿದ ನಂತರ ಕರ ಕೊಡುವದನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದರೆ- ಅಸ್ಥಿಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು 'ಅ' ನ ಮರಣದಂದು, ವೇಟೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಗೃಹಿಸಲಾಗುವದೇ ಹೊರತು 'ಬ' ನ ಮರಣದ ಮುಂದೆ ಇದ್ದ ವೇಟೆಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಲು ಮೇಲಿನ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನೇ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳೋಣ. 'ಬ' ನಿಗೆ,

ಅಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿ	೧,೦೦,೦೦೦
ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿ	೨,೦೦,೦೦೦
'ಅ' ನ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಅಸ್ಥಿ	೫೦,೦೦೦

೩,೫೦,೦೦೦

ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು ೩,೫೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆಸ್ತಿ ಇದೆ. 'ಬ'ನ ಮರಣನ ನಂತರ, ಅವನ ವಾರಸದಾರರು ಆಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒಟ್ಟು ಗೂಡಿಸಿ ಒಟ್ಟು ೩,೫೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಮೇಲೆ ಕರವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಅಥವಾ 'ಬ'ನ ಮರಣದನಂತರ ಕೇವಲ ೩,೦೦೦,೦೦ ರೂ. ಕರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು 'ಅ'ನು ಮರಣ ಹೊಂದುವ ವರೆಗೆ ತಡೆದು, 'ಅ'ನು ಮರಣ ಹೊಂದಿದ ನಂತರ (ಅಂದರೆ ಆಸ್ಥೆಯು ಆಸ್ತಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಹೊಂದುವ ವರೆಗೆ) ಆ ಆಸ್ಥೆಯಮೇಲೆ ಕರವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ 'ಅ'ನು ಮರಣ ಹೊಂದಿದ ದಿನದಂದು ' ಬ ' ನ ಆಸ್ಥೆ ಇದ್ದ ಆಸ್ತಿಯ ಬೆಲೆಯು ರೂ. ೫೦,೦೦೦ ದಿಂದ ರೂ. ೮೦,೦೦೦ ವರೆಗೆ ಏರಿದ್ದರೆ, 'ಬ' ನ ವಾರಸವಾರರು ೮೦,೦೦೦ ರೂ. ಮೇಲೆ ಕರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುವದು.

೨. ಹಿಂದೂ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದ ಆಸ್ತಿ—

ಆಸ್ತಿಕರವು ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮದವರಿಗೂ, ಘಟನೆಯಂತೆ ಸಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅನ್ವಯಿಸುವದಾದರೂ, ಪರಂಪರಾಗತ ಕಾನೂನನ್ನನುಸರಿಸಿ ಹಿಂದೂ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದ ಬಗೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಆಸ್ತಿಕರವು ಮೃತನ ಒಟ್ಟು ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದೇ ವಿನಹ ಮೃತನ ತರುವಾಯ ಆತನ ವಾರಸದಾರರು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಆಸ್ತಿಯನ್ನಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ನಮೂದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದು ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದ ಒಟ್ಟು ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕರಕ್ಕೆ ಗುರಿಮಾಡದೆ, ಮೃತನ ಪಾಲಿಗೆ ಬರಬಹುದಾದ ಪಾಲಿನಮೇಲೆ ಕರವನ್ನು ಹಾಕಲಾಗುವದು. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ, ಅ, ಬ, ಕ, ಮತ್ತು ಡ ಎಂಬ ಬಂಧುಗಳು ಅವಿಭಕ್ತ ಹಿಂದೂ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕುಟುಂಬದ ಒಟ್ಟು ಆಸ್ತಿಯು

ಳ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿವೆ. 'ಕ' ನು ಮೃತಪಟ್ಟರೆ 'ಕ'ನ ಪಾಲಿಗೆ ಬರಬಹುದಾದ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆಸ್ತಿಯಮೇಲೆ ಕರವನ್ನು ಹಾಕಲಾಗುವದು.

ಹಿಂದೂ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬವು ಮಿಶ್ರಕ್ಷರಾ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅಥವಾ ಮರುಮಕ್ಕಟಾಯಮ್ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅಥವಾ ಅಳಿಯಸಂತಾನ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ 'ಕುಟುಂಬ' ಅಥವಾ 'ತನರು' ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯನು ತೀರಿಕೊಂಡರೆ, ಅಂದು ಕುಟುಂಬವು ವಿಭಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತೆಂದು ಗ್ರಹಿಸಿ ಮೃತನ ಪಾಲನ್ನು ಬೆಲೆಕಟ್ಟಲಾಗುವದು. ಆ ಪಾಲಿನ ಮೇಲೆ ಆಸ್ತಿ ಕರವನ್ನು ವಸೂಲಮಾಡಲಾಗುವದು. ಹಿಂದು ಏಕತ್ರ ಕುಟುಂಬದ ಅಕರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ, ಮೊದಲಿಗೆ ಕುಟುಂಬದ ಎಲ್ಲ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಂತೆ ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟಿ, ಮೃತನ ವಾಲಿನಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಕರವನ್ನು ಹೇರಲಾಗುವದು.

ಪ್ರಕರಣ ೭

೧. ಆಸ್ತಿ ಕರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು

ಆಸ್ತಿ ಕರದ ಆಡಳಿತೆಯನ್ನು ಉತ್ಪನ್ನ ಕರದ ಶಾಖೆಯವರಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಆಸ್ತಿ ಕರ ಕಾನೂನಿನ ಕಲಮು ೪ರಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿ ಕರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಈ ಕೆಳಗಿನವರು ಆಸ್ತಿ ಕರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗುವರು.

i) ಕೇಂದ್ರ ಕಂದಾಯ ಸಮಿತಿ ಅಥವಾ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೆವಿನ್ಯೂ.

ii) ಆಸ್ತಿ ಕರದ ಕಂಟ್ರೋಲರು (ಅಥವಾ ನಿಯಂತ್ರಕರು)

iii) ಬೆಲೆಕಟ್ಟುವವರು (Valuers).

ಎಲ್ಲ ಆಸ್ತಿ ಕರದ ಕಂಟ್ರೋಲರು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೆವಿನ್ಯೂದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿದ್ದು, ಬೋರ್ಡ್ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಬದ್ಧವಾಗಿದ್ದು ಕಂಟ್ರೋಲ್ಡ್ ಕಂಪನಿಗಳ ಬಗೆಗೂ, ತೀವ್ರ ಮರಣಗಳ ಬಗೆಗೂ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಅನೇಕ ಕಲಮುಗಳನ್ವಯ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಬೋರ್ಡ್ ತಯಾರಿಸುವದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾವು ಇಚ್ಛಿಸಿದಷ್ಟು ನಿಯಂತ್ರಣಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಲ್ಲದೆ, ಈ ಕಂಟ್ರೋಲರು ಬೋರ್ಡ್‌ನ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ವಯ ಆಯಾ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವರು. ಈ ಕಾಯಿದೆಯು ಪಾಸಾದೆ ೧೨ ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು 'ಬೆಲೆಕಟ್ಟುವವರನ್ನು' (Valuers), ನಿಯಮಿಸುವದಲ್ಲದೆ, ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅರ್ಹತೆ ಪಡೆದ ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟುವವರನ್ನು ನಿಯಮಿಸುವದು.

ಆಸ್ತಿ ಕರದ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಅದರ ಕ್ಷೇತ್ರ—

ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗ	ಆಸ್ತಿ ಕರದ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗ		ಅಧಿಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರ
ಕಮಿಷನರ ಆಫ್ ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್	ಕಂಟ್ರೋಲರ	೧೦ ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸ್ತಿ	‘ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಮಿಷನರ’ ಎಂದು ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅವರ ಅಧಿಕಾರವು ಅನ್ವಯಿಸುವದೋ, ಆ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರ.
ಇನ್‌ಸೆಕ್ಷೆಂಗೆ ಆಸಿಪ್ಪಂಟಿ ಕಮಿಷನರ ಆಫ್ ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್	ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಂಟ್ರೋಲರ	೫ ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಹಾಗೂ ೧೦ ಲಕ್ಷದ ಒಳಗಿನ ಆಸ್ತಿಗಳು	‘ಇನ್‌ಸೆಕ್ಷೆಂಗೆ ಆಸಿಪ್ಪಂಟಿ ಕಮಿಷನರ ಆಫ್ ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್’ ಎಂದು ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅವರ ಅಧಿಕಾರವು ಅನ್ವಯಿಸುವದೋ, ಆ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರ.

ಇನ್‌ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್
ಆಫೀಸರ ಕ್ಲಾಸ ೧

ಅಸಿಸ್ಟಂಟ್
ಕಂಟ್ರೋಲರ

೫ ಲಕ್ಷ ರೈತಲೂ
ಒಳಗಿನ ಆಸ್ತಿ

‘ಇನ್‌ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಆಫೀಸರ’ ಎಂದು
ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅವರ ಅಧಿಕಾರವು
ಅನ್ವಯಿಸುವದೋ, ಆ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರ-
ಒಂದು ವೇಳೆ ನೃತ್ಯನು ‘ಇನ್‌ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್
ಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಆಫೀಸರ ಕ್ಲಾಸ ೨’ ಇವರ
ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿದ್ದು, ಆಸ್ತಿಯು ೧|| ಲಕ್ಷ
ವನ್ನು ಮೀರಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆ ಇನ್‌ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್
ಆಫೀಸರ ಕ್ಲಾಸ ೨ ಇವರಿಂದ ಇನಕಂ
ಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಆಫೀಸರ ಕ್ಲಾಸ ೧ ಇವರಿಗೆ
ಕರಾಕಣಿಯ ಅಧಿಕಾರವು ಹಸ್ತಾಂತರ
ಹೊಂದುವದು.

ಇನ್‌ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್
ಆಫೀಸರ ಕ್ಲಾಸ ೨

ಅಸಿಸ್ಟಂಟ್
ಕಂಟ್ರೋಲರ

೧|| ಲಕ್ಷ ರೈತಲೂ
ಒಳಗಿನ ಆಸ್ತಿ

‘ಇನ್‌ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಆಫೀಸರ’ ಎಂದು
ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅವರ ಅಧಿಕಾರವು
ಅನ್ವಯಿಸುವದೋ, ಆ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರ-

ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೆವೆನ್ಯೂ

ಕಂಟ್ರೋಲರ್ ಆಫ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಡ್ಯೂಟಿ.

ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಂಟ್ರೋಲರ್ ಆಫ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಡ್ಯೂಟಿ.

ಅಸಿಸ್ಟಂಟ್ ಕಂಟ್ರೋಲರ್ ಆಫ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಡ್ಯೂಟಿ.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆಸ್ತಿಕರದ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗವಿದೆ. ಡಿಶಂಬರ್ ೧೯೫೩, ನಾಲ್ಕನೆಯ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಹೊರಡಿಸಿದ ಪರಿಪತ್ರದಲ್ಲಿ, ಇನಂಟ್ರಾಕ್ಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗವನ್ನೇ ಆಸ್ತಿಕರದ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗವನ್ನಾಗಿ ನಿಯಮಿಸಿದೆ. ಅದನ್ನು ಈ ಹಿಂದಿನ ಪುಟದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ವಿವರಿಸಬಹುದು.

೨) ಕರಾಕರಣೆಯ ಸದ್ಭಿತಿ

ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವ ಪ್ರತಿಯೋರ್ವನು ಅಂದರೆ ಮೃತನ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಆತನ ತರುವಾಯ ಉಪಭೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವನು, ಮೃತನು ಮರಣಹೊಂದಿದ ಆರು ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿಯೇ ಕಂಟ್ರೋಲರ್‌ನಿಗೆ, ಮೃತನ ಎಲ್ಲ ಆಸ್ತಿಯ ವಿವರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಲೆಕ್ಕಪತ್ರವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕು.

ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಮೃತನ ಕೆಲವೊಂದು ಆಸ್ತಿಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಅಸಮರ್ಥನಾದಾಗ- ತನ್ನ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರದಲ್ಲಿ, ಆ ಆಸ್ತಿಯ ವಿವರವನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲರ್‌ನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸ

ಬೇಕು. ಯಾವ ಮೃತನ ಆಸ್ತಿಗೆ ಒಬ್ಬರಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚುಜನರು ಭಾಗಿಗಳಿದ್ದರೆ ಮೃತನ ತರುವಾಯ ಪ್ರತಿಯೋರ್ವನೂ ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗುವನು.

ಕರದ ಗಣನೆಯ ಪ್ರಾರಂಭವು, ಕಲಮು ೫೩ ಅಥವಾ ೫೭ ರಂತೆ; ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗುವ ಜನರು (Accountable persons) ಕಂಟ್ರೋಲರನಿಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದನಂತರ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವದು.

ಕಲಮು ೫೩ ಅಥವಾ ೫೭ ರಂತೆ, ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವವರು ಒಂದು ವೇಳೆ ಮೃತನ ಆಸ್ತಿಯ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರವನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲರನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸದಿದ್ದರೆ, ಕಲಮ ೬೧ ಉಪಕಲಮು (೨) ರನ್ವಯ ಕಂಟ್ರೋಲರನು ತಾನೇ ಆಸ್ತಿಯ ಯಾದಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಕರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಆ ಕರವನ್ನು ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗುವವರಿಂದ ವಸೂಲ ಮಾಡಬಹುದು.

ಮೃತನು ಮರಣಹೊಂದಿ ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷಗಳು ಸಂದಿದ ನಂತರ, ಮೃತನ ಆಸ್ತಿಯಮೇಲೆ ಕರಾಕರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ 'ಅ' ಎಂಬುವವನು ೧, ಜನೇವರಿ, ೧೯೫೪ ರಂದು ತೀರಿಕೊಂಡನು. ಅವನ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯ ಆಸ್ತಿ ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿತ್ತಾದರೂ, ಅದು ಕರವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ೩೧ ಡಿಸೆಂಬರ, ೧೯೬೫ ರವರೆಗೆ ಆ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಕರಕ್ಕೆ ಗುರಿಮಾಡಬಹುದು.

೩) ಕರವನ್ನು ತುಂಬುವ ಪದ್ಧತಿ

ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೆವೆನ್ಯೂ, ಕರವನ್ನು ತುಂಬುವ ಪದ್ಧತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಸೂಚಿಸಿದೆ.

i) ಶಿಡ್ಡೂಲ ಬ್ಯಾಂಕದಮೇಲೆ ಚೆಕ್‌ನ್ನು ಬರೆದು, ಕಂಟ್ರೋಲರನ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ, ಕರದ ಹಣವನ್ನು ತುಂಬಬಹುದು.

ii) ಶಿಡ್ಡೂಲ ಬ್ಯಾಂಕದ ಡ್ರಾಫ್ಟ್‌ನ್ನು, ಕಂಟ್ರೋಲರನ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬಬಹುದು.

iii) ಕರದ ಹಣವನ್ನು, ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಯಾವದೇ ಸರಕಾರಿ ಟ್ರೇಝರಿ, ಸಬ್ ಟ್ರೇಝರಿ, ಅಥವಾ ರಿಫಾರ್ಮ್ ಬ್ಯಾಂಕ ಅಫ್ ಇಂಡಿಯಾದ ಯಾವದೇ 'ಶಾಖೆ' ಅಥವಾ ಇಂಪಿರಿಯಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ ಅಫ್ ಇಂಡಿಯಾದ ಯಾವದೇ ಶಾಖೆ ಅಥವಾ ಎಜೆನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಬಹುದು.

iv) ಶಿಡ್ಡೂಲ ಬ್ಯಾಂಕದ ಚೆಕ್‌ನಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವವರು, ರಿಫಾರ್ಮ್ ಬ್ಯಾಂಕ ಅಫ್ ಇಂಡಿಯಾದ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಚೆಕ್‌ನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕು.

v) ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಚೆಕ್‌ನಿಂದ ಹಣಕೊಟ್ಟರೆ, ಚೆಕ್‌ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಚಲಾವಣೆಯಾಗಿ, ಹಣವು ಜಮಾ ಆಗುವವರೆಗೆ ಕರವನ್ನು ತುಂಬಿಲ್ಲವೆಂದೇ ಭಾವಿಸಲಾಗುವದು.

೪) ಅಸ್ತಿಕರ ಕಾಯದೆಯನ್ವಯ ದಂಡಗಳು-

(Penalties)

ಅ) ಕಲಮು ೫೩ ರನ್ವಯ ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವವನು (Accountable Person) ವೃತ್ತನು ಗತಿಸಿದ ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಕಂಟ್ರೋಲರನು ನಮೂದಿಸಿದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಯೋಗ್ಯ ಕಾರಣಗಳಿಲ್ಲದೆ, ಕಂಟ್ರೋಲರನಿಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸದಿದ್ದರೆ, ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ದಂಡಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಕೊಡ

ದೇ ಇರುವ ಆಸ್ತಿಕರದ ಎರಡುಪಟ್ಟು ಹಣದ ದಂಡಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗುವನು.

ಬ) ಕಲಮು ೫೫ ರನ್ವಯ ಕರಪಾತ್ರವಾಗುವವನು ಮೃತನು ಗತಿಸಿದ ಆರು ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ, ಕಂಟ್ರೋಲರನು ಇಚ್ಛಿಸಿದ ಆಸ್ತಿಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಕಾರಣಗಳಿಲ್ಲದೆ ಒಪ್ಪಿಸದಿದ್ದರೆ, ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ದಂಡಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಕೊಡದೆ ಇರುವ ಆಸ್ತಿಕರದ ಎರಡರಷ್ಟು ರಕಮಿನ ದಂಡಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗುವನು.

ಕರಪಾತ್ರನಾಗುವವನು “ಯೋಗ್ಯ ಕ ರಣಗಳನ್ನು” ಸಾದರ ಪಡಿಸಿದರೆ ಮೇಲಿನ ದಂಡಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗುವನು. ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರೋಲರನು ದಂಡದ ಹಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಕ) ಕರಪಾತ್ರವಾಗುವವನು ತಾನು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತಾನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾದ ಕರವನ್ನು ತುಂಬದಿದ್ದರೆ, ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ದಂಡಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಆಸ್ತಿಕರದ ಎರಡರಷ್ಟು ಹಣದ ದಂಡಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗುವನು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರೋಲರನು ದಂಡದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಬಹುದು.

ಡ) ಕಲಮು ೭೨ ರನ್ವಯ, ಎಲ್ಲ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳು, ಸರ್ವೆ ಫಿಕೇಟುಗಳು, ಆಫ್‌ಡಿವಿಟ್ಸ್ (Affidvits) ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಫಾರ್ಮುಗಳು ಹಾಗೂ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳು, ಕೇಂದ್ರ ಕಂದಾಯ ಸಮಿತಿ ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರಬೇಕಲ್ಲದೆ, ಅದು ಇಚ್ಛಿಸಿದರೆ ಎರಡು ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು (Duplicates) ಕಂಟ್ರೋಲರನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಇಂತಹ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದ ಸಂಗತಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ

ತಪ್ಪಿದಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ದಂಡ ಅಥವಾ ಕೊಡದೇ ಇರುವ ಅಸ್ತಿ ಕರದ ಎರಡುಪಟ್ಟು ಮೊಬಲಗಿನ ದಂಡಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗುವನು.

ಜ) ಸರ್ವಿಷ್ಫಿಕೇಟುಗಳು

ಎಲ್ಲ ಅಸ್ಥಿರ ಅಸ್ತಿಯಮೇಲೆ ಸರಕಾರದ ಹಕ್ಕು ಮೊಟ್ಟೆ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿದ್ದು, ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಆ ಅಸ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕರವು ಅನ್ವಯಿಸುವದು. ಆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವವರೆಗೆ, ಸ್ಥಿರ ಅಸ್ತಿಯ 'ವರ್ಗಾಯಿಸೋಣ'ವು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಲಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕರ ಕೊಡದೆ ಇದ್ದ ಅಸ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡವನು, ಅಸ್ತಿಯ ಕ್ರಮ ಬದ್ಧ ಉಪಭೋಗಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗಲಾರನು. ಅಸ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಕರವನ್ನು ತುಂಬಿದೆಯೋ ಹೇಗೋ ಅಥವಾ ತುಂಬುವದಿದೆಯೋ ಹೇಗೆ ಅಥವಾ ಕರದಿಂದ ಮುಕ್ತಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆಯೋ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ, ಕಂಟ್ರೋಲರನು ಸರ್ವಿಷ್ಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವನು. ಇಂತಹ ಸರ್ವಿಷ್ಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವದಕ್ಕಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಿದ ಫಾರ್ಮ್‌ಗಳಲ್ಲಿ, ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುವದು.

ಃ) ಅಪೀಲರುಗಳು

ಕಂಟ್ರೋಲರನು ಮಾಡಿದ ಆಕರಣೆಯ ಮೇಲೆ ಕರಪಾತ್ರವಾಗುವವನು ಕಂದಾಯ ಸಮಿತಿ ಹಾಗೆಯೇಕೋರ್ಟಿಗೂ ಮತ್ತು ವರಿಸ್ತು ನ್ಯಾಯಾಲಯ (ಸುಪ್ರೀಮ ಕೋರ್ಟಿಗೂ) ಅಪೀಲನ್ನು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳಬಗ್ಗೆ ಅಪೀಲನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು

೧) ಕಂಟ್ರೋಲರನು ಅಸ್ತಿಯ ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ

೨) ಕಂಟ್ರೋಲರನು ಹೊರಡಿಸಿದ ಯಾವದೇ ಆಜ್ಞೆಯ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ.

೩) ಕಂಟ್ರೋಲರನು ಹೇರಿದ ದಂಡದ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ

೪) ಕರಪಾತ್ರತೆಯ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಇಂತಹ ಕರಾಕರಣೆಯ ವಿಷಯಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟ ಯಾವದೇ ಆಜ್ಞೆಯ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕರಪಾತ್ರನಾಗುವವನು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಅಪೀಲನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಸ್ತಿಯ ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟುವದರಲ್ಲಿದ್ದ ದೋಷಗಳ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಅಪೀಲುಗಳನ್ನು ಹೊರ್ತುಪಡಿಸಿ ಉಳಿದ ಅಪೀಲುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬೋರ್ಡು ಕೊನೆಯ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ನೀಡಬಹುದು. ಬೆಲೆಕಟ್ಟಿದ ಬಗೆಗೆ ಬೋರ್ಡಿನ ಆಜ್ಞೆಯಿಂದ ಕರಪಾತ್ರನಾಗುವವನು ಸಮಾಧಾನ ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಕರಪಾತ್ರವಾಗುವವರ ಬಿನ್ನಹದ ಮೇರೆಗೆ ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟುವ ಸಮಿತಿಗೆ, ಅಥವಾ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ಮಂಡಳಕ್ಕೆ ಆ ಅಪೀಲನ್ನು ಬೋರ್ಡು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬಹುದು. ಈ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬೋರ್ಡಿನ ಸರವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟುವವನೂ, ಅರ್ಜಿದಾರನ ಪಕ್ಕವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಬೆಲೆಕಟ್ಟುವವನೂ ಇರುವರು. ಬೆಲೆಕಟ್ಟುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಈ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದಿದ್ದರೆ ಸಮಿತಿಯ ಇಬ್ಬರೂ ಸದಸ್ಯರು ನಾಮ ಕರಣ ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ಹೀಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದ ಮೂರನೆಯ ಬೆಲೆಕಟ್ಟುವವನಿಗೆ ಈ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಲಾಗುವದು. ಅವನ ನಿರ್ಣಯವೇ ಕೊನೆಯದು.

ಕಾಯಿದೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಪೀಲುಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಹಾಯ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹಾಯ ಕೋರ್ಟಿನ ನಿರ್ಣಯದಿಂದ ಕರಪಾತ್ರನಾಗುವವನು ಸಮಾಧಾನಹೊಂದಿದ್ದರೆ ವರಿಸ್ತು ನ್ಯಾಯಾಲಯ (ಸುಪ್ರೀಮ ಕೋರ್ಟಿಗೆ) ಅಪೀಲನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸುಪ್ರೀಮ ಕೋರ್ಟಿನ ನಿರ್ಣಯವೇ ಕೊನೆಯದು.

ಕರಾಕರಣೆಯ ದರಗಳು

ಭಾಗ ೧

ಮಿತಕ್ಷರಾ, ಮುರುಮುಕೊಟ್ಟಾಯಮ್ ಮತ್ತು ಅಳಿಯಸಂತಾನ
ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುವ ಹಿಂದೂ ಅವಿಭಕ್ತ
ಕುಟುಂಬದ ಆಸ್ತಿಗಳಿಗೆ—

	ಆಸ್ತಿಯ ಬೆಲೆ	ಕರ ಶೇಕಡಾ
ಮೊದಲಿನ	೫೦,೦೦೦ ರೂ ಗಳಿಗೆ	ಕರವು ಆಕರಿಸು
ಮುಂದಿನ	೫೦,೦೦೦ ,,	೫%
,,	೫೦,೦೦೦ ,,	೭.೫ %
,,	೫೦,೦೦೦ ,,	೧೦ %
,,	೧,೦೦,೦೦೦ ,,	೧೨.೫ %
,,	೨,೦೦,೦೦೦ ,,	೧೫ %
,,	೫,೦೦,೦೦೦ ,,	೨೦ %
,,	೧೦,೦೦,೦೦೦ ,,	೨೫ %
,,	೧೦,೦೦,೦೦೦ ,,	೩೦ %
,,	೨೦,೦೦,೦೦೦ ,,	೩೫ %
ಅನಂತರ ಮುಂದಿನ ಬೆಲೆಯ ಆಸ್ತಿಗಳಿಗೆ		೪೦ %

ಭಾಗ ೨

ಬಿಕ್ಕಪ್ಪರಾ, ಮುರಮಕಟ್ಟಾಯವ್ ಮತ್ತ್ತು ಅಲಿಯ ಸಂತಾನ
ಪದ ತಿಯಿಂದ ಸಡೆಯುವ ಕುಟುಂಬದ, ಹಿಂದೂ ಅವಿಭಕ್ತ
ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಳಿದ ಅಸ್ತಿಗಳಿಗೆ-

	ಅಸ್ತಿಯ ಬೆಲೆ	ಕರ ಶೇಕಡಾ
ಮೊದಲಿನ	೧,೦೦,೦೦೦ ರೂ. ಬೆಲೆ ಅಸ್ತಿ	ಕರವು ಆಕರಿಸುವದಿಲ್ಲ
ಮುಂದಿನ	೫೦,೦೦೦ ,,	೭೫ %
,,	೫೦,೦೦೦ ,,	೧೦ %
,,	೧,೦೦,೦೦೦ ,,	೧೨೫ %
	೨,೦೦,೦೦೦ ,,	೧೫ %
	೩,೦೦,೦೦೦ ,,	೨೦ %
	೧೦,೦೦,೦೦೦ ,,	೨೫ %
	೧೦,೦೦,೦೦೦ ,,	೩೦ %
	೨೦,೦೦,೦೦೦ ,,	೩೫ %
ಅನಂತರ ಮುಂದಿನ ಬೆಲೆಯು ಅಸ್ತಿಗಳಿಗೆ		೪೦ %

ಭಾಗ ಮೂರು

ಯಾವ ಅಧಿಕೃತ ಕಂಪನಿಯು ಭಾರತದ ಹೊರಗೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನೈವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೋ ಮತ್ತು ಇನಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕಾಯಿದೆಯ (೧೯೨೨) ರನ್ವಯ, ಕಂಪನಿಯ ಪಾಲುದಾರನು ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗುವನೋ, ಅಂತಹ ಪಾಲುದಾರನು ತೀರಿಕೊಂಡರೆ, ಉಳಿದ ಅಧಿಕೃತ ಕಂಪನಿಯು ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದಂತಹ ಪಾಲುದಾರನು ತೀರಿಕೊಂಡ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿದನಂತರ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಒಳಗಾಗಿ, ಕಂಟ್ರೋಲರ್‌ನಿಗೆ ಕಲಮು ೮೪ ರನ್ವಯ ವ್ಯುತ್ಪನ್ನ ಧಾರಣೆಮಾಡಿದ ಪಾಲುಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡ ಬೇಕಾಗುವದು. ಅವು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಕರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗುವವು.

೧) ಮೇಲಿನಂತೆ ಪಾಲುಗಳಜೆಲೆ ೫೦೦೦ ರೂ. ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೆ ಕರವು ಆಕರಿಸುವದಿಲ್ಲ.

೨) ಮೇಲಿನಂತೆ ಪಾಲುಗಳ ಜೆಲೆ ೫೦೦೦ ಮೀರಿತ್ತೆಂದರೆ ೭೫ %

C ೬೪೫೭

ಸುಪ್ರೀಮ ಕೋರ್ಟ್

ಹೈ ಕೋರ್ಟ್

ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ
ಮಂಡಳಿ

ಮಾರಸೋ ಬೆಲೆ
ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟುವವನು

ಕಾಯಿದೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಪೀಲುಗಳು

ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ
ಪ್ರತಿರೋಧಿಸುವ
ಅಪೀಲುಗಳು

ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೆವೆನ್ಯೂ
(ಕೇಂದ್ರ ಕಂದಾಯ ಸಮಿತಿ)

ಕಂಪ್ಯೂಟರ್
(ಇನ್‌ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್
ಕಮಿಷನರ್)

ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ
ಕಂಪ್ಯೂಟರ್
(ಇನ್‌ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್
ಅಫೀಸರ್) ಕ್ಲಾಸ ೨

ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ
ಕಂಪ್ಯೂಟರ್
(ಇನ್‌ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್
ಅಫೀಸರ್) ಕ್ಲಾಸ ೧

ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್
ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟಿಂಗ್ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ
ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟಿಂಗ್ ಕಮಿಷನರ್

ರೂ.
೧,೫೦,೦೦೦
ಒಳಗೆ

ರೂ.
೫,೦೦,೦೦೦
ಒಳಗೆ

೫ ರಿಂದ
೧೦ ಲಕ್ಷ
ರೂ. ವರೆಗೆ

೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂ.
ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು

ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಅಪೀಲುಗಳು
ಹಾಗೂ
ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗ

ಸೂಚನೆ:

===== ಅಪೀಲುಗಳು
————— ಅಡಳಿತ ವರ್ಗ